

Andreja Markovič

Vesna Halužan

Mateja Pezdirc Bartol

Danuša Škapin

Gita Vuga

S slovenščino nimam težav

Učbenik za
kratke tečaje slovenščine

Nadaljevalna stopnja

Kazalo

Uvod	3
1. enota: Dober dan. A se lahko predstavite, prosim?	6
2. enota: Kaj radi delate v prostem času?	10
3. enota: Moški in ženske	16
4. enota: Poznate kakšno dobro gostilno?	22
5. enota: Še študirate ali že delate?	28
6. enota: Če bi imel vsaj nekaj denarja, bi potoval	34
7. enota: A živite zdravo?	42
8. enota: A vas lahko nekaj vprašam?	48
9. enota: Kaj je novega?	54
Podrobno kazalo	60
Dodatki	
Zapis govornih besedil	62
Seznam strokovnih izrazov	65
Slovnice preglednice	66
Rešitve vaj z delovnih listov	72
Viri	77
Priloga	
Delovni listi	

Uvod

Učbenik za nadaljevalno stopnjo je nastal za potrebe udeležencev kratkih (40- do 80-urnih) tečajev slovenščine kot drugega/tujega jezika, ki jih organizira Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Uporabljajo ga lahko tudi drugi, vendar pod vodstvom učitelja, saj ni namenjen samoučenju.

Učbenik je torej namenjen udeležencem tečajev, ki:

- so predhodno že usvojili program začetne stopnje na tečajih slovenščine kot drugega/tujega jezika;
- so se slovensko že naučili iz okolja, pa je njihovo znanje precej neurejeno in imajo omejeno besedišče;
- so se sicer že učili slovensko, ampak je od tega preteklo že precej časa;
- so začetniki, govorci katerega od slovanskih jezikov.

Od uporabnikov torej pričakujemo naslednje predznanje:

- poznajo nekaj besedišča slovenskega jezika za osnovno sporazumevanje;
- seznanjeni so z dejstvom, da se v slovenskem jeziku besede pregibajo (okvirno poznajo končnice za spol, sklon, število samostalnika in pridevnika in končnice glagolskega pregibanja);
- znajo se izražati v sedanjiku, pretekliku in prihodnjiku.

Zgradba učnih enot:

- na začetku je uvodna enota (1. enota), namenjena osvežitvi znanja slovenskega jezika, sledi osem enot oz. tematskih sklopov (od 2. do 9. enote);
- v vsaki učni enoti so besedila, namenjena branju in poslušanju (vsa so prirejena iz avtentičnih predlog), ob besedilih so vaje za preverjanje razumevanja, vaje za govorno in pisno sporočanje;
- posebej predstavljeni so t. i. vzorci, kjer s primeri in tabelami izpostavljam o izbrane oblikoslovne strukture, posebej še skladijske vzorce;
- prav tako je posebna stran namenjena besedišču obravnavanega tematskega sklopa, kjer odpiramo možnosti za nadgradnjo besedišča;
- zadnji del vsake enote je namenjen spoznavanju slovenske stvarnosti, predvsem kulture; v ta del je vključena tudi rubrika »Iz knjig ...«, v kateri predstavljamo izbor odlomkov iz najrazličnejših slovenskih književnih besedil;
- ob vsaki enoti je pripravljen nekaj delovnih listov z raznolikimi vajami, ki jih lahko udeleženci rešujejo na tečaju, kadar je treba izvajati pouk večnivojsko, ali kot domačo nalogo; nekatere vaje so označene z zvezdico, kar pomeni, da so težje – bodisi zaradi težjih slovničnih prvin bodisi zaradi kompleksnejšega besedišča oz. besedila; z zvezdico so označene tudi tiste vaje, za katere ni nabora možnih rešitev;

- lektorju v pomoč so dodani zapisi govornjenih besedil (besedila so sicer posneta na zgoščenki);
- dodanih je nekaj slovničnih preglednic, in sicer vzorci sklanjatev in tabela sklanjatve osebnih zaimkov;
- dodane so rešitve vaj.

V učbeniku je zbrano raznoliko učno gradivo, kar pomeni:

- da lahko lektor poljubno izbira med besedili, vajami, besediščem, delovnimi listi in slovničnimi prvinami, ki jih namerava obravnavati pri pouku (odvisno od dolžine tečaja in stopnje predznanja udeležencev);
- da so besedila in vaje zasnovani tako, da ni nujno predelati vsega, priporočamo pa, da se vsaj slovnicu prvih štirih enot obravnava po vrsti;
- da mora lektor pripravljati dodatne dejavnosti, tako da upošteva posebnosti jezikovnega znanja udeležencev svoje skupine.

Učbenik je namenjen kratkim tečajem, torej:

- prinaša kratka in raznolika besedila, tako da jih je možno predelati čim več;
- vsebuje vaje na dveh ravneh (težje vaje so označene z zvezdico), saj so skupine pogosto neuravnotežene glede znanja oz. se v skupinah srečujejo ljudje, ki so predhodno znanje pridobili na različne načine;
- vsebuje veliko informacij, ki jih učeči se verjetno ne bodo sposobni aktivno usvojiti, pač pa bodo po koncu tečaja znali poiskati, kje je kaj predstavljeno;
- namenoma ni izpostavljeno vse, kar posamezno besedilo prinaša – omejili smo se na izbor najpogostejših struktur; če pa lektor ob besedilih naleti na različna vprašanja (npr. v zvezi s posebnostmi sklanjatev, različnimi oblikami zaimkov ipd.), na katera v gradivu ni odgovora, naj udeležence opozori na priložo s slovničnimi preglednicam oz. naj težave pojasni situaciji primerno.

1. enota

- ✴ predstavlanje
- ✴ dajanje informacij o sebi in drugih
- ✴ izražanje želje, namena
- ✴ vprašalnice

»Dober dan. A se lahko predstavite, prosim?«

Preberite naslednja besedila.

Maria, Italija:

Poročena sem s Slovencem in preselila sva se v Ljubljano. Slovenščino se učim, ker bova živela tukaj in da bi se lahko pogovarjala z njegovo družino in prijatelji.

Lorenzo, Švica:

Moja mama je Slovenka, oče pa Italijan. V Poletni šoli sem v prvi skupini, ampak že znam reči »dober tek« in »dober dan« in sklanjati besedo »slovenščina«. Veliko se moram še naučiti.

Sayaka, Japonska:

Jaz sem iz Japonske. V Ljubljani živim že dve leti. Sem lektorica za japonščino na Filozofski fakulteti. Zakaj se učim slovensko? Da bi bolje komunicirala s svojimi študenti.

Izpolnite tabelo.

	Od kod je?	Zakaj je v Sloveniji?	Zakaj se uči slovensko?
Maria			
Lorenzo			
Sayaka			

Poslušajte posnetek. Napišite, od kod so osebe in zakaj so v Sloveniji.

In jaz?

Sem iz _____.

V Sloveniji sem, ker _____.

Slovensko se učim, da bi _____.

Spoznajte se s sošolci in drug drugega predstavite.

VZORCI

Od kod ste?

država, mesto	Od kod?
Italija	iz Italije
Avstrija	iz Avstrije
Madžarska	iz Madžarske
Hrvaška	iz Hrvaške
Praga	iz Prage
Budimpešta	iz Budimpešte
Barcelona	iz Barcelone
Iran	iz Irana
Egipt	iz Egipta
Kuvajt	iz Kuvajta
Čile	iz Čila
Pariz	iz Pariza
London	iz Londona
Trst	iz Trsta
Brno	iz Brna
Celje	iz Celja

Kaj ste po poklicu?

m	ž
lektor	lektorica
kuhar	kuharica
farmacevt	farmaceutka
arhitekt	arhitektka
novinar	novinarka
arheolog	arheologinja
biolog	biologinja
zdravnik	zdravnica
pevec	pevka

Vprašajte še kaj.

ALI = A KDO KAM
OD KOD KJE
KOLIKO KAKO
ČASA ZAKAJ DO KDAJ
KATERI KAJ KDAJ
KAKŠEN ČIGAV OD KDAJ

SKLADENJSKI VZORCI

ZAKAJ se Maria uči slovensko?

KER Maria se uči slovensko, **ker** bo živela v Sloveniji.

DA BI Maria se uči slovensko, **da bi** se lahko pogovarjala s prijatelji.

BESEDE

IME PRIIMEK
DRŽAVA NARODNOST
POKLIC JEZIK STAROST
POROČEN/POROČENA
SAMSKI/SAMSKA

POZDRAVI:
DOBER DAN. NA SVIDENJE.
ŽIVJO. ADIJO.
...
VLJUDNOSTNI IZRAZI:
KAKO SI? / KAKO STE?
HVALA, DOBRO. / ŠE KAR.
...

SLOVENIJA

Pred uvedbo evra leta 2007 je imela Slovenija svoje bankovce. Ali veste, kdo so ljudje na njih?

Povežite.

1000	Janez Vajkard Valvazor	slikar
200	Jurij Vega	pesnik
500	Ivana Kobilca	matematik
100	Jože Plečnik	avtor prve slovenske knjige
10000	Ivan Cankar	skladatelj
10	Jakob Petelin Gallus	zgodovinar
20	France Prešeren	pisatelj
50	Rihard Jakopič	slikarka
5000	Primož Trubar	arhitekt

Ali poznate še druge znane Slovence?

ZA ZABAVO ...

Poskusite rešiti kviz o slovenskem jeziku.

1. Koliko črk ima slovenska abeceda?

- a) 30
- b) 25
- c) 20

A	B	C	Č	D
E	F	G	H	I
J	K	L	M	N
O	P	R	S	Š
T	U	V	Z	Ž

2. Kako je prav?

☞ »Morje je ...«

- a) lep
- b) lepa
- c) lepo

3. Koliko sklonov ima slovenski jezik?

- a) 4
- b) 6
- c) 7

4. »Marjana sem povabila v kino.«

☞ Koga sem povabila?

- a) moškega
- b) žensko
- c) dve ženski

5. »Šla sva v kino.«

☞ Kdo je šel v kino?

- a) jaz in še nekdo
- b) me
- c) dve ženski

6. V katero jezikovno skupino spada slovenščina?

- a) slovanski jeziki
- b) romanski jeziki
- c) germanski jeziki

7. Koliko dialektov ima slovenski jezik?

- a) 4
- b) okoli 14
- c) več kot 40

8. Kdaj je bila izdana prva slovenska knjiga in kdo je njen avtor?

- a) 1550, Primož Trubar
- b) 1847, France Prešeren
- c) 1899, Ivan Cankar

Rešitve:

1b, 2c, 3c, 4b, 5c, 6a, 7c, 8a

Ali vas zanima še kaj o Sloveniji, slovenskem jeziku, slovenski kulturi? Postavite vprašanja sošolcem ali lektorju.

2. enota

»Kaj radi delate v prostem času?«

- ☀ dajanje informacij o prostem času
- ☀ rad(a), raje/rajši, najraje/najrajši
- ☀ povabilo – sprejemanje in zavračanje
- ☀ glagol – sedanjik
- ☀ samostalni in pridevnik:
 1. sklon (imenovalnik) in
 4. sklon (tožilnik)

Kaj delate med vikendom? Ali radi berete, rešujete križanke, gledate televizijo? Ali bi vas prej našli na kakšnem igrišču ali v naravi?

Preberite, kako konce tedna preživljata znana Slovenca.

Neda Gačnik, miss Slovenije 1999:

Če imam izpite, potem grem v soboto v knjižnico. Drugače grem rada na izlet – na Gorenjsko ali Primorsko. Tam se sprehajam in si privoščim dobro kosilo. Zvečer grem ponavadi v savno in na masažo. Nedelje imam rezervirane za družinsko kosilo in kino ali kakšno drugo prireditev. Včasih rajši ves vikend samo spim in gledam televizijo.

Pavle Kozjek, alpinist:

Sobote in nedelje preživljam zelo aktivno. Najrajši se ukvarjam s športom: veliko plezam, pogosto pa tudi tečem, smučam ali igram tenis. Lenariti in počivati v prostem času nočem; seveda grem zvečer ven, ker rad poslušam dobro glasbo in se zabavam s prijatelji.

rad(a)

raje/rajši

najraje/najrajši

Odgovorite.

Kdo je Neda Gačnik?
Kam gre ponavadi na izlet?
Kaj dela ob nedeljah?

Kdo je Pavle Kozjek?
Kaj najrajši počne?
Zakaj hodi ob večerih ven?

Poslušajte tri izjave o prostem času in izpolnite tabelo. Kaj delajo Maša, Mojca in Tomaž v prostem času? Naštete čimveč stvari.

	šport	umetnost	izobraževanje	družabni stiki	drugo
Maša					
Mojca					
Tomaž					

Maša, Mojca in Tomaž so prijatelji. Kaj lahko delajo skupaj?

S sošolci se pogovarjate o svojem prostem času.

Primeri:

V soboto je zabava. A prideš?
 Jaz igram tenis ob ponedeljkih. Kaj pa ti?
 2. marca je dober koncert. Greš z mano?
 Poleti grem vedno na morje. Ti tudi?

v ponedeljek

v torek

v sredo

ob ponedeljkih

ob torkih

ob sredah

1. prvega januarja

2. drugega februarja

3. tretjega marca

4. četrtega aprila

5. petega maja

...

KDAJ?

vedno, pogosto, včasih,
redko, nikoli

enkrat na teden/mesec/leto

vsak dan/teden, vsako leto

spomladi, poleti, jeseni,
pozimi

zjutraj, dopoldne, popoldne,
zvečer, ponoči

Drug drugega povabite na zanimivo prireditev.

POVABILO

A greš z mano v kino?

Pojdimo na koncert.

Lahko bi šli na tekmo.

A imate čas danes zvečer?

Ja, seveda.

Komaj čakam.

Dobro.

Super.

V redu.

Dobra ideja.

Ja, z veseljem.

Ne, hvala.

Žal mi je, ampak ne morem.

Na žalost nimam časa, ker ...

Ne, sem že zmenjen(a).

Ne vem še, te lahko pokličem nazaj?

VZORCI

GLAGOL

biti	+			-		
	E	D	M	E	D	M
1. oseba	(jaz) sem	(midva, medve) sva	(mi, me) smo	nisem	nisva	nismo
2. oseba	(ti) si	(vidva, vedve) sta	(vi, ve) ste	nisi	nista	niste
3. oseba	(on, ona) je	(onadva, onidve) sta	(oni, one) so	ni	nista	niso

plavati	+			-		
	E	D	M			
1. oseba	(jaz) plavam	(midva, medve) plavava	(mi, me) plavamo	ne plavam		
2. oseba	(ti) plavaš	(vidva, vedve) plavata	(vi, ve) plavate			
3. oseba	(on, ona) plava	(onadva, onidve) plavata	(oni, one) plavajo			

E	D	M
-m	-va	-mo
-š	-ta	-te
-Ø	-ta	-jo

POZOR!

imam - nimam, hočem - nočem

Še nekaj
primerov:

NEDOLOČNIK

igrati
sprehajati se
brati
plesati
teči
kolesariti
spati
potovati
peti

SEDANJIK (1. oseba E)

igram
sprehajam se
berem
plešem
tečem
kolesarim
spim
potujem
pojem

POZOR!

iti ➞ grem; gresta, greste
jesti ➞ jem; jesta, jeste, jedo/jejo
dati ➞ dam; dasta, daste
vedeti ➞ vem; vesta, veste, vedo/vejo
biti (prih.) ➞ bom; bosta, boste, bodo/bojo

Rad(a) ...

Pavle **rad posluša** dobro glasbo. Tudi jaz **rad(a)** poslušam dobro glasbo.

Neda se **rada sprehaja**. Kaj pa ti? Se tudi ti **rad(a)** sprehajaš?

Neda in Pavle **rada preživljata** vikende aktivno. In vi? A tudi vi **radi preživljate** vikende aktivno?

(En) Slovenec **rad** smuča.

(Dva) Slovenca **rada** smučata.

(Vsi) Slovenci **radi** smučajo.

(Ena) Slovenka **rada** smuča.

(Dve) Slovenki **radi** smučata.

(Vse) Slovenke **rade** smučajo.

PRIDEVNIK IN SAMOSTALNIK

1. SKLON (imenovalnik) – KDO? KAJ?

	m	ž	s	m	ž	s
E	<i>dober prijatelj</i> <i>velik pes</i>	<i>dobra prijateljica</i> <i>kulturna prireditev</i> <i>zanimiva stvar</i>	<i>nedeljsko kosilo</i> <i>športno igrišče</i>	-Ø/-i	-Ø	-a -a -o/-e -o/-e
D	<i>dobra prijatelja</i> <i>velika psa</i>	<i>dobri prijateljici</i> <i>kulturni prireditvi</i> <i>zanimivi stvari</i>	<i>nedeljski kosili</i> <i>športni igrišči</i>	-a	-a -i -i	-i -i
M	<i>dobri prijatelji</i> <i>veliki psi</i>	<i>dobre prijateljice</i> <i>kulturne prireditve</i> <i>zanimive stvari</i>	<i>nedeljska kosila</i> <i>športna igrišča</i>	-i	-i -e -e -i	-a -a

4. SKLON (tožilnik) – KOGA? KAJ?

	m	ž	s	m	ž	s
E	<i>dober film</i> <i>velikega psa*</i>	<i>dobro knjigo</i> <i>kulturno prireditev</i> <i>zanimivo stvar</i>	<i>nedeljsko kosilo</i> <i>športno igrišče</i>	-Ø/-i -ega	-Ø -a	-o -o -o/-e -o/-e
D	<i>dobra filma</i> <i>velika psa</i>	<i>dobri knjigi</i> <i>kulturni prireditvi</i> <i>zanimivi stvari</i>	<i>nedeljski kosili</i> <i>športni igrišči</i>	-a	-a -i -i	-i -i
M	<i>dobre filme</i> <i>velike pse</i>	<i>dobre knjige</i> <i>kulturne prireditve</i> <i>zanimive stvari</i>	<i>nedeljska kosila</i> <i>športna igrišča</i>	-e	-e -e -e -i	-a -a

* osebe in živali: Imam dobrega prijatelja, velikega psa.

RABA 1. sklon (VEDNO BREZ PREDLOGOV):

KDO je to? – *Moja prijateljica.*

To je *moja prijateljica.*

KAJ je na sliki? – *Visoke gore.*

Na sliki so *visoke gore.*

Pavle je alpinist. Tudi ti si alpinist.

Neda se sprehaja. Tudi jaz se rada sprehajam.

RABA 4. sklon:

1. BREZ PREDLOGOV:

KOGA poslušáš?

– *Tinkaro Kovač in Zorana Predina.*

Prijatelje povabim ven.

KAJ poslušáš? – *Dobro glasbo.*

Najraje *jo* poslušam v avtu.

Pavle igra tenis. Igra ga vsak dan.

2. S PREDLOGI:

ZA:

ZA KAJ?

– žoga za *nogomet*, žoga za *košarko*

ZA KOGA?

– knjiga za *brata*, knjiga za *sestro*

V, NA: KAM?

v *lokal*, v *kino*, v *restavracijo*, v *knjižnico*,

v *naravo*, v *gledališče*, v *hribe*, v *gore*, na *izlet*,

na *sprehod*, na *košarko*, na *masažo*, na *kosilo*,

na *prireditev*, na *pot*, na *aerobiko*, na *letališče*

OSEBNI ZAI MEK

1. sklon	4. sklon
jaz	me
ti	te
on, ono	ga
ona	jo
midva, medve	naju
vidva, vedve	vaju
onadva, onidve	ju
mi, me	nas
vi, ve	vas
oni, one, ona	jih

SKLADENJSKI VZORCI

IN, TER

Grem na izlet na Primorsko. Tam se sprehajam **in** si privoščim kosilo.
Grem na izlet na Primorsko **in** se sprehajam **ter** si privoščim kosilo.

ALI

Popoldne se ukvarjam s športom: grem v hribe **ali** tečem, igram tenis **ali** plavam.

ČE

Če imam izpite, grem v knjižnico in tam študiram.

KADAR

Kadar gre Pavle v hribe, gre najrajši sam.

KO

Ko je šel Pavle prvič na Himalajo, je srečal zanimive ljudi.

BESEDE

šport	glasba	likovna umetnost	literatura	družabni stiki
hoja v hribe tek tenis nogomet košarka atletika odbojka aerobika joga plavanje kolesarjenje	poslušanje glasbe igranje inštrumenta (violina, klavir, flavta, trobenta, kitara ...) petje	risanje slikanje kiparjenje obiskovanje razstav	branje (pesem, roman, drama) pisanje pesmi	pogovarjanje zabava s prijatelji izlet kosilo, večerja gledališče kino
zbiranje	učenje	ročne spretnosti	domače živali	računalništvo
znamke kovanci minerali razglednice	tuji jeziki različni tečaji	pletenje šivanje kuhanje izdelovanje nakita	pes mačka papiga zlata ribica	igrice internet klepetanje

V katerih zgornjih besedah prepoznate glagole? Poišcite jih.

Primer: kolesarjenje ➡ kolesariti

Besede iz tabele uporabite v povedih.

Primeri: **kosilo** ➡ S prijateljem grem na kosilo.
pes ➡ Vsak dan peljem psa na sprehod.
znamke ➡ Moj brat zbira znamke.

SLOVENIJA

Kaj delajo v prostem času ljudje v vaši državi? Pa vi?
Oglejte si rezultate ankete in odgovorite na vprašanja.

Kaj delajo Slovenci v prostem času?

Ali Slovenci raje berejo ali kuhajo?

Ali raje hodijo v naravo ali v kino?

Ali raje delajo na vrtu ali v hiši?

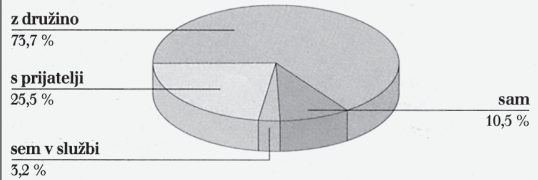
Iz knjig ...

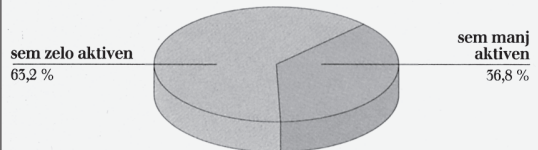
Kaj najraje počnete ob koncu tedna?

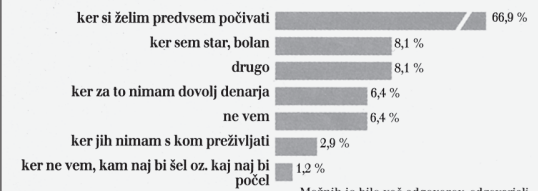
S kom najpogosteje preživljate konec tedna?

Ali se vam zdi, da ste ob koncu tedna manj ali bolj aktivni?

Zakaj ob koncu tedna niste bolj aktivni?

Delo Stik, telefonska raziskava, marec 2001, N= 467

Slavko Pregl: Kakšna krivica (basen)

Nekega čudovitega poletnega večera so imele žabe koncert v mlaki zadaj za vasjo. Živali so se oblekle v frake in večerne obleke in šle poslušat. »To je krivica!« se je razhudila štoklja. »Prav vsi so dobili vabilo, samo jaz ne. Pa tako rada imam žabe!«

(iz knjige Papiga že spet v šoli)

Kaj mislite, zakaj štoklja ni dobila vabila?

Ali poznate še kakšno kratko basen? Katero?

Slavko Pregl (1945–), pisatelj

3. enota

- ☀ pripovedovanje, poročanje
- ☀ izražanje mnenja
- ☀ pridevnik
(kakšen, kateri, čigav)
- ☀ svojilni in povratni zaimki
- ☀ preteklik

Moški in ženske

Preberite naslednje besedilo.

V Sloveniji lahko ženska, ki rodi otroka, ostane doma 12 mesecev – ima porodniški dopust. V tem času dobiva enako plačo, kot če bi bila v službi. Porodniški dopust lahko vzameta mama ali oče. Vseeno to možnost izkoristi le malo očetov.

Eden od očetov, ki so ostali doma z otrokom, je Darko Gaber iz Ljubljane. Darkova žena je arhitektka in ima rada svoje delo. 12 mesecev brez dela se ji zdi zelo veliko. Pred štirimi leti, ko je rodila prvega otroka in bila eno leto doma, je delo zelo pogrešala.

Darko je v službi v igralnici, vedno dela ponoči in je vesel, da lahko ostane doma in živi bolj normalno.

Rekel je, da moraš biti dovolj zrel in pogumen za takšno odločitev. Nekateri njegovi znanci in prijatelji še vedno mislijo, da je skrb za otroke delo za ženske, da »pravi« moški tega ne delajo.

Nekateri mislijo, da ...

Jaz mislim, da ...

Kakšno je vaše mnenje?

Odgovorite.

Koliko časa traja porodniški dopust v Sloveniji?

Od kod je Darko Gaber?

Kje je v službi?

Kdaj dela?

Kaj je po poklicu Darkova žena?

Zakaj sta se odločila, da porodniški dopust vzame Darko?

Kaj mislijo nekateri Darkovi znanci in prijatelji?

S sošolci se pogovarjajte o družini in odnosih v njej.

Koliko časa lahko ženska, ki dobi otroka, ostane doma v vaši državi? Kaj pa moški? Kdo v družini ponavadi skrbi za otroke? Kdo kuha, lika, pospravlja ...?

Napišite intervju z Darkom Gabrom.

Poslušajte pripoved Simona in Nine in odgovorite, kaj je res in kaj ne.

	res je	ni res
1. Simon in Nina sta se spoznala na novoletni zabavi.		
2. Zabava je bila v Ljubljani.		
3. Simon je rekel, da mu je bila Nina takoj všeč.		
4. Nina je povedala, da na zabavi nista plesala.		
5. Simon je tisti večer oblečen skočil v mrzlo reko.		

Poslušajte še sporočilo na telefonskem odzivniku in označite, kaj mora narediti mož.

skuhati kosilo		iti v trgovino	
oprati perilo		peljati otroka v vrtec	
zlikati srajce		peljati otroka k zobozdravniku	
zaliti rože		telefonirati mami	
odnesti smeti		pospraviti stanovanje	
nahriniti mačko		pomiti posodo	

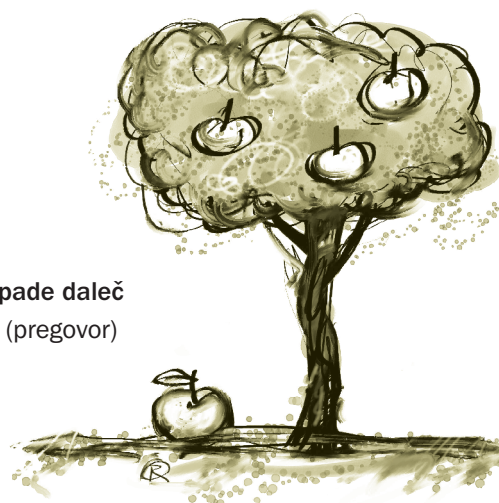
In kaj med tem časom dela žena?

Kakšno je vaše mnenje o naslednjih izjavah/rekih?

Gospodinska opravila so samo za ženske.

Jabolko ne pade daleč od drevesa. (pregovor)

Včasih je bilo življenje lažje.

VZORCI

PRETEKLIK

Glagol **BITI** (sem, si, je ...)

+

deležnik na -l

(primer: delati ➔ delał, delala, delali ...)

	glagol BITI v sedanjiku	m	ž	s
E	sem si je	-l	-la	-lo
D	sva sta sta	-la	-li	-li
M	smo ste so	-li	-le	-la

➔

Bil sem doma.

Kje **si bil**?

Brat **je bil** v šoli.

➔

Delala sva nalogo.

Kaj **sta** vidva **delala**?

Mama in oče **sta delala** na vrtu.

➔

Šli smo na sprehod.

Kam **ste šli** popoldne?

Prijatelji **so šli** na zabavo.

Nekatere izjeme:

iti ➔ šel, šla

reči ➔ rekel, rekla

priiti ➔ prišel, prišla

teči ➔ tekel, tekla

oditi ➔ odšel, odšla

odpreti ➔ odprl, odprla

najti ➔ našel, našla

zapreti ➔ zaprl, zaprla

jesti ➔ jedel, jedla

PRIDEVNIK

KAKŠEN?	KAKŠNA?	KAKŠNO?
lep fant dober fant vroč dan	lepa ženska dobra žena vroča kava	lepo dekle dobro delo *vroče mleko, vroče vreme
KATERI?	KATERA?	KATERO?
porodniški dopust stari oče najmlajši otrok	prva plača druga možnost stara mama	intelektualno delo slovensko podjetje tretje* okno

* -o ➔ -e za c, č, ž, š, j

Primeri:

Kateri jezik študiraš? – Slovenski jezik.

Kakšen je slovenski jezik? – Lahek.

Kakšen je park? – Lep, velik ...

Kateri park je to? – To je park Tivoli.

ČIGAV?	ČIGAVA?	ČIGAVO?
--------	---------	---------

SVOJILNI ZAIMEK

moj	najin	naš
tvoj	vajin	vaš
njegov, njen	njun	njihov

SVOJILNI PRIDEVNIK

Vesna ➡ Vesnin	Janez ➡ Janezov	Andrej ➡ Andrejev*
mama ➡ mamin	Darko ➡ Darkov	Primož ➡ Primožev*
babica ➡ babičin**	Peter ➡ Petrov	Uroš ➡ Urošev*
	oče ➡ očetov	Igor ➡ Igorjev*
		Matic ➡ Matičev**

pog. od Vesne/Janeza ...

* -ov ➡ -ev za -c, -č, -ž, -š, -j

** -c- ➡ -č-

POVRATNI SVOJILNI ZAIMEK**svoj****Primeri:***Rada imam **svoje** delo, ker je zanimivo.**Tudi ti imaš rad **svoje** delo, ker je zanimivo.**Peter nima rad **svojega** dela, ker je zelo težko.**Janja je zadovoljna s **svojo** službo, ker je dobro plačana.**Darko in njegova žena lepo skrbita za **svojega** otroka.***SKLADENJSKI VZORCI****DA***Mislim, **da** morata za družino skrbeti oče in mama.**Upam, **da** bom videl(a) sorodnike.**Darko je rekel, **da** moraš biti pogumen.**Prepričan(a) sem, **da** imam prav.*

BESEDE

starši
oče
mama (mati)

otroci
hčerka (hči)
sin

dedek (stari oče)
stari starši
babica (stara mama)

brat
sestra

vnuč
vnuk
vnukinja

bratranec
sestrična

teta
stric

tast
tašča

nečak
nečakinja

svak
svakinja

zet
snaha

Rečemo:	Če poročamo o življenju kakšnega človeka:
• je poročen(a) • ni poročen(a), ni še poročen(a) • ima fanta, ima punco • ima prijatelja, ima prijateljico • ločen(a) je, bil(a) je poročen(a), ampak ni več • vdovec je, žena mu je umrla • vdova je, mož ji je umrl	• rodil(a) se je ... (KDAJ?) • študiral(a) je ... (KAJ?) • delal(a) je kot (POKLIC)... v/na ... (KJE?) • poročil(a) se je z/s ... (KOM?) • imel(a) je ... otrok (KOLIKO?) • umrl(a) je ... (KDAJ?)

Napišite kaj o sebi: v katere šole ste hodili oz. hodite, ali že delate (če ja, tudi kaj in kje delate), ali ste poročeni, ali imate otroke, kaj ste včasih radi delali in kaj zdaj delate v prostem času.

Primer: Končal(a) sem _____. Delam kot _____.
(Katero šolo/fakulteto?) (Kaj? – poklic)

ali Hodim _____. / Študiram _____.
(V katero šolo / Na katero fakulteto?) (Kaj? – študij)

Sem poročen(a). / Nisem poročen(a).

Imam _____. / Nimam še otrok.
(Koliko otrok?)

Ko sem bil(a) mlajši (mlajša), sem rad(a) _____. Zdaj rad(a) _____.

SLOVENIJA

IZ ZGODOVINE ...

Celjski grofje

Celjski grofje so živeli v 14. in 15. stoletju na slovenskem ozemlju. Iz nepomembnih plemičev so se razvili v eno največjih dinastij v Evropi. Najmočnejši so bili v času Hermana II., ki se je skupaj s kasnejšim nemškim cesarjem Sigismundom boril proti Turkom. Za nagrado je dobil številna ozemlja. Sigismund se je poročil z njegovo hčerko Barbaro, ki je tako postala nemška cesarica.

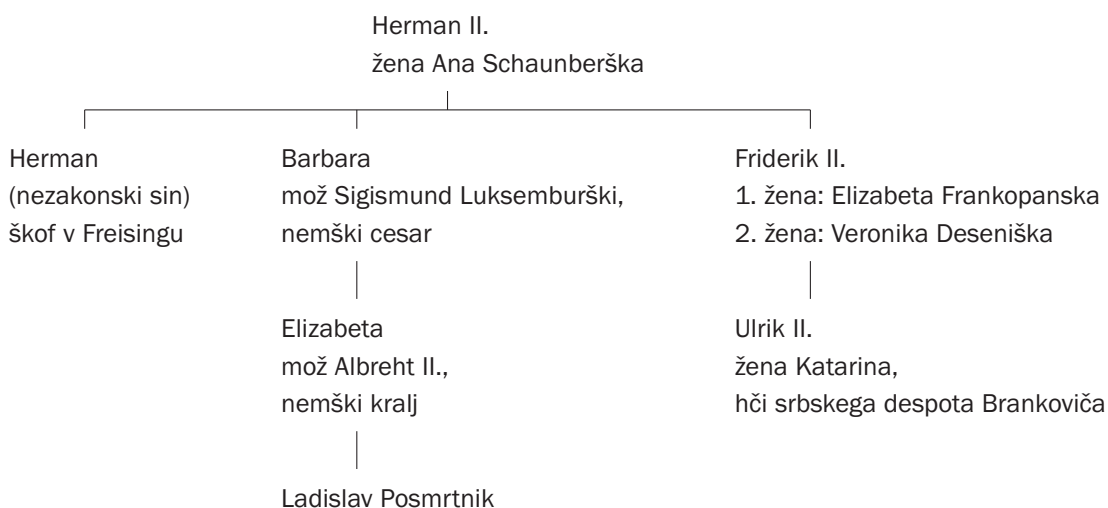
Herman II. je svojega najstarejšega sina Friderika poročil z Elizabeto Frankopansko in se tako povezal s hrvaškimi plemiči in dobil prost dostop do morja. Ampak Friderik se je zaljubil v lepo, a revno plemkinjo Veroniko Deseniško. Govorilo se je, da je zaradi nje ubil svojo ženo Elizabeto. Herman II. je bil zelo jezen: Veroniko je dal utopiti. Sina Friderika je zaprl v stolp, ki se še danes imenuje Friderikov stolp.

Ulrik II., zadnji pravi Celjski grof, je leta 1456 umrl brez otrok in njegova ozemlja so prevzeli Habsburžani.

Grb Celjskih grofov je imel tri zvezde, ki jih najdemo tudi v sedanjem grbu Slovenije.

Rodbinsko drevo zadnjih Celjskih grofov

Ali so trditve pravilne?

	res je	ni res
Herman II. je bil najmočnejši Celjski grof.		
Barbara Celjska je bila nemška cesarica.		
Friderik II. je ubil svojo ljubico Veroniko Deseniško.		
Oče Herman ga je zato dal utopiti v reki.		
Pravi Celjski grofje so izumrli leta 1456.		

Poiščite, kako so bili v sorodu posamezni Celjski grofje.

Primer: Ana Schaunberška je Hermanova žena.

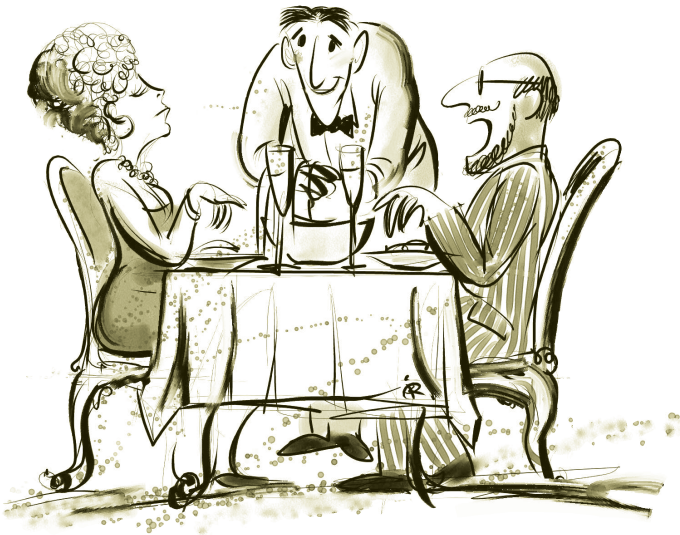
4. enota

»Poznate
kakšno dobro
gostilno?«

- ✱ naročanje
- ✱ izražanje zadovoljstva in nezadovoljstva
- ✱ pritoževanje in priporočanje
- ✱ samostalnik in pridevnik:
2. sklon (rodilnik)
- ✱ količinski izrazi

Poslušajte pogovor dveh gostov in natakarja v restavraciji in na jedilnem listu obkrožite jedi, ki sta jih gosta naročila.

Danes vam ponujamo

Hladne predjedi

Narezek
Solata iz morskih sadežev

Juhe

Goveja juha z rezanci
Zelenjavna juha

Tople predjedi

Široki rezanci s smetano
in gobami
Sirovi štruklji

Glavne jedi

Zrezek z gobami
Bifteč z zelenim poprom
Zajec v lovski omaki

Vegetarijanske jedi

Zelenjavni krožnik

Priloge

Krompir
Zelenjava

Solate

Mešana solata
Zelena solata

Sladice

Prekmurska gibanica
Nadevana jabolka
Breskve v rdečem vinu

Odgovorite.

Kaj sta pila gosta v restavraciji?

Kaj sta jedla?

S čim sta bila zadovoljna?

S čim nista bila zadovoljna? Zakaj?

Preberite naslednje besedilo.

Čeprav je vegetarijanska hrana vedno bolj popularna, 95 odstotkov Slovencev še vedno jé mešano: živalsko in rastlinsko hrano. V primerjavi s prejšnjimi leti zdaj Slovenci jejo več sadja in zelenjave, vendar še vedno jejo preveč mastne hrane, premalo rib in uporabljajo preveč soli. Polovica Slovencev redno jé trikrat na dan. Samo 55 odstotkov Slovencev si vzame čas za zajtrk in 60 odstotkov za večerjo.

Napišite podobno besedilo o prehranjevalnih navadah ljudi v vaši državi.

Naredite anketo med sošolci.

Kakšne prehranjevalne navade imajo?

Kaj navadno jejo? Česa ne jejo?

Kdaj jejo? Kolikokrat jejo? Ali si vzamejo čas za zajtrk?

Kaj reče natakar? Kaj reče gost? Besedne zveze uporabite v dialogu.

A imate jedilni list?	Ti špageti so razkuhani!	
Mizo za štiri osebe, prosim.	Juha je preslana!	
Kaj imate za sladico?	Hvala, to je vse.	
Zelo je okusno/dobro.	Kaj je vaša hišna specialiteta?	
Ste se že odločili?	V solati je polž!	Želite, prosim?
Je že v redu. / Obdržite drobž.		
A lahko prinesete račun? / Račun, prosim. / A lahko plačam?		

V skupinah odigrajte situacije v restavraciji. Naročite hrano in pijačo. Izrazite zadovoljstvo oziroma nezadovoljstvo s postreženo hrano.

Zadovoljstvo:	Nezadovoljstvo:	Odklanjanje:
Hrana je odlična/okusna/izvrstna. Mmm ... Okusno! Zelo dobro.	Hrana je _____. preveč kuhana/pečena/ začinjena premastna pretrda premrzla čudnega okusa brez okusa	Tega rajši ne bi. Hvala, ne morem več.
Priporočam vam, da greste v gostilno ... (IME LOKALA) Predlagam vam ... (KAJ? npr. jed, lokal) Obiščite restavracijo ... (IME LOKALA) Lahko bi poskusili ... (KAJ? npr. jed, lokal) Odsvetujem vam ... (KAJ? npr. jed, lokal)		

VZORCI

PRIDEVNIK IN SAMOSTALNIK

2. SKLON (rodilnik) – KOGA? ČESA?

	m	ž	s	m	ž	s
E	velikega zrezka	morske ribe velike breskve okusne jedi	rdečega jabolka	-ega	-a	-e -i
D	(dveh) velikih zrezkov	(dveh) morskih rib (dveh) velikih breskev (dveh) okusnih jedi	(dveh) rdečih jabolk	-ih	-ov*	-ih -i
M	velikih zrezkov	morskih rib velikih breskev okusnih jedi	rdečih jabolk			

* -o- ➡ -e- za c, č, ž, š, j

RABA 2. sklon:

OSEBNI ZAIIMEK

1. BREZ PREDLOGOV:

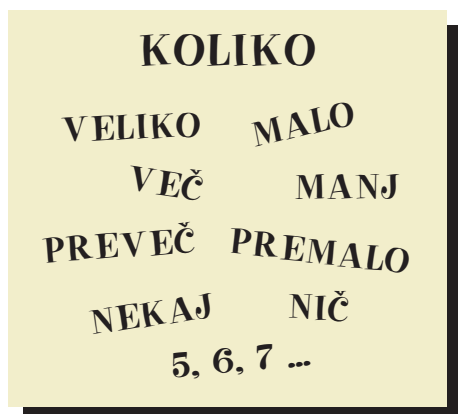
- Ob zanikanem glagolu: 4. sklon ➡ 2. sklon:
Imam čas. ➡ Nimam časa.
ČESA ne ješ? – Ne maram špagetov.
Rad jem pico, ampak je ne jem pogosto.
KOGA nisi povabil na večerjo? – Janeza.
Danes ga nisem videl.
- Ob zanikanem glagolu BITI: Mame ni doma.
V Ljubljani ni nobene indijske restavracije.
Danes ni malice. (Pozor! Primerjajte še:
On ni natakar, ampak kuhar. Ona ni prijazna.
Natakarica ni v kuhinji, ampak v recepciji.)
- Samostalnik + samostalnik (desni prilastek):
tečaj slovenskega jezika, šef kuhinje
- Izražanje količine: koliko kruha, nekaj gostov, pet pomaranč, kozarec vina
- Ob glagolih: bati se, spominjati se, veseliti se ... Veselim se zabave.
- Izražanje časa: Kdaj? – 25. 10. (petindvajsetega oktobra), leta 2002

1. sklon	2. sklon
jaz	me
ti	te
on, ono	ga
ona	je
midva, medve	naju
vidva, vedve	vaju
onadva, onidve	ju
mi, me	nas
vi, ve	vas
oni, one, ona	jih

2. S PREDLOGI:

- IZ, Z/S: OD KOD? – iz Ljubljane, iz Maroka, z letališča, s Triglava
- OD ... DO: OD KOD DO KOD? – od Ljubljane do Celja
- ZRAVEN/POLEG, BLIZU, NASPROTI:
KJE? – Sedim zraven okna.
Restavracija je blizu šole.
Trgovina Nama stoji nasproti pošte.
- MIMO: Peljem se mimo pošte.
- BREZ: Kavo brez sladkorja, prosim.
- RAZEN
- ZARADI

IZRAŽANJE KOLIČINE

+ 2. sklon

POZOR!

V Ljubljani **je** veliko različnih restavracij.
(glagol v ednini)

Na zabavo **je prišlo** deset prijateljev.
(glagol v ednini, srednji spol)

	m	ž	s
To je	en liter/kozarec	ena minuta/stran	eno leto
To sta	dva litra/kozarca	dve minuti/strani	dve leti
To so	trije litri/kozarci	tri minute/strani	tri leta
To so	štirje litri/kozarci	štiri minute/strani	štiri leta
To je	pet litrov/kozarcev	pet minut/strani	pet let
	koliko litrov/kozarcev?	nekaj minut/strani	dvajset let

SKLADENJSKI VZORCI

VENDAR/ AMPAK

Slovenci zdaj jejo več sadja in zelenjave, **vendar** še vedno jejo preveč mastne hrane.
ampak še vedno jejo preveč mastne hrane.

PA

še vedno **pa** jejo preveč mastne hrane.

ČEPRAV

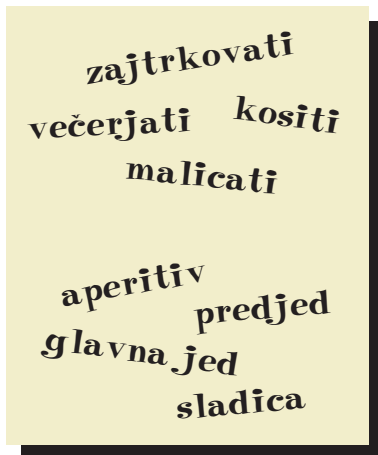
Čeprav imam zjutraj malo časa, jem zajtrk.

Čeprav je vegetarijanska hrana vedno bolj popularna, 95 odstotkov Slovencev še vedno je mešano hrano.

BESEDE

Z lektorjem sestavite sezname besed, ki jih potrebujete pri opisovanju različnih obrokov.

KOLIČINSKI IZRAZI

dekagram (= deka*) ➡ 10 dek sira, prosim.
kilogram (= kila*) ➡ Pol kile črnega kruha, prosim.
In kilo banan.
liter ➡ 1 l vode
deciliter (= deci*) ➡ Dva deci vina, prosim.
steklenica, kozarec ➡ En kozarec soka, prosim.
lonček ➡ lonček jogurta
kepica ➡ kepica sladoleda
...
(* kila, deka, deci = pogovorno)

SLOVENIJA

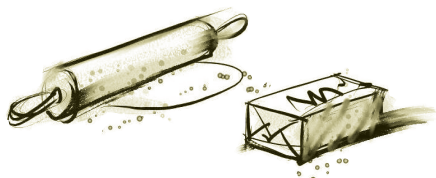
Ljubljanska tržnica

Ob sobotah je še posebno živahno na ljubljanski tržnici. Ljudje kupujejo svežo zelenjavo, sadje, domače začimbe, meso, mlečne izdelke, pecivo, rože in drugo, srečujejo svoje prijatelje, klepetajo, gredo na kavo in uživajo v različnih vonjih in pisanih barvah. Pokrito tržnico s stebri je ob reki Ljubljanici med Tromostovjem in Zmajskim mostom med leti 1940–1944 oblikoval najpomembnejši slovenski arhitekt Jože Plečnik (1872–1957).

Štruklji

SESTAVINE:
vlečeno testo
maslo

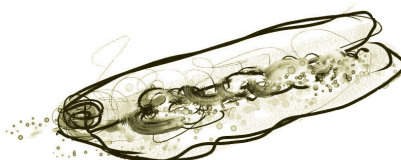
1/2 kg skute
1 žlica kisle smetane
1 jajce
sladkor po okusu
1 vrečka vanilijevega
sladkorja

maslo in drobtine

NADEV:
Z mešalnikom
zmešamo skuto,
smetano, jajce in
sladkor.

TESTO namažemo s
stopljenim maslom in
nadevom. Nato ga
zvijemo v štrukelj.

Zavito v prtčju kuhamo
25 minut v vreli slani
vodi.

Štrukelj namažemo s
stopljenim maslom in
drobtinami.

Napišite sestavine za kakšno zanimivo jed iz svojega okolja.

Iz knjig ...

Pravljica o Dravi (iz knjige: Slovenske narodne pravljice)

Bilo je v tistih časih, ko naši pradedje rži in pšenice¹ še niso poznali. Tedaj je živel ob Dravi na Koroškem zelo bogat ribič. Vse svoje premoženje si je pridobil s tem, da je pridno lovil ribe v Dravi. Poln hvaležnosti je nekega dne vprašal Dravo: »Mamica Dravica, s čim naj ti povrnem,² ker si mi pomagala do blagostanja?³«

Drava je na to odgovorila:

»Pojdi daleč po svetu. Tam v daljnem kraju najdeš ljudi, ki imajo bel in ržen kruh; od vsakega mi po en hlebec kupi in mi ga prinesi!«

Ribič se je odpravil na pot in prišel v bogate in lepe kraje. Ljudje so tam jedli, česar on dotlej ni poznal: lep kruhek. Kupil je dva hleba, kakor mu je bila Drava velela – naročila. Ko se je vrnil, je vrnil hleb pšeničnega in hleb rženega kruha v Dravo. – Nato je Drava začela naraščati in je poplavlila ves levi in desni breg. Ko pa je voda odtekla, je pričela zemlja odganjati lepo rž in rumeno pšenico.

Tako so ljudje dobili seme in povsod so začeli sejati rž in pšenico.

¹ rž in pšenica = vrsti žita

² s čim naj ti povrnem = kako naj se ti zahvalim

³ blagostanje = bogastvo

Odgovorite.

Kje je živel ribič?
Kako je postal bogat?
Kam ga je poslala Drava?
Kaj je našel v drugih krajih?
Kaj je naredil s kruhom, ko se je vrnil domov?
Kako se zgodba konča?

Se spomnite še kakšne pravljice? Poskusite jo povedati ali napisati.

5. enota

»Še študirate ali že delate?«

- ☀ poročanje o svojem šolanju, delu
- ☀ utemeljevanje
- ☀ prihodnjik
- ☀ pogojniki
- ☀ besedni red
- ☀ samostalni in pridevniki: 5. sklon (mestnik)

Profesor: Midva se pa že pozna, ne?

Študent: Ja, lani sem bil na izpitu. Takrat mi je spodletelo ...

Profesor: No, ja, bo šlo pa danes bolj gladko. Se spomnite, kakšno je bilo lani moje vprašanje?

Študent: Midva se pa že pozna, ne?

Preberite naslednje besedilo.

Nataša Brezar, stevardesa:

Pred sedmimi leti sem začela delati na letališču in takrat sem delo sprejela kot avanturo. Delala sem honorarno preko študentskega servisa. Javila sem se na razpis in bila sprejeta. Takrat sem si predstavljala, da se s tem delom lahko ukvarja samo neodvisno, mlado dekle in ne ženska, ki ima družino. Ampak je to postal moj poklic, ki ga imam še vedno rada. Naš delavnik ne traja vedno samo osem ur. Delamo tudi ponoči, včasih od štirih popoldne do polnoči ali do zgodnjih jutranjih ur. Družina sicer pogreša skupne vikende, ampak vsak poklic ima svoje prednosti in svoje pomanjkljivosti.

Prednost tega dela je, da sem lahko tudi do štiri dni doma skupaj z otrokom.

Letališče je zanimivo in privlačno. Tudi z ljudmi rada delam. Seveda moraš biti vedno urejen, potrpežljiv, priazen in znati vsaj en tuji jezik. Delo je zelo dinamično, zahteva pa seveda tudi natančnost in zbranost.

Odgovorite.

Kaj je Nataša po poklicu?
Kdaj je začela delati na letališču?
Kaj si je takrat mislila o takšnem poklicu?
Kako izgleda njen delovni dan?
Ali ima družino?

S kom Nataša rada dela?
Kakšna mora biti stevardesa, kaj mora znati?
Zakaj se je Nataša odločila za to delo? Katere so dobre in katere slabe strani njenega dela?

Pogovarjajte se s sošolci.

Spominjajte se svoje šole in kako ste se odločili za študij ali poklic.
Poročajte o svojem trenutnem študiju ali delu.
Kaj načrtujete za prihodnost?

Preberite oglas.

V redno delovno razmerje sprejmemo več sodelavcev

ANKETARJEV

za terensko delo pri raziskavah za območja:

- Ljubljana, Vrhnika, Grosuplje, Domžale
- Celje, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Laško
- Velenje z okolico, Slovenj Gradec, Dravograd

Pogoji za sprejem v delovno razmerje: najmanj V. stopnja izobrazbe, vozniški izpit in lasten prevoz. Od kandidatov pričakujemo komunikativnost, fleksibilnost in urejenost. Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, z možnostjo podaljšanja.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite čimprej na naslov: **I. P. G., d. o. o., Ul. kneza Koclja 14, 2000 Maribor.** Informacij po telefonu ne posredujemo!

Poiščite informacije v oglasu za delo.

Delodajalec: _____
(naziv in naslov)

Delovno mesto: _____

Pogoji za sprejem v delovno razmerje
(izobrazba, izkušnje, dodatna znanja ...)

Za kakšno delovno razmerje gre?

- za določen čas
- za nedoločen čas
- z možnostjo podaljšanja
- s trimesečnim poskusnim delom

Kako se prijavite?

- s prošnjo
- z življenjepisom
- z dokazili o izobrazbi

Ali poznate kraje, ki so omenjeni v oglasu?

Ali izpolnujete pogoje za sprejem v delovno razmerje? Utemeljite.

Katera vprašanja bi postavili delodajalcu, podjetju I. P. G., d. o. o., na razgovoru?

Zamislite si razgovor med delodajalcem in kandidatom.

Mateja je Slovenka, ki živi in dela na Nizozemskem, v Rotterdamu. Trenutno je na obisku v Sloveniji. Poslušajte posnetek in ugotovite, kakšni so njeni načrti za prihodnost?

Najprej	
Potem	<i>bi rada menjala službo.</i>
Na koncu	
Še kaj?	

Kadar pišemo prošnje za službo, navadno dodamo življenjepis. Napišite svoj življenjepis. Navedite naslednje podatke:

Osební podatki

priimek, ime, datum in kraj rojstva, narodnost, stan, naslov, država, telefon, faks, elektronski naslov

Podatki o izobrazbi

- končana šola: osnovna, srednja, višja, visoka, magistriraj, doktorat, specializacija
- druga znanja:
 - znanje tujih jezikov
 - znanje s področja informatike
 - vozniško dovoljenje
 - drugo (tečajji, seminarji ...)

Delovne izkušnje

- področje dela, delovno mesto
- podatki o delovni organizaciji, tip organizacije (samostojni podjetnik, d. o. o., d. d., javni zavod, državna uprava)

Druge informacije

VZORCI

PRIHODNJIK

biti	E	D	M
1. oseba	<i>bom</i>	<i>bova</i>	<i>bomo</i>
2. oseba	<i>boš</i>	<i>bosta</i>	<i>boste</i>
3. oseba	<i>bo</i>	<i>bosta</i>	<i>bojo/bodo</i>

Jutri **bom** doma.
 Peter **bo** zdravnik.
 Mama in oče **bosta** ves dan
 v službi.

ostali
glagoli

Glagol **BITI** v prihodnjiku
(bom, boš, bo ...)

+

deležnik na -l
(primer: delati ➡ delal, delala, delali ...)

➡ Zvečer te **bom** poklical.

➡ Kje **boš** delal?

➡ Brat **bo** študiral.

Delala bova nalogo.

Sodelavca mi **bosta** pomagala.

Mama in oče **bosta** delala

na vrtu.

Delali bomo skupaj.

Kam **boste** šli popoldne?

Prijatelji **bojo** šli na tečaj.

POZOR! ➡ Pet prijateljev **bo** prišlo na zabavo.

POGOJNIK

BI

+

deležnik na -l
(primer: delati ➡ delal, delala, delali ...)

➡ Jutri **bi** šli na izlet.

➡ Rada **bi** šla v Avstralijo, pa je predaleč.

➡ Kaj **bi** (ti) naredil, če **bi** imel ogromno denarja? – **Potoval bi** okrog sveta.

➡ Če **bi** bil še enkrat mlad, ne **bi** študiral medicine.

BESEDNI RED

Opazujte besedni red v naslednjih povedih.

Ali razumete
moje
vprašanje? ➡

1.	2.	ostalo
s- = sem, si, sva, sta, smo, ste, so b- = bom, boš, bo, bova, bosta, bomo, boste, bodo/bojo		
Profesor in študent	se	že poznata.
Seveda	ga	razumem.
Lani	sem	že bil na izpitu.
Naredil	sem ga	brez težav.
Profesor	je	spraševal študenta.
Vprašal	ga je	lahko vprašanje.
Javila	sem se	na razpis.
Tudi Špela	se je	javila.
Radi	bi	postali stevardesi.
Seveda	jo	poznamo.
Srečali	jo bomo	jutri.
Jutri	jo bomo	srečali.
Ko bomo končali z delom,	jo bomo	srečali.
Če bi imeli čas,	bi se	večkrat srečali.

Ali poznate
Natašo? ➡

PRIDEVNIK IN SAMOSTALNIK

5. SKLON (mestnik) – KJE? O KOM? O ČEM?

	m	ž	s
E	na jezikovnem tečaju	v srednji šoli o novi zaposlitvi o zanimivi stvari	na slovenskem letališču o novem delu
D	na (dveh) jezikovnih tečajih	v (dveh) srednjih šolah o (dveh) novih zaposlitvah o (dveh) zanimivih stvareh	na (dveh) slovenskih letališčih o (dveh) novih delih
M	na jezikovnih tečajih	v srednjih šolah o novih zaposlitvah o zanimivih stvareh	na slovenskih letališčih o novih delih

	m + s		ž	
E	-em	-u	-i	-i -i
D, M	-ih	-ih	-ih	-ah -ih/-eh*

* o znamenitostih
o stvareh

POZOR!

države na -ska ali -ška
➔ na Nizozemskem, na Češkem

RABA 5. sklona

(VEDNO S PREDLOGI)

V, NA, PRI:

KJE je šola? **KJE** stoji/leži/se nahaja ...?

– V **centru**. V **mestu**. Na **hribu**.

Pri **tisti rumeni hiši**.

PO, OB:

KJE hodimo/se vozimo/potujemo?

– Po **Sloveniji**. Po **svetu**.

Sprehajam se po **mestu**, najrajši ob **reki**.

KDAJ? – Po **službi**. Po **pouku**.

O:

O KOM/O ČEM govori intervju?

– O simpatičnem **pilotu**. O **potovanju**.

O **dobri službi**. O **zanimivi zaposlitvi**.

SKLADENJSKI VZORCI

KI

Človek, **ki** študira, je študent.

Stewardi in stewardese so ljudje, **ki** delajo na letališčih in letalih.

Delo, **ki** je težko, ni vedno tudi dobro plačano.

POZOR!

Stewardesa je poklic. Ta poklic ima Nataša še vedno rada. = Nataša **ga** ima rada.

➔ Stewardesa je poklic, **ki ga** ima Nataša še vedno rada.

Stewardesa je oseba.

To osebo lahko pokličete, če med poletom kaj želite. = Lahko **jo** pokličete ...

➔ Stewardesa je oseba, **ki jo** lahko pokličete, če med poletom kaj želite.

To je moj sodelavec. **Od** sodelavca sem dobil sporočilo.

➔ To je moj sodelavec, **od katerega** sem dobil sporočilo.

To je moja kolegica. **Za** kolegico imam sporočilo.

➔ To je moja kolegica, **za katero** imam sporočilo.

Adria Airways je letalska družba. **Pri** tej letalski družbi delam že 7 let.

➔ Adria Airways je letalska družba, **pri kateri** delam že 7 let.

BESEDE

Dopolnite sezname besed, ki vas spominjajo na vrtec, šolo, srednjo šolo, fakulteto in službo.

vrtec	šola	srednja šola	fakulteta	služba
jasli mala šola	osnovna šola	poklicna šola gimnazija	višja šola visoka šola	delovno mesto podjetje
dojenček otrok	učenec učenka	dijak dijakinja	študent študentka	delavec delavka uslužbenec uslužbenka zaposleni zaposlena
vzgojitelj vzgojiteljica	učitelj učiteljica	profesor profesorica	profesor profesorica	sodelavec sodelavka vodja direktor direktorica
igralnica	učilnica = razred		predavalnica	pisarna urad
igra	šolska ura pouk		predavanje seminar vaje	delovni čas
	ocena test		izpit	plača zaslužek
	spričevalo	spričevalo zaključni izpit matura	diploma magisterij doktorat	upokojitev pokojnina

Katere pridevnike prepoznate v lastnostih iz oglasa?

komunikativnost ➡ komunikativen
fleksibilnost ➡
urejenost ➡

Tvorite lastnosti iz pridevnikov.

prijazen ➡
potrpežljiv ➡
hiter ➡
ambiciozen ➡
ustvarjalen ➡

Kakšen/kakšna mora biti stevardesa, politik, kuhar, maneken ...?

	+ Biti mora ...	- Ne sme biti ...
stevardesa	<i>prijazna, komunikativna</i>	<i>neprijazna, neurejena</i>
politik		
kuhar		
maneken		

Katere lastnosti pri človeku najbolj cenite?

Primer: Človeka najbolj cenim, če je *prijazen*, ker se *potem tudi jaz dobro počutim*.
Všeč so mi *komunikativni* ljudje, ker se *tudi jaz rad(a) pogovarjam*.

SLOVENIJA

Iz knjig ...

Nejka Omahen: Silvija

Odlomek je iz romana *Silvija*, ki govori o štirinajstletni puncu Silviji, njeni družini, prijateljih, različnih šolskih dogodkih, prvi ljubezni ... Roman je napisala Nejka Omahen, ko je bila stara petnajst let, in z njim doživela veliko priljubljenost pri bralcih in kritikih (mladi bralci so Silvijo izbrali za najljubšo knjigo leta 2000). Nejka Omahen pravi, da je zanjo pisanje hobi in da piše takrat, ko ima čas, najpogosteje med poletnimi počitnicami.

SLUŽIMO DENAR IN ODKRIVAMO NOVE STVARI

»V službo hočeš? Pri teh letih?«
 »Ja,« je skomignila z rameni Petra. »Z Majo sva se že menili o tem. Jaz bom delala pri sosedih v gostilni.«
 »Boš natakara?« sem debelo pogledala.
 »Ne,« je zardela Petra. »Posodo bom pomivala. Kozarce in podobno. Za natakaro me mami ne pusti.«
 »Jaz te tudi ne bi,« se je strinjala Nika. »S tem tvojim vražjim pogledom in črnimi očmi.«
 »Nehajte,« se je vmešala Maja. »Strinjam se s Petro. Med počitnicami bi lahko zaslužile nekaj denarja.«
 »In kaj boš počela ti?« sem zapicila pogled vanjo.
 »Mislila sem, da bi bila varuška. Ne za dolgo. Parkrat popaziš sosedove otroke, in nabere se ti lep kupček denarja. Toda ti in Nika mi bosta morali pomagati. Otrok je veliko, veš.«
 »Zakaj vama je sploh toliko do denarja?« sem zavzdihnila. »Bi radi pobegnili na morje, ali kaj?«
 »Denar bo za nove kopalke,« je povedala Petra.
 »Zdaj smo stare štirinajst let in počasi se moramo začeti ozirati za fanti.«
 »Mislila sem, da to že počnemo,« sem se zasmejala.
 »Poleg tega Maja in Nika še nimata štirinajst let.«
 Razpravljale smo o počitniškem delu. Maja in Petra sta želeli zaslužiti nekaj denarja, nama z Niko pa ni bilo veliko do tega. Zbrale smo se v svojem šotoru in nagnale Aleks iz njega. Denar za nove kopalke! Le kaj si bodo še izmislile ...

»Ne vem,« se nisem mogla odločiti.
 »Da bi pazila male tečneže? Koliko praviš, da plačajo na uro, Maja?«
 »Štiristo tolarjev.«
 »Štiristo! Nekam malo se mi zdi. V eni uri te lahko ubijejo. Ne vem ...«
 »Daj no, Silvija,« se je oglasila Nika. »Meni se zdi kar v redu. Če bi mi plačali vse ure, ko sem pazila otroke, bi bila zdajle že milijonar!«
 »Okej, okej,« sem se vdala. »Kdaj začnemo?«
 »Yes!« je vzkliknila Petra. »Končno! Maja se je zmenila za jutri.«
 »In kako to gre?« me je še zanimalo.
 »Pridemo k njim in nekaj ur pazimo na otroke,« je razložila Maja. »Čisto lahko.«
 »Pa kar zaupajo tujcem?« se je začudila Nika.
 »Mene poznajo in dati jim moramo svoje naslove. Za vsak primer.«
 »V redu,« sem zavzdihnila. »Jutri ob desetih pri tebi, Maja. Mami bo navdušena! Kar naprej mi teži, naj kaj delam.«

Odgovorite.

Kdo so osebe, ki nastopajo v besedilu, in kaj veste o njih?
 Zakaj so se odločile, da bodo služile denar?
 Kakšno delo so si izbrale?
 Kaj mislite, kaj se bo zgodilo v nadaljevanju zgodbe?
 Ali ste se tudi vi kdaj odločili za počitniško delo?
 Kakšni so vaši spomini na prvo službo?

Kaj pomenijo naslednje besede in besedne zveze? Za pomoč prosite lektorja ali si pomagajte s slovarjem.

skomigniti z rameni	zavzdihniti
zardeti	ozirati se za fanti
debelo pogledati	razpravljati
varuška	vzklikniti

6. enota

- ☀ primerjanje in navajanje prednosti
- ☀ izmenjava informacij o državah
- ☀ samostalnik in pridevnik: 6. sklon (orodnik)
- ☀ stopnjevanje pridevnika

»Če bi imel vsaj nekaj denarja, bi potoval ...«

Preberite naslednje besedilo.

POPOTNIŠKA ZGODBA

Janin Klemenčič je znan slovenski popotnik. Prepotoval je že skoraj ves svet. Včasih potuje z avtom, včasih z letalom, vlakom ali ladjo. Vedno potuje sam. Nekoč je želel leteti iz Grčije v Kenijo, v Nairobi. Najcenejša možnost je bil let z egiptovsko letalsko družbo Egypt-Air. Vendar mu je prodajalec v turistični agenciji rekel, da je ta družba najslabša in zelo nezanesljiva. Če je v Egiptu slabo vreme, lahko potniki več dni čakajo na letališču na tleh in brez hrane. Janin se je vseeno odločil za egiptovsko letalsko družbo. In res, v Kairu je moral čakati od dveh popoldne do enih ponoči. Ampak za teh enajst ur mu je Egypt-Air dal na voljo brezplačno nočitev v najboljšem in najlepšem hotelu s petimi zvezdicami, 200 metrov

JANIN KLEMENČIČ

profesor filozofije in psihologije na gimnaziji Ledina v Ljubljani

Nikar ne poslušajte dobronamernih prijateljev in sorodnikov, ki vas prepričujejo, da so potovanja nevarna in draga!

Izkoristite vsako priložnost za potovanje in ne omahujte preveč! Hvaležni si boste.

od letališča. Janin se še vedno spomni bazena in odlične večerje, sploh pa ne more pozabiti postelje, ki je bila udobnejša kot njegova doma. Ko se je čez dva meseca vračal iz Afrike, je spet izbral egiptovsko družbo in v istem hotelu brezplačno preživel kar dva dni.

Odgovorite, ali so trditve pravilne.

	res je	ni res
Janin Klemenčič potuje s svojim dekletom ali s prijatelji.		
Spominja se potovanja v Grčijo.		
Potoval je z letalsko družbo Egypt-Air, ker je bila to najhitrejša možnost.		
V Kairu je moral 11 ur čakati na drugo letalo.		
Ko se je vračal, mu ni bilo treba čakati.		

Odgovorite.

Kako potuje Janin Klemenčič?

Zakaj mu je prodajalec v agenciji odsvetoval leteti z egiptovsko letalsko družbo?

Kaj je Janin delal, medtem ko je čakal na drugo letalo?

Pogovarjajte se s sošolci. Ali tudi vi poznate kakšno zanimivo popotniško zgodbo?

Poslušajte naslednja obvestila in rešite naloge.

Kakšno bo vreme?

Kakšne bodo temperature?

Dopolnite.

Najnižje jutranje temperature bodo

od _____ do _____, ob morju _____,

najvišje dnevne od _____ do _____,

na Primorskem do _____ stopinj C.

Kakšne so ceste po Sloveniji?

- Suhe.
- Mokre.
- Spolzke.
- Dobro prevozne.

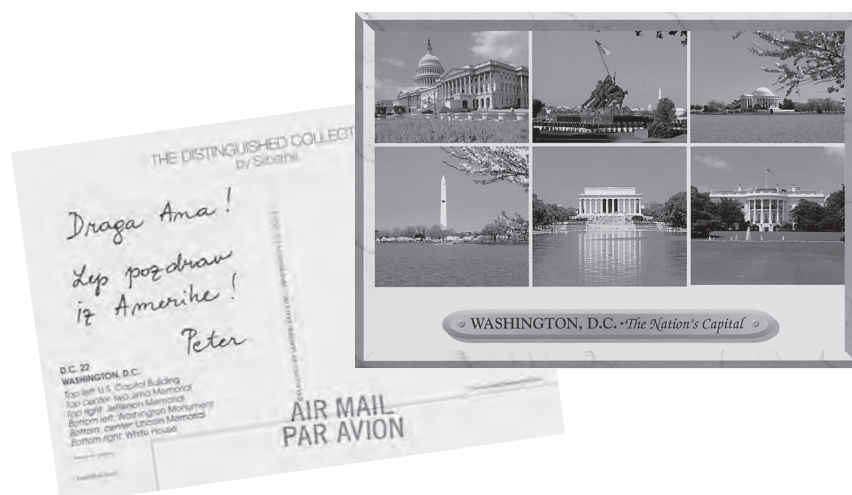
Kje je promet oviran?

Kakšen je promet na mejnih prehodih?

- Tekoč.
- Za prestop meje je treba čakati.

Napišite razglednico s potovanja. (*Lahko napišete tudi daljše pismo, v katerem opisujete svoja doživetja na poti.)

VZORCI

PRIDEVNIK IN SAMOSTALNIK

6. SKLON (orodnik) – S KOM? S ČIM?

	m	ž	s
E	z* dobrim prijateljem s hitrim vlakom	s turistično agencijo z brezplačno nočitvijo s slabo možnostjo	s prijaznim dekletom z majhnim letalom
D	z (dvema) dobrima prijateljema z (dvema) hitrima vlakoma	z (dvema) turističnima agencijama z (dvema) brezplačnima nočitvama z (dvema) slabima možnost(i)ma	z (dvema) prijaznima dekletoma z (dvema) majhnima letaloma
M	z dobrimi prijatelji s hitrimi vlaki	s turističnimi agencijami z brezplačnimi nočitvami s slabimi možnostmi	s prijaznimi dekleti z majhnimi letali

* s: pred p, t, k, f, h, s, š, c, č

	m + s		ž	
E	-im	-om*	-o	-i -ijo/-jo**
D	-ima	-oma*	-ima	-ama -(i)ma/-ema**
M	-imi	-i	-imi	-ami -(i)mi/-mi**

* -o- ➔ -e- za c, č, ž, š, j

** s pesmijo, s potjo
s pesmima, s potema
s pesmimi, s potmi

RABA 6. sklon:

(VEDNO S PREDLOGI)

Z/S:**S KOM / S ČIM** potuješ? – S **prijateljem**. Z **vlakom**. S **kolesom**. Z **ladjo**.Pogovarjam se z **gospodom Klemenčičem** / s **prijateljico**.**PRED, ZA, NAD, POD, MED:****KJE?** – pred **letalom**, za **letalom**, nad **letalom**, pod **letalom**, med **letalom** in **letališko zgradbo****PRED, MED:****KDAJ?** – pred **enim letom**, pred **dvema mesecema**, pred **tremi leti**, med **počitnicami**,
med **odmorom**

STOPNJEVANJE PRIDEVNIKA

Ljubljana je	tako zanimiva	kot/kakor Bled
	večja	kot Bled.
	večja	od Bleda.
	največje mesto	(od/izmed vseh) v Sloveniji.
	največja	med slovenskimi mesti.

Primerjamo lahko ...

☀ trostopenjsko

z obrazili:
<i>lep – lepši – najlepši</i>
<i>debel – debelejši – najdebelejši</i>
<i>težek – težji – najtežji</i>

opisno:	
<i>suh – bolj suh – najbolj suh</i> <i>vroč – bolj vroč – najbolj vroč</i> <i>svež – bolj svež – najbolj svež</i> <i>zdrav – bolj zdrav – najbolj zdrav</i>	<i>svež – manj svež – najmanj svež</i>
pridevniki, tvorjeni iz glagolov: <i>umazati ➡</i> <i>umazan – bolj umazan – najbolj umazan</i>	<i>umazan – manj umazan – najmanj umazan</i>
barve: <i>rdeč – bolj rdeč – najbolj rdeč</i>	<i>rdeč – manj rdeč – najmanj rdeč</i>

☀ dvostopenjsko:

lep – zelo lep, prelep, izjemno lep, premalo lep ...

Z lektorjevo pomočjo dopolnite seznane. (Pomagate si lahko tudi s SSKJ.)

-ši	-ejši	-ji	bolj ...
<i>lep ➡ lepši ➡ najlepši</i>	<i>debel ➡ debelejši ➡ najdebelejši</i>	<i>težek ➡ težji ➡ najtežji</i>	<i>suh ➡ bolj suh ➡ najbolj suh</i>
<i>dober ➡ boljši ➡ najboljši</i>	hiter	lahek	vroč
slab	počasen	drag	mrzel
mlad	čist	velik	svež
majhen	star	visok	zelen
kratek	hladen	nizek	umazan
dolg	topel	ozek	znan
širok	močen		spoštovan
grd	šibek		zaspan
tanek	nov		zdrav
sladek	svetel		utrujen
	temen		
	bogat		
	pameten		
	pomemben		
	poceni		

Preberite naslednje besedilo.

SLOVENIJA V OČEH TUJIH NOVINARJEV

- Na kaj tujci najprej pomislijo, ko slišijo ime Slovenija?

Najbolj pogosti odgovori so: na zelenje, čistočo, gostoljubnost, na dobro hrano in pijačo, na geografsko pestrost, na stara mesta in slikovite vasi, na zanimivo zgodovino.

- Kaj jih je najbolj presenetilo?

Da veliko ljudi v Sloveniji dobro govori angleško in sporazumevanje ni noben problem.

Japoncem je všeč, da v Sloveniji spoštujemo tradicijo – na primer čebelarstvo. Razveselilo jih je tudi, da v Sloveniji gojimo ajdo, njihovo nacionalno žito.

- Kaj so kritizirali?

Obmejni policisti in cariniki se ne znajo nasmehniti. Videti so zdolgočaseni in včasih celo grobi. Avstralski novinar je šaljivo kritiziral promet: Vozite po napačni strani ceste. In na cestah je preveč tovornjakov in avtobusov.

- Kaj bi predlagali Sloveniji?

Slovenija bi se morala predstaviti tudi zunaj Evrope, ker jo ljudje zelo slabo poznajo. Ampak večina meni, naj Slovenija ostane turistični cilj za sladokusce, naj si ne želi množic turistov.

Odgovorite.

Katere so pozitivne lastnosti Slovenije? In katere negativne?
In kako vi vidite Slovenijo?

S sošolcem primerjajta:

Katera država je večja, tvoja ali moja?
Katera država ima daljšo reko, tvoja ali moja?
Katera država ima več sosed?
Katera država ima hladnejše zime?

Katera država ima več prebivalcev?
Katera država ima višjo goro?
Katera država je bolj oddaljena od Slovenije?
Katera država ima toplejše poletje?

Zdaj vsi skupaj ugotovite, kdo izmed študentov v skupini prihaja ...

... iz največje države?
... iz države, kjer je največ prebivalcev?
... iz države, kjer je najvišja gora?
... iz države, kjer je najdaljša reka?

... iz države, ki ima največ sosed?
... iz države, ki je najdlje stran od Slovenije?
... iz najbolj tople države?
... iz najbolj hladne države?

BESEDE

Ali poznate slovenske besede, ki bi vam prišle prav na potovanju?
Po skupinah sestavite sezname besed, ki so povezane z naslednjimi pojmi.

prevozna sredstva
(letalo, vlak, taksi ...)
postaje

(železniška postaja, letališče ...)

prostorji na postajah
(čakalnica, garderoba ...)

napisi na postajah
(odhodi, prihodi ...)

poimenovanja za osebe
na javnih prevoznih sredstvih
(potnik, voznik, sprevodnik ...)

prtljaga ali stvari,
ki jih potrebujemo na poti
(kovček, torba, vozovnica, potovalni čeki ...)

prečkanje meje
(carina, potni list ...)

oznake na cesti, napisi na tablah
(cestnina, obvoz ...)

nastanitveni objekti
(hotel, motel ...)

turistične znamenitosti
(grad, ruševine, živalski vrt ...)

Poslušajte naslednje izjave in jih zapišite. Kje lahko to slišimo?

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.
11.	12.

SLOVENIJA

Poletne aktivnosti malo drugače

KAJ	KJE NEKAJ PRIMEROV PO NAŠEM IZBORU	PONUDBA PO NAŠEM IZBORU	ČAS IN CENA
Potapljanje	Klub Dufa, Strunjan tel.: 050 620 650	• potapljanje z vodičem	11 evrov; za 20-30 minut
Kajak, kanu rafting	Skok šport, Ljubljana www.skok-sport.si tel.: 01/512 44 02	• spust z rafti po številnih slovenskih rekah • izposoja kajakov	13-24 evrov; spusti trajajo od 75 do 150 minut 10 evrov/dan, 50 evrov/teden
	Soča Rafting, d.o.o., Bovec www.arctur.si/socarafting tel.: 05/389 62 00	• spust z rafti • šola kajaka	20-36 evrov; spusti trajajo od 90 do 150 minut 48-56 evrov (2-dnevni tečaj)
Balonarstvo	Baloni in zračne ladje, Ljubljana tel.: 01/365 16 65	• let z balonom, krst	67 evrov/oseba; program z letom traja 3 ure
Jadrarno padalstvo	Tandem paragliding, Bovec tel.: 041/584 979	• let z jadrlnim padalom	59 evrov/oseba; približno 30 minut
Športno letenje	Alpski letalski center Lesce-Bled tel.: 04/532 01 00	• panoramski leti (Bled, Bohinj, Triglav), leti po želji	42-105 evrov/3 os., odv. od leta, 125 evrov/3 osebe/ura
	Aeroklub Ljubljana tel.: 01/436 01 61	• leti po želji	124 evrov/3 osebe/ura
	Aeroklub Bela Krajina tel.: 07/305 85 52	• panoramski leti	38 evrov/3 osebe/15-20 minut
Jahanje	Kobilarna Lipica www.k-lipica.si tel.: 05/739 15 80	• terensko jahanje v skupini z vodičem • tečaji jahanja	14 evrov/ura 32 evrov/ura
	Posestvo Brdo tel.: 04/260 10 00	• prosto jahanje • šola jahanja	11 evrov/ura 11 evrov/ura
	Domačija Rasinger, Kranjska gora tel.: 04/588 50 20	• terensko jahanje • učenje z inštruktorjem	6 evrov/ura 8 evrov/ura
	Posestvo Plana, Pivka tel.: 045/757 09 00	• terensko jahanje • šola jahanja	9 evrov/ura 12 evrov/ura

Odgovorite.

Kje se lahko potapljam z vodičem?

Kje se lahko učimo voziti s kajakom?

Kje lahko letimo?

Kje lahko jahamo?

Ali je jahanje cenejše v Kranjski Gori ali v Pivki?

Kje je ura jahanja najdražja?

Oglejte si tipične slovenske spominke. Kaj vam je všeč? In kaj vam ni?
Kateri so tipični spominki v vaši državi?

Iz knjig ...

Milan Dekleva: Princi svetlobe
(odlomka iz novele)

Začetek novele:

»Šla bom v Rio de Janeiro.«

»Kako patetično,« je rekel. »Melodramatično. Pocukrano.

Ne bi šla raje v Žabjo vas?«

Našobila je ustnice in jih obliznila z jezikom.

»Tvoj cinizem me ne prizadene več. Šla bom v Rio de Janeiro.«

Odložil je časopis in jo pogledal. »A bi šla lahko prej še v trgovino? Zmanjkalo je piva. Lahko bi padel v depresijo.«

Konec novele:

Stopil je prek sobe, odprl vrata na hodnik, odšel do vhoda, pobral časopis in ga razprl. V levem spodnjem kotu, v drobno obrobljenem, potemnjenem okvirčku je prebral:

***Rio de Janeiro, 21.** – Predsinočnjim je bilo med spopadom dveh uličnih kriminalnih skupin ubitih sedem ljudi, medtem ko so bili trije hudo ranjeni. Med mrtvimi so bili štirje nedolžni sprehajalci, ki so se slučajno znašli na mestu obračuna. Kot poroča agencija Reuters (novico pa so potrdili tudi na slovenskem veleposlaništvu v Sao Paulu), je bila med tragičnimi žrtvami tudi slovenska turistka Brigitta Hladky, 32. Preiskovalci sumijo, da je šlo za obračun med preprodajalci droge, ki postaja v Braziliji vse hujši družbeni problem.*

Milan Dekleva (1946–), pesnik in pisatelj

Kaj mislite, kaj se je zgodilo med začetkom in koncem zgodbe?

7. enota

» A živite zdravo? «

- ✱ izražanje počutja
- ✱ spraševanje po nasvetu in svetovanje
- ✱ samostalni in pridevnik: 3. sklon (dajalnik)
- ✱ dovršni in nedovršni glagoli

Preberite naslednji besedili.

Dominik Kozarič, pevec

Dominik Kozarič ima posebno življenjsko filozofijo. Stalno razmišljanje o zdravi prehrani se mu zdi neumno. Kadar si kaj zaželi, si to vzame in poje. »Ja, res pa kadim. Prav kajenja se moram odvaditi. To je moj edini 'greh' proti zdravemu življenju. Za zdaj zaradi cigaret še

nimam težav, vendar se zavedam, da je kajenje škodljivo.« Dominik ima srečo: »Nekateri ne smejo skoraj nič jesti: zredijo se, če pojejo samo malenkost. Drugi lahko pojemo vse, kar vidimo, ampak se ne zredimo.« Dominik se ukvarja tudi s športom: teče in vadi z utežmi.

Blažka Müller Pograjc, voditeljica

»Jem odlično in zelo zdravo hrano. Glavni in edini kuhar v naši družini je moj mož. Zdi se mi, da pri pripravi jedi uporablja zdrave metode. Zdravo živim tudi zato, ker redno treniram s plesno skupino Betontanc – tako vsak dan naredim nekaj za svoje telo. Poleg tega imam psa, s katerim moram vsak dan na sprehod. Zavedam se tudi, kako pomembno je spanje. Kljub temu mi ne uspe vedno spati toliko, kot bi bilo potrebno za svežo in spočito kožo,« je med smehom povedala simpatična Blažka.

Odgovorite.

V čem se mnenje Dominika Kozariča razlikuje od večine?
Čemu se Dominik ne more odpovedati?
Kaj dobrega naredi za svoje zdravje?

Ali ima tudi Blažka kakšno razvado?
Kako skrbi za zdravje?
Zakaj misli, da bi morala več spati?

Kaj se vam zdi, kdo živi bolj zdravo? Dominik ali Blažka?

Ali redno hodite k zobozdravniku? Poslušajte intervju z dr. Marto Križnar. Novinar ji je postavil vprašanja. Katere rešitve predlaga zobozdravnica?

1. Kako naj ohranimo lepe in zdrave zobe skozi vse življenje?

Prvi pogoj je, da ...

Drugi pogoj ...

Tretji pogoj ...

2. Ali je res, da imajo nekateri že po naravi dobre oziroma slabe zobe?

Eni ...

drugi pa ...

Vsi lahko ohranimo lepe in zdrave zobe, če ...

Vsi lahko ohranimo vitko linijo, če ...

Kako moramo skrbeti za zdravje? Česa ne smemo delati?

LAHKO + sedanjik

VZORCI

PRIDEVNIK IN SAMOSTALNIK

3. SKLON (dajalnik) – KOMU? ČEMU?

	m	ž	s
E	<i>prijaznemu zdravniku</i>	<i>majhni težavi dobri rešitvi zdravi jedi</i>	<i>čudnemu zdravilu</i>
D	<i>(dvema) prijaznima zdravnikoma</i>	<i>(dvema) majhnima težavama (dvema) dobrima rešitvama (dvema) zdravima jedema</i>	<i>(dvema) čudnima zdraviloma</i>
M	<i>prijaznim zdravnikom</i>	<i>majhnim težavam dobrim rešitvam zdravim jedem</i>	<i>čudnim zdravilom</i>

	m + s		ž	
E	-emu	-u	-i	-i -i
D	-ima	-oma*	-ima	-ama -(i)ma/-ema**
M	-im	-om*	-im	-am -im/-em**

* -o- ➡ -e- za c, č, ž, š, j

** malenkost(i)ma, jedema
malenkostim, jedem

RABA 3. sklona:

1. BREZ PREDLOGOV:

Ob glagolih:

- ➡ telefonirati, smejati se, čuditi se, pomagati ...
- ➡ dati, kupiti, posoditi, pokazati, povedati, reči, naročiti, sporočiti, svetovati, obljubiti ...

KOMU boš dal to darilo? – *Starš**em**.*ČEMU se smeješ? – *Čudn**emu** nasvet**u**.*Peter je pomagal *An**i*** pri domači nalogi.Telefoniral *m**i*** je. Moram *v**am*** sporočiti, da je šel *k zdravnik**u**.*

2. S PREDLOGI:

K/H:

KAM greš? – *K zdravnik**u**.*k ➡ h pred k, g: Grem h *gospod**u** Novak**u**.*Grem h *kozmetičark**i**.*

PROTI:

PROTI ČEMU si? – *Proti kajen**ju**.*KAM se pelješ? – *Proti mor**ju**.*

KLJUB:

KLJUB ČEMU se ne zredi? – *Kljub mastn**i** hrani**u**.*

DRUGI PRIMERI:

Ime *m**i*** je Dominik.*Matjaž**u*** je všeč Blažka. / Všeč *m**u*** je Blažka.*Blažk**i*** se zdi spanje pomembno. / Spanje se *j**i*** zdi pomembno.Vroče *n**am*** je bilo.Žal *m**i*** je.

OSEBNI ZAIMEK

1. sklon	3. sklon
jaz	mi
ti	ti
on, ono	mu
ona	ji
midva, medve	nama
vidva, vedve	vama
onadva, onidve	jima
mi, me	nam
vi, ve	vam
oni, one, ona	jim

DOVRŠNI IN NEDOVRŠNI GLAGOLI (izbor vzorcev)

KUHATI – SKUHATI

Blažka sedi za mizo in se pogovarja z možem, *Ko mož **skuha** kosilo, skupaj jesta.*
 ki **kuha** kosilo.

Medtem ko **je kuhal** kosilo, sta se pogovarjala. *Ko **je skuhal** kosilo, ga je postavil na mizo.*

Medtem ko **bo kuhal**, ne bo bral časopisa. *Ko **bo skuhal** kosilo, bosta poklicala še otroke.*

(priprava kosila **traja** / **je trajala** / **bo trajala**
 nekaj časa)

(ko je kosilo **končano** / ko je **bilo končano** /
 ko **bo končano**)

➡ poudarek je na dejanju

➡ poudarek je na rezultatu dejanja

Enako tudi:	piti	popiti	pisati	napisati
	jesti	pojesti	delati	narediti
	kaditi	pokaditi	učiti se	naučiti se
	rediti se	zrediti se	kupovati	kupiti
	hujšati	shujšati	preživljati	preživeti

UPORABLJATI – UPORABITI

Prej **sem uporabljala** samo vodo in milo.

Jutri **bom prvič uporabila** ta šampon.

Zdaj vedno **uporabljam** kozmetiko iz zelišč.

Samo enkrat **sem uporabila** to kremo, pa mi
 ni bila všeč.

Odločila sem se, da **ne bom uporabljala** teh
 krem.

enkrat, posamično ...

ponavadi, vedno, večkrat, na splošno ...

Navadno so te povedi v pretekliku ali prihodnjiku,
 če so v sedanjiku, izražajo dejanje/dogajanje
 v prihodnosti:

Te vrste povedi je mogoče
 tvoriti tudi z dovršno obliko,
 vendar je to redkeje:

Mogoče te kreme še kdaj uporabim. =

Zdaj vedno **uporabim** kozmetiko iz zelišč.

Mogoče **bom** te kreme še kdaj **uporabila**.

Enako tudi:	jemati	vzeti	dobivati	dobiti
	spraševati	vprašati	obiskovati	obiskati

SPATI – ZASPATI

Včeraj **sem spal** samo 4 ure.

Včeraj sem šel spat ob desetih, pa nisem

Ponavadi **spim** 8 ali 9 ur na noč.

mogel **zaspiti**, ker me je skrbel izpit.

Jutri **bom spal** do desetih zjutraj.

Ko grem spat, ponavadi takoj **zaspim**.

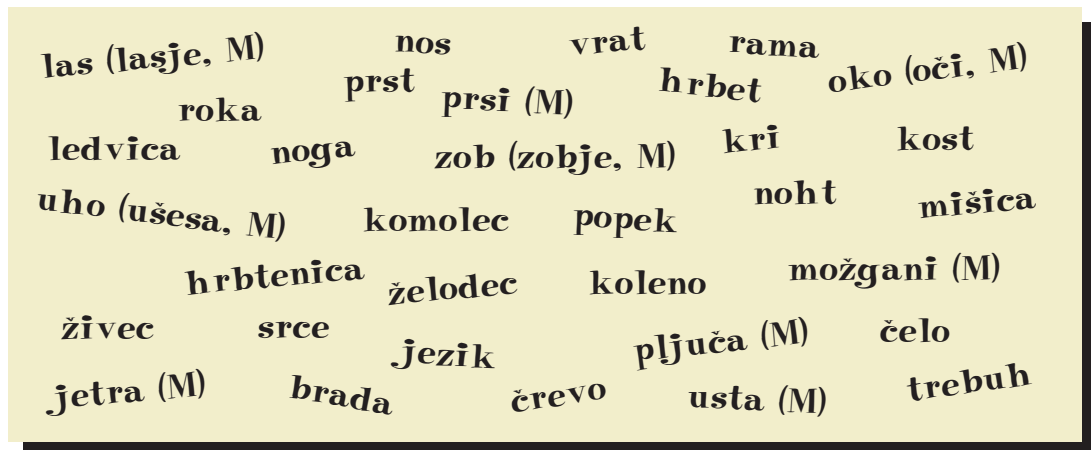
(= trajanje)

(= začetek)

Enako tudi:	poznati	spoznati	teči	steči
	slišati	zaslišati	peti	zapesti

BESEDE

Ali poznate besede za dele človeškega telesa?

Razvrstite dele telesa po skupinah.

glava	trup	okončine	okostje	drugi deli telesa
lasje				

Kako se počutite? Kaj vas boli?

lačen/lačna sem žejen/žejna sem vroče mi je
zebe me boli me glava slabo mi je vrti se mi
ni mi dobro vročino imam prehlajen(a) sem

Svetujte, kot kaže primer:

Primer: Glava me boli. ➡ Vzeti moraš aspirin. Ne smeš ves dan delati z računalnikom.

Razložite naslednje frazeme. Poskusite jih prevesti v svoj jezik.

Mojca živi na veliki nogi.

Marko mi gre na živce.

Tom ima glasbo v krvi.

Jana ima dolg jezik.

Andrej ima slovnico v malem prstu.

SLOVENIJA

Materina dušica – latinsko *Thymus serpyllum*

Materina dušica ima rada suhe in sončne prostore, raste po skalah, ob poteh ...

Cveti od junija do oktobra in močno diši.

Posušeno uporabljamo za čaj. Čaj iz materine dušice lajša dihanje (deluje antiseptično), pomirja kašelj, živce in uspava. Lahko jo namočimo v žganje ali olivno olje in uporabljamo za masažo pri revmi ali živčni napetosti.

(Iz knjige o zdravilnih zeliščih patra cistercijana Simona Ašiča. Napisal jo je pri 83 letih. Prodali so več kot 100.000 knjig.)

MATERINA DUŠICA 73.

Thymus serpyllum – hrv. majčina dušica

I. Ima rada suhe, sončne prostore ob mejah, pašnikih, kamnitih pobočjih, po skalah, ob poteh. Je do 20 cm visok grmiček z oleseno koreniko, iz nje poganjajo številna stebelca, ki nosijo škrlatna ali temno rožnata socvetja. Cveti od junija do oktobra in močno diši. Ko jo sušimo, jo obračamo z lesenimi ali steklenimi palčkami. Ne prijemajmo z roko!

II. Razkužuje dihalne poti, pomirja kašelj, oslovski je, uspava, pospešuje krepilo za želodec in zkužilo. Čaj z dodatkom šuje porod in ga olajšuje, neredni menstruaciji, nehurju in ledvicah. Za belih, živčnih in rev- elamo kopeli; tem prilije- stline. Ne pozabimo na ta nicah, obolenju bronhijev in gnojenju pljuč. Materina dušica, žganju ali olivnem olju, je učinkovita pri bakterijskih obolenjih pljuč. Lahko jo uporabljamo za masažo pri revmi, protinu, drh- krepitvi možganov in splošni živčni slabosti. Pri glavobolu st dušice pod ruto ali klobuk. Materina dušica je koristna paša za varuje pred bakterijskimi boleznimi. Z alkoholnim izvlečkom masi- o živino, ki je zaostala v razvoju.

Iz knjig ...

Frane Milčinski Ježek:
Sreča stanuje v sedmem nadstropju
(pesem z zgoščenke Balade o koščku kruha)

Sreče ne kupiš pri kolporterju¹
kot kriminalko in kakor TT².

To ni artikel za supermarket,
da jo le vzameš, pa plačaš in greš.

Sreča stanuje v sedmem nadstropju.
Lift³ je pokvarjen, moramo peš.

Koliko hoje, koliko muje⁴,
koliko teh enoličnih stopnic.

Ko pa na koncu pred njenim smo pragom⁵,
na vratih je listek: NI ME DOMA ...

Kakšno je sporočilo pesmi?
Kaj lahko naredimo za srečo?

¹ kolporter = prodajalec časopisov na ulici

² TT (= Tedenska tribuna) = naslov časopisa

³ lift (pogovorno) = dvigalo

⁴ muja = trud, težko delo

⁵ prag = stopnica pred vrati

Frane Milčinski Ježek (1914–1988)
humorist, igravec, pevec, pesnik in pisatelj

8. enota

- ✱ opisovanje prostora, poti, cilja
- ✱ pojasnjevanje in dajanje navodil
- ✱ iskanje informacij
- ✱ naklonski izrazi

» A vas lahko nekaj vprašam? «

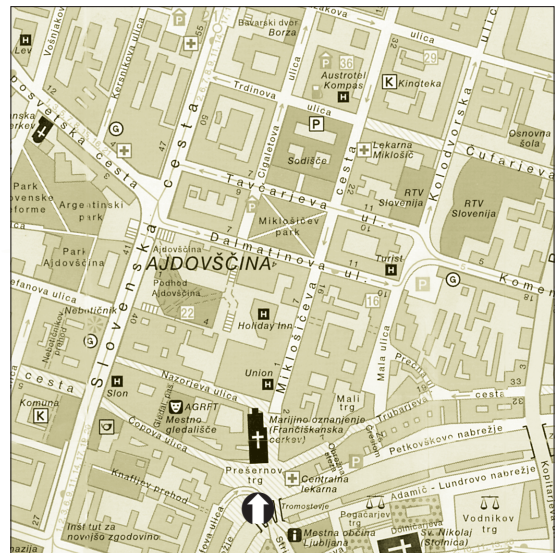

Poslušajte dialog med policistom in osebo, ki nekaj išče. Odgovorite.

Kje se pogovarjata policist in gospa?
Kam mora iti gospa?
Ali ve, kako se pride do tja?

Na zemljevidu označite pot, ki jo opisuje policist.

Pogovarjajte se s sošolci.

Ali se morate pogosto pogovarjati z uradnimi osebami?
Kje se srečujemo z njimi?
Kako jih prepoznamo na ulici?

Navedite nekaj primerov uradnikov, s katerimi imate stike v svoji državi in v tujini.

S katerimi poklici se še srečujete v vsakdanjem življenju?

- carinik, policist, redar, varnostnik, uradnik ...
- uslužbenec (v turistični agenciji, v banki, v menjalnici, na pošti ...)
- receptor, natakar, voznik, taksist, prodajalec, poštar, kustos, medicinska sestra, stevardesa, hostesa ...

Preberite naslednje besedilo.

Na izpit iz znanja slovenščine se kandidat lahko prijavi vsaj deset dni pred izpitnim rokom tako, da izpolni prijavnico in plača izpit. Cena izpita je enaka na vseh ustanovah, in sicer za izpit na osnovni ravni 100 evrov, za izpit na srednji in visoki ravni pa 121 evrov; cena vključuje opravljanje izpita, vzorčni test, spričevalo in stroške pošiljanja spričevala. Ob izpitu mora kandidat predložiti veljavni osebni dokument s sliko in potrdilo o plačilu. Kandidat se od izpita lahko odjavi vsaj dva dni pred razpisanim rokom – v tem primeru je lahko razporejen na naslednji rok. Če od izpita odstopi brez odjave, mora ob naslednjem roku plačati celotno ceno izpita.

Podrobnejše informacije:

Izpitni center

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Kongresni trg 12, 1000 Ljubljana

Vsak dan od ponedeljka do petka od 11.00 do 13.00,

ob sredah tudi od 15.00 do 17.00

Tel.: +386 1 241 86 47

E-pošta: izpitni.center@ff.uni-lj.si

Spletna stran: www.centerslo.net

Odgovorite.

Katere informacije najdete v zgornjem besedilu?

Kdaj so uradne ure v Izpitnem centru?

Kako lahko dobimo dodatne informacije?

Poslušajte izjave. Kdo kaj reče? Kje lahko to slišimo?

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.

VZORCI

NAKLONSKI GLAGOLI + NEDOLOČNIK

	+	-
želeči	želim želel(a) sem želel(a) bom	ne želim nisem želel(a) ne bom želel(a)
hoteti	hočem hotel(a) sem hotel(a) bom	nočem nisem hotel(a) ne bom hotela(a)
smeti	smem smel(a) sem smel(a) bom	ne smem nisem smel(a) ne bom smel(a)
moči	lahko + os. glag. oblika	ne morem nisem mogel (mogla) ne bom mogel (mogla)
morati	moram moral(a) sem moral(a) bom	ni (mi) treba ni (mi) bilo treba ne bo (mi) treba

RABA NAKLONSKIH GLAGOLOV:

1.	Namesto glagola ŽELETI se pogosto uporablja RAD(A) BI .	Želim študirati na Filozofski fakulteti. = Rad(a) bi študiral(a) na Filozofski fakulteti.
2.	HOTETI izraža zahtevo ali trdno odločenost, namen. Ni pa vljudno reči: Hočem pivo.	Hočem narediti izpit. <i>Peter ni hotel z nami v kino, ker je študiral za izpit.</i>
3.	Glagol SMETI se bolj pogosto uporablja v nikalni obliki. Tako izražamo nekaj, kar ni dovoljeno. V trdilni obliki ga največkrat rabimo v vljudnostnih vprašanjih. Zamenjamo ga z LAHKO .	Ne smeš voziti, če si pil alkohol. <i>Ali vas smem prositi za pomoč?</i> = <i>Ali vas lahko prosim za pomoč?</i>
4.	Tudi glagol MOČI se uporablja predvsem v nikalni obliki. Tako izražamo nemoč. V trdilni obliki uporabljamo izraz LAHKO . Primerjajte še:	<i>Jana ni mogla priti točno, ker so ji ukradli kolo.</i> <i>Barbara je lahko prišla točno, ker je šla na avtobus.</i> <i>A mi lahko pomagaš pri testu?</i> a) <i>Ja, lahko.</i> b) <i>Ne, ne morem. (ker tudi jaz ne znam)</i> <i>Ne, ne smem. (ni dovoljeno)</i>
5.	Glagol MORATI izraža obveznost, dolžnost. Uporablja se samo v trdilni obliki. V nikalni obliki uporabljamo ali glagol SMETI za prepoved (glej zgoraj) ali izraz NI (MI) TREBA , če želimo povedati, da nekaj ni obvezno ali nujno.	<i>Če se peljemo mimo šole, moramo voziti počasi.</i> <i>Ali moramo pisati domače naloge?</i> a) <i>Ja, morate. (= obvezno je)</i> b) <i>Ne, ni vam jih treba pisati, je pa dobro za vas, če jih pišete. (= ni nujno, ni obvezno)</i>

SKLADENJSKI VZORCI

SICER

Moram študirati, **sicer** ne bom naredila izpita.
Izpit je bil (**sicer**) lahek, ampak za Ireno še vedno pretežek.

IN SICER

Sodelujem v kulturnem društvu, **in sicer** pojem v pevskem zboru.

SAJ

Rada bi izpopolnila svoje znanje slovenščine, **saj** je to jezik mojih staršev.
Potrebujem sobo v študentskem domu, **saj** moji sorodniki živijo predaleč.

BESEDE

Kje je ...?	Kako pridem do ...? (Greste ... / Pojdite ...)
tukaj 📍 – tam 📍 notri – zunaj zgoraj – spodaj spredaj – zadaj na levi – na desni blizu – daleč	sem 📍 – tja 📍 noter – ven gor – dol naprej – nazaj (na) levo – (na) desno naravnost
zraven, blizu, nasproti + 2. sklon (rodilnik): zraven hotela blizu parka nasproti parkirne hiše v, na, pri, ob + 5. sklon (mestnik): v centru na trgu pri hotelu ob Ljubljani nad, pod, pred, za, med + 6. sklon (orodnik): pred to ulico za naslednjim ovinkom med trgovino in bifejem	mimo + 2. sklon (rodilnik): mimo sodišča v, na + 4. sklon (tožilnik): v center na trg po, ob + 5. sklon (mestnik): po Miklošičevi (ulici) ob Ljubljani

Kako napišemo uradno pismo? Na kaj moramo paziti? Preberite naslednji vzorec:

Ana Mlinar
Dogoška 42
Tezno
2000 Maribor

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport
Trg OF 13
1000 Ljubljana

Zadeva: PROŠNJA ZA ŠTIPENDIJO

Spoštovani!

Ana Mlinar, rojena 12. 5. 1979, prosim za štipendijo za tečaj slovenščine v študijskem letu 2002/03. Sem študentka zgodovine iz Argentine in že deset let obiskujem slovensko šolo v Buenos Airesu. Sodelujem tudi v slovenskem kulturnem društvu, in sicer pojem v pevskem zboru. Rada bi izpopolnila svoje znanje slovenščine, saj je to jezik mojih staršev. Upam, da boste mojo prošnjo ugodno rešili.

Lepo Vas pozdravljam

Ana Mlinar

Priloge: - življenjepis
 - spričevalo slovenske šole
 - priporočilo učitelja

Maribor, 20. 4. 2002

**Ana bi rada stanovala v študentskem domu v Ljubljani.
Pomagajte ji napisati prošnjo za sprejem v študentski dom.**

Ana Mlinar
Dogoška 42
Tezno
2000 Maribor

Študentski domovi v Rožni dolini
Cesta 27. aprila 31 (Uprava)
1000 Ljubljana

SLOVENIJA

Zakaj oz. kje potrebujemo posamezne dokumente? Kateri podatki so navedeni na dokumentih? Komentirajte.

Iz knjig ...

Josip Jurčič: Deseti brat (odlomek iz romana)

Lovre Kvas je šel na grad Slemenice za domačega učitelja. Na poti se je izgubil. Za pot je vprašal starega moža.

»Ali je tod prav do grada Slemenic?« vpraša starega, zgubanega moža, ki je nesel butaro¹ rogovilastih, neobrezanih brezovih vej na hrbtu.

»Ka-áj?« zatuli dedec z visokim glasom, iz katerega se je dalo soditi, da je gluh².

Kvas še enkrat vpraša.

»Metličja³ sem narezal, metličja,« odgovori mož.

»Vi me ne razumete, oče. Jaz bi rad vedel, koliko je še do Slemenic in kod moram iti tja.«

Stari dedec⁴ ga s svojimi malimi očmi debelo pogleda pa pravi: »Nu, aha, res!« in odide počasi svojo pot.

- ¹ butara vej
- ² gluh človek = človek, ki ne sliši
- ³ metličje = veje za metlo
- ⁴ dedec = možki

Ali je Lovre Kvas zvedel, kako se pride do grada Slemenic?

Josip Jurčič (1844–1881),
avtor prvega slovenskega romana »Deseti brat«

9. enota

»Kaj je novega?«

- ☀ pripovedovanje (novice, dogodki)
- ☀ izražanje in utemeljevanje mnenja
- ☀ strinjanje in nasprotovanje
- ☀ pregled priredij in podredij

Preberite besedilo o slovenskem fotoreporterju.

Tridesetletni fotograf Boštjan Slatenšek je veliko bolj znan na tujem kot doma. Pozimi 1998 je šel na Kosovo in tam ostal eno leto in pol. V tem času je postal eden najbolj ekstremnih svetovnih vojnih reporterjev. Po Kosovu je svoje delo nadaljeval v Izraelu, Palestini, Čečeniji ... Njegove fotografije

in reportaže objavljajo najbolj ugledni svetovni časopisi in revije. V Sloveniji največ objavlja v revijah Mladina in Glamur.

Odgovorite.

Kdo je Boštjan Slatenšek?
Kje je že deloval?
S katerimi časopisi sodeluje?

Tukaj je nekaj Boštjanovih izjav. Ali se z njimi strinjate?

- »Zgodbe niso nikoli črno-bele.«
- »Nikoli se ne izoliram in umikam. Vedno sem povezan z dogajanjem, le tako je mogoče narediti dobro zgodbo in posneti dobro fotografijo.«
- »Slovenski mediji bi morali biti bolj svetovno usmerjeni.«

Pogovarjajte se s sošolci: Kakšen mora biti po vašem mnenju novinar? Kakšne so po vašem mnenju dobre zgodbe? V katerih časopisih najdete dobre informacije?

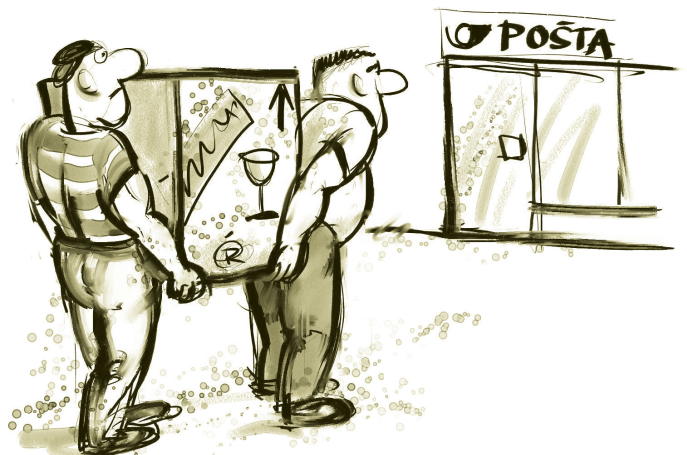
Poslušajte nenavadno novico in odgovorite.

Kdo? Kaj je naredil? Kdaj? Kje? Kako?

Napišite članke o naslednjih dogodkih.

- Voznica je zapeljala z avtom v bazen
- Ropar si je naredil sendvič
- Požar v stanovanju brezdomca

Poslušajte aktualne dnevne novice ali si jih ogledajte na televiziji in izpolnite tabelo.

	Kdaj?	Kje?	Kdo?	Kaj?
notranja politika				
zunanja politika				
gospodarstvo in finance				
kultura				
šport				
kronika				
ostalo				

Skupinsko delo:

Razdelite se v skupine. Vsaka skupina naj vzame časopis novejšega datuma. Iz časopisa izrežite naslove, ki se vam zdijo zanimivi. Razrezane naslove dajte drugi skupini, ki bo poskusila ugotoviti, iz katere rubrike so bili izrezani in kaj je v članku pisalo.

S sošolci se pogovarjajte o različnih aktualnih vprašanjih. Primerjajte stanje v Sloveniji in drugih državah.

Razmišljate lahko:

- o gospodarstvu
- o politiki
- o kulturi in jeziku
- o socialni problematiki

SPRAŠUJEMO:	IZRAŽAMO SVOJE MNENJE:	SPREMLJAMO POGOVOR:
Ali se zanimате za ...? Ali se spomnite ...? Kaj mislite o ...? Kaj menite o ...? Kakšno je vaše mnenje o ...?	Mislim, da ..., ker ... Menim, da ... Po mojem ... Po mojem mnenju ... Zdi se mi, da ...	A res? A tako! To je zanimivo. ČE SE STRINJAMO: Strinjam se. Res je. / Točno tako. Prav imate. Tudi jaz tako mislim. Po mojem tudi. ČE SE NE STRINJAMO: Ne strinjam se. To ni res. / Ni tako. Nimaš prav. Jaz mislim drugače. Po mojem pa ne.

Poročajte o kakšnem aktualnem dogodku. Ne pozabite na naslednje informacije: KJE? KDAJ? KDO? KAJ SE JE ZGODILO? ZAKAJ? KAKO?

Napišite svoje mnenje na poljubno temo.

SKLADENJSKI VZORCI (IZBOR)

NEKAJ POGOSTIH VRST PRIREDIJ

VEZNIŠKE BESEDE	PRIMERI
ni vejic	
in, ter	Vsak dan si kupim časopis in preberem novice ter se o njih pogovarjam s prijateljem.
ali	Berem časopis ali poslušam radio.
vejice so obvezne	
ampak, vendar, pa	To je angleška revija, vendar jo vseeno berem.
in sicer	Vsak dan si kupim časopis, in sicer imam najraje Delo.
zato, torej	Ta naslov je zanimiv, torej bom prebral cel članek.
saj	Seveda govorim špansko, saj sem iz Argentine.

NEKAJ POGOSTIH VRST PODREDIJ

	VEZNIŠKE BESEDE	PRIMERI
<i>kaj?</i>	da, ali, (če) druge vprašalnice	Veseli me, da si mi to povedal. Zanima me, ali vsi tako mislite. Mislim, da je ta novica zelo zanimiva. Povedala mu je, kaj se je zgodilo, kje se je zgodilo in kako . Vprašal jo je, ali je to novico že slišala. Rekla je, da je to novico že slišala.
<i>kateri?</i>	ki, kateri	Časopis, ki izhaja vsak dan, je dnevnik. Novica, o kateri smo se pogovarjali, je bila nenavadna.
<i>(če primerjamo)</i>	kot, kakor	Rajši berem časopis, kot gledam televizijo.
<i>kdaj?</i>	ko, kadar	Ko sem prebral ta oglas, sem se takoj javil. Kadar zajtrkujem, vedno berem časopis.
<i>zakaj?</i>	ker	Letalo je imelo zamudo, ker je bila megla. (= zaradi megle)
<i>kljub čemu?</i>	čeprav	Čeprav se je bencin podražil, se vozim z avtom. (= Kljub podražitvi bencina)
<i>s katerim namenom? zakaj?</i>	da, da bi	Vsak dan si kupim časopis, da bi prebral novice.
<i>pod katerim pogojem?</i>	če	Če ne poznam besede, pogledam v slovar.

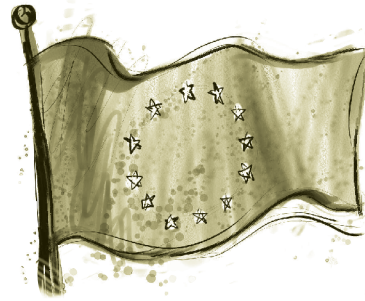
BESEDE

Skupaj z lektorjem dopolnite seznime z besedami, ki jih potrebujete, če govorite o naslednjih temah:

VLADA
VLADATI
DRŽAVNI ZBOR
PREDSIEDNIK
MINISTER
POSLANEC
VOLITI
VOLITVE
STRANKA

EVROPSKA UNIJA

ZAKON ČLAN

GOSPODARSTVO

IZVOZ UVOZ

PROIZVODNJA

DENAR

DAVEK

OKOLJE

VAROVANJE OKOLJA

ONESNAŽEVANJE

DRUŽBA

NAROD

STRPNOST

ENAKOPRAVNOST

BOGASTVO

REVŠČINA

POTROŠNIŠTVO

REPREZENTANCA

SVETOVNO/EVROPSKO/DRŽAVNO
PRVENSTVO

IZGUBITI

NEODLOČEN IZID

ZMAGATI

MOŠTVO

TEKMA

KRIMINAL

KRIMINALEC

ŽRTEV

ZLOČIN

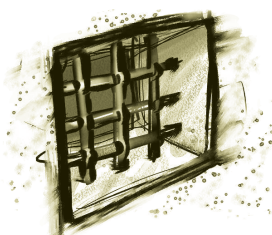
POLICIST

SODNIK

PRIČA

ZAPOR

KAZEN

SLAVNA OSEBA

PAPARAZZI

POROČITI SE

LOČITI SE

ZASEBNO/JAVNO ŽIVLJENJE

RUMENI TISK

SLOVENIJA

Oglejte si naslove naslednjih časopisov in revij. Kaj mislite, komu so namenjeni? O čem pišejo? Katerega izmed njih bi si radi ogledali?

Prelistajte novejšo revijo, odgovorite na spodnja vprašanja in revijo predstavite sošolcem.

Kaj vam naslov in naslovnica povesta o reviji?

Koliko strani ima?

S katerim področjem se ukvarja?

Kateri članek vam je najprej padel v oči?

Ali so v reviji reklame? Za katere izdelke?

Kakšnim bralcem je namenjena?

Kako so napisani članki – strokovno, poljudno, preprosto, dolgočasno ...?

Ali ima revija fotografije?

Ali je v njej nagradna uganka, križanka?

Imate tudi v vaši državi kakšno podobno revijo?

Ali bi postali redni naročnik te revije? Zakaj?

Lastna opažanja, ugotovitve, mnenja.

Iz knjig ...

France Prešeren: Zdravljica (7. kitica pesmi je slovenska himna)

Živé naj vsi naródi,
ki hrepené dočakat dan,
da, koder sonce hodi,
prepír iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

Kdaj lahko slišite državne himne?

Poskusite se naučiti zapeti
slovensko himno.

France Prešeren (1800–1849),
najpomembnejši slovenski pesnik

Enota	Naslov	Tema (besedišče)	Sporočanjski vzorci	Zapisana besedila
1. enota	Dober dan. A se lahko predstavite, prosim?	osebna identiteta (ime, poklic, starost, narodnost, pozdravi, vljudnostni izrazi ob srečanju)	• predstavljanje • dajanje informacij o sebi in drugih • izražanje želje in namena	• vesti o udeležencih tečajev
2. enota	Kaj radi delate v prostem času?	prosti čas (konjički, prireditve, časovni izrazi)	• dajanje informacij • rad(a), rajši/raje, najrajši/najraje • povabilo – sprejemanje in zavračanje	• vesti o prostem času
3. enota	Moški in ženske	družina in dom (sorodstvene vezi, domača opravila)	• pripovedovanje, poročanje • izražanje mnenja	• članek o družini
4. enota	Poznate kakšno dobro gostilno?	hrana in pijača (zdrava prehrana, obroki, jedilnik, količine)	• naročanje • izražanje zadovoljstva in nezadovoljstva • pritoževanje in priporočanje	• članek o prehranjevanju
5. enota	Še študirate ali že delate?	šola, poklic (izobrazba, delovna mesta, službe, oglasi)	• poročanje o svojem študiju, delu • utemeljevanje	• članek o delu stevardese • oglas za službo
6. enota	Če bi imel vsaj nekaj denarja, bi potoval ...	turizem (potovanja, turistične znamenitosti, vreme)	• primerjanje in navajanje prednosti • izmenjava informacij o državah	• zgodba o popotniku • članek Slovenija v očeh tujih novinarjev
7. enota	A živite zdravo?	zdravje (deli telesa, počutje, skrb za zdravje)	• izražanje počutja • spraševanje po nasvetu in svetovanje	• članka o zdravju
8. enota	A vas lahko nekaj vprašam?	javno življenje (ustanove, uslužbenci, storitve) besede za opisovanje prostora	• opisovanje prostora, poti, cilja • iskanje informacij • pojasnjevanje in dajanje navodil	• besedilo iz brošure Izpitnega centra • prošnja za štipendijo
9. enota	Kaj je novega?	aktualni dogodki (politika, gospodarstvo, družba, okolje, šport, kriminal, slavne osebe)	• pripovedovanje (novice, dogodki) • izražanje in utemeljevanje mnenja • strinjanje in nasprotovanje	• članek o fotoreporterju

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik	Poslušana besedila	Rubrika Slovenija	Slovnični vzorci
	udeleženci tečajev se predstavijo	- slovenski bankovci - kviz	- iz + 2. sklon (rodilnik) - vprašalnice - da bi, ker
	izjave o prostem času	- graf – anketa o prostem času S. Pregl, Kakšna krivica (basen)	- glagol – sedanjik - samostalnik in pridevnik – 1. in 4. sklon (imenovalnik in tožilnik) - osebni zaimek – 1. sklon (imenovalnik) - osebni zaimek – 4. sklon (tožilnik) - in, ter, ali, če, kadar, ko
	kako sva se spoznala sporočilo na telefonskem odzivniku	besedilo o Celjskih grofih	- preteklik - samostalnik in pridevnik – pridevnik (kakovostni, vrstni, svojilni) - svojilni in povratni svojilni zaimek - da
	pogovor v restavraciji	- ljubljska tržnica - recept - Pravljica o Dravi (ljudska)	- samostalnik in pridevnik – 2. sklon (rodilnik) - osebni zaimek – 2. sklon (rodilnik) - vendar, ampak, pa, čeprav
	načrti za prihodnost	N. Omahen: Silvija (odlomek iz romana)	- prihodnjik in pogojniki - besedni red - samostalnik in pridevnik – 5. sklon (mestnik) - ki, kateri
	- obvestila, vreme, stanje na cestah - izjave	- pregled prostočasnih dejavnosti (tabela iz časopisa) - slike slovenskih spominkov M. Dekleva: Princi svetlobe (odlomka iz novele)	- samostalnik in pridevnik – 6. sklon (orodnik) - stopnjevanje pridevnika
	nasvet zobozdravnice	- strokovno besedilo o zdravilnih zeliščih F. Milčinski – Ježek: Sreča stanuje v 7. nadstropju (pesem)	- samostalnik in pridevnik – 3. sklon (dajalnik) - osebni zaimek – 3. sklon (dajalnik) - dovršni in nedovršni glagoli
	- pogovor s policistom - različne izjave	- fotografije dokumentov J. Jurčič: Deseti brat (odlomek iz romana)	- naklonski glagoli - sicer, in sicer, saj
	nenavadna novica	- naslovi slovenskih časopisov in revij - slovenska himna (F. Prešeren: 7. kitica Zdravljice)	priredja in podredja (izbor)

ZAPIS GOVORJENIH BESEDIL

Z ležečim tiskom so označeni tisti deli besedila, ki so značilni za pogovorni jezik. Na zvočnem zapisu teh besedil so namesto dolgih nedoločniških oblik glagolov uporabljene kratke oblike, saj so v pogovornem jeziku pogostejše, na primer slišimo izkoristit, napišemo pa izkoristiti.)

1. enota

ALI SE LAHKO PREDSTAVITE?

Jaz sem John Simpson, sem baletnik. Tukaj v Sloveniji sem zato, ker je moja žena Slovenka. Sicer sem iz Anglije. Zdaj delam kot baletni pedagog na glasbeni šoli na Bledu. Slovensko se učim, da bi naredil izpit, zaradi službe, seveda.

Jaz sem Yoko Nakajima. Sem Japonka. Rada imam rafting in v Sloveniji je reka Soča, ki je zelo zanimiva za rafting. Tukaj bom živela eno ali dve leti, zato moram znati slovensko.

Živjo, sem Barbara Kos iz Avstralije. Moj oče je Slovenec, mama pa je pol Čehinja in pol Hrvatica. Doma smo govorili angleško. No, slovensko se učim, ker sem lani dobila štipendijo za Celoletno šolo. In sem prišla sem, da bi videla, kje in kako živijo moji sorodniki.

2. enota

KAJ POČNETE V PROSTEM ČASU?

Maša:

Ja, jaz opravljam svobodni poklic, tako da imam včasih zelo veliko prostega časa, včasih ga imam pa tudi zelo malo, praktično nič. Kadar imam veliko prostega časa, se rada ukvarjam s športom; predvsem rada kolesarim in igram odbojko. Ukvarjam se pa tudi z glasbo: enkrat na teden igram v amaterskem simfoničnem orkestru. Včasih gremo s prijatelji ven ... to bi bilo pa tudi vse. Kadar nimam prostega časa, sem zvečer tako utrujena, da se ponavadi uležem pred televizijo na kavč in gledam kakšen neumen film ... in ponavadi tudi zaspim.

Mojca:

Jaz pa poskušam svoj prosti čas izkoristiti tako, da bi naredila čim več stvari. In to potem zgleda tako, da grem na kakšen tečaj in se učim stvari, ki jih še ne znam, na primer tečaj masaže ali pa risanja. Potem grem vsak dan za eno uro na kakšno športno dejavnost. To pomeni, da grem včasih plavat ali pa na aerobiko, in zelo rada se tudi vozim s kolesom. Potem pa poskušam še doma narediti

stvari, ki jih rada delam. To je vedno kuhanje pa risanje ... preberem kakšno knjigo ali pa si ogledam film. Pa še vedno si želim, da bi bil dan še malo daljši, kot je.

Tomaž:

Jaz delam kot industrijski oblikovalec, kar pomeni, da včasih delam manj kot osem ur na dan, včasih pa tudi cele noči, kadar končujemo kakšen projekt. Moj prosti čas je torej omejen na vikende in takrat ga res izkoristim, kolikor se le da. Če je vreme lepo, gremo kolesarit, pozimi pa deskat. Če je vreme slabo, se zaprem v sobo, igram kitaro ali rišem. Imam pa tudi veliko prijateljev, tako da mi ni nikoli dolgčas.

3. enota

KAKO STA SE SPOZNALA?

S = Simon

N = Nina

S: A kako sva se spoznala? Na novoletni zabavi, a ne, Nina?

N: Ja, leta 1996. Na zadnji dan leta 1996. V Novem mestu.

S: Ja. Tisto leto nisem čisto dobro vedel, kam bi šel za novo leto. Potem me je prijatelj Roman povabil v Novo mesto. Je rekel, da bo prišlo par prijateljev in da bo dober žur.

N: Jaz v bistvu Romana sploh nisem prej poznala. Na ta žur sem prišla skupaj z eno njegovo prijateljico. No, in tam je bil tudi Simon.

S: Meni je bila Nina takoj všeč. In sem jo začel malo osvajati.

N: Bil je zelo vztrajen. Prinesel mi je šampanjec pa torto, povabil me je na ples. Čeprav mi je kasneje priznal, da sploh ne mara plesati. Najbolj zanimivo pa je bilo opolnoči. Žur je bil v hiši ob reki, ob Krki, in ta norec je oblečen skočil v tisto ledeno mrzlo vodo. Da bi naredil vtis name.

S: Važno je, da mi je uspelo.

SPOROČILO NA TELEFONSKEM ODZIVNIKU

Živjo, ljubček! Kako si? Oprosti, veš, ne pridem jutri, ampak šele čez tri dni. Poslovni partnerji se še sploh niso nič odločili. A si tako prijazen in zaliješ rože, pa nahraniš mačko, pa pelješ Lukca k zobozdravniku in si zlikaš srajce? Joj, pa ne pozabi telefonirati mami in ji čestitati za rojstni dan. Lepo se imej. Čao!

4. enota

V RESTAVRACIJI

A = gost, moški
B = gost, ženska
N = natakar

- A: Dober dan. Mizo za dva, prosim.
N: Bo tukaj v redu? Izvolite jedilni list. Lahko prinesem kaj za *popiti*?
A: Kakšno vino imate?
N: Od odprtih imamo cviček, refošk in rebulo. Drugače pa v buteljkah.
A: Pol litra refoška.
B: In en liter mineralne vode, prosim.

N: Sta se že odločila?
A: Kaj pa je v narezku?
N: Domača suha klobasa, sir, pršut in olive.
A: Dobro, najprej bova narezek za dve osebi, ampak brez suhe klobase.
N: In potem?
B: Jaz bi nekaj brez mesa. In sicer široke rezance s smetano in gobami.
A: Jaz bom poskusil zajca v lovski omaki.

N: Izvolite. Dober tek želim.
A in B: Hvala.

N: Je bilo dobro?
B: Omaka je bila malce preslana.
A: Moje je bilo pa zelo okusno.
N: No, vesel sem, da vam je bilo kar všeč. Vam lahko prinesem še kaj sladkega?
B: Zame ne, hvala.
A: Tudi jaz sem sit. Kar račun prinesite, prosim.

N: 28 evrov 20.
A: Izvolite.
N: Joj, a nimate nič manjšega? Imate vsaj 20 centov?
A: Kar 30 evrov računajte.
N: Najlepša hvala. Na svidenje.
A in B: Na svidenje.

5. enota

NAČRTI ZA PRIHODNOST

Mateja je Slovenka, ki živi in dela na Nizozemskem, v Rotterdamu. Trenutno je na obisku v Sloveniji. Kakšni so njeni načrti za prihodnost?

Ja, najprej moram jutri zjutraj ob šestih vstati in odleteti nazaj v Rotterdam. To je moj prvi načrt. Potem, v nekaj letih ... bi rada menjala službo. S fantom bova verjetno tudi iskala kakšno drugo stanovanje, mogoče malo večje. Razmišljala sva tudi o hiši. In začela sva se tudi pogovarjati o otrocih. To bi verjetno bilo čez kakšnih pet let. No in na koncu ... bi se rada spet vrnila v Slovenijo. Upam, da bova oba lahko dobila dobro službo in vse, kar zraven paše: to pomeni, hišo ... z bazenom, seveda (*smeh*) ...
V prihodnosti bi rada še potovala ..., ker sem vedno zelo rada potovala, in upam, da mi bo to uspelo, finančno in drugače. Kaj bi še rada? Ne vem. Ja, še nekaj. Plavala z delfini.

6. enota

OBVESTILA

VREME

Pretežno jasno bo, v vzhodnih krajih občasno deloma oblačno. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 8, ob morju 11, najvišje dnevne od 16 do 20, na Primorskem do 23 °C.

STANJE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so še mokre in spolzke. Promet večinoma poteka tekoče, oviran je le na odsekih, kjer potekajo cestna dela in so postavljene zapore. Na mejnih prehodih je promet tekoč.

KJE LAHKO TO SLIŠIMO?

1. Kako se pride do Postojne?
2. A lahko na letališču najamemo avto?
3. Eno za odraslega in dve otroški, prosim.
4. Imate kaj za *prijaviti*?
5. Povratno ali enosmerno?
6. Lahko naročim bujenje ob šestih?
7. Koliko stane parkiranje za eno uro?
8. Ključ pustite v recepciji.
9. Sporočilo za vas, gospa.
10. Dvoposteljno, s pogledom na morje.
11. Opravičujemo se vam za zamudo, ki je nastala zaradi slabih vremenskih pogojev na odhodnem letališču.
12. Ne, to je direktna zveza. Na tem vlaku vam ni treba prestopati.

7. enota

NASVET ZOBOZDRAVNICE

Pogovarjali smo se z dr. Marto Križnar, otroško zobozdravnico.

Novinar: Skrb za zdrave zobe se začne že v zgodnjem otroštvu. Kako pa naj ohranimo lepe in zdrave zobe skozi vse življenje?

Dr. Križnar: Zdrave zobe lahko ohranimo do visoke starosti. Seveda moramo zanje nekaj narediti. Kako? Prvi pogoj je, da si zobe redno umivamo. Drugi pogoj pa je zdrava prehrana: zajtrk, kosilo, večerja, vmes pa nič in, seveda, čim manj sladkarij in sladkih pijač. Za žejo priporočam čisto vodo. Tretji pogoj pa je, da redno obiskujemo zobozdravnika.

Novinar: Radi rečemo, da imajo nekateri že po naravi dobre oziroma slabe zobe. Je to res?

Dr. Križnar: Res je, da vsi ne moremo imeti enako lepih zob, ker nas narava ni vseh enako obdarovala. Eni srečneži skoraj ne potrebujejo zobozdravnika in imajo kljub temu lep nasmehek in zdrave zobe. Drugi pa imajo veliko težav z zobmi, čeprav so kar naprej pri zobozdravniku. Za vse ljudi pa velja tole načelo: vsi lahko ohranimo lepe in zdrave zobe, če zanje pravilno skrbimo. Zdravnik nam bo pri tem pomagal in nam primerno svetoval.

8. enota

OPISOVANJE POTI

G = gospa (ni iz Ljubljane)

P = policist

G: Oprostite, a vas lahko nekaj vprašam?

P: Ja, kar izvolite, gospa.

G: Kje pa je najbližja policijska postaja? Kolo so mi ukradli.

P: Ja, to pa morate prijaviti na Trdinovi.

G: Na Trdinovi? Kje je že to?

P: Najprej greste naravnost po Miklošičevi, mimo sodišča do hotela Austrotel. Tukaj zavijete levo. No, to je zdaj Trdinova ulica. Policijska postaja je na levi, nasproti parkirne hiše.

G: Najlepša hvala.

KDO TO REČE?

KJE LAHKO TO SLIŠIMO?

1. Let Ljubljana-Dublin za dan 16. 7. je žal že zaseden.

2. To zdravilo lahko dobite brez recepta. Cena je 3 evre in pol.
3. Uradne ure Izpitnega centra so med 11. in 13. uro od ponedeljka do četrтка.
4. Vaša zdravstvena izkaznica ni potrjena.
5. Znamka za pismo za tujino stane 40 centov.
6. Greste po hodniku naravnost in nato prva soba na levi, na vratih piše strokovna tajnica ministra za šolstvo.
7. Dokumente, prosim.
8. Rada bi nakazala denar v tujino. Kaj moram izpolniti?
9. Priporočena pošiljka. Podpišite tukaj, prosim.
10. Dober večer, do Drame prosim. Koliko bo približno stalo?

9. enota

NENAVADNA NOVIC

Pred enim mesecem so trije mladi moški vstopili v neko majhno pošto v Rimu. Nosili so velik paket, visok približno 70 centimetrov. Seveda je bil paket prevelik, da bi šel skozi okence, zato so poštni uslužbenci takoj odprli varnostna vrata. Dva uslužbenca sta prevzela težek paket in ga odnesla tudi skozi druga varnostna vrata.

Potem se je zgodilo nekaj nepričakovanega: iz paketa je skočil moški, visok komaj 150 centimetrov. V rokah je imel pištolo, obrnil jo je proti presenečenima uslužbencema in zakričal: »To je rop, sem z denarjem!«

Medtem ko je mali ropar praznil blagajno, so njegovi sodelavci pazili na stranke in zaposlene. Poštni roparji so brez težav odnesli 75.000 evrov.

STROKOVNI IZRAZI Z MEDNARODNIMI VZPOREDNICAMI

ednina (E)	singular
dvojina (D)	dual
množina (M)	plural
moški spol (m)	maskulinum
ženski spol (ž)	femininum
srednji spol (s)	neutrum
glagol	verbum
nedoločnik	infinitiv
sedanjik	prezent
preteklik	preterit
prihodnjik	futur
pogojnik	kondicional
deležnik	particip
dovršni	perfektivni
nedovršni	imperfektivni
naklonski	modalni
samostalnik	substantiv
pridevnik	adjektiv
osebni zaimek	personalni pronomen
povratni osebni zaimek	refleksivni personalni pronomen
svojilni zaimek	posesivni pronomen
povratni svojilni zaimek	refleksivni posesivni pronomen
naslonska oblika	klitika/enklitika
(levi/desni) prilastek	atribut
stopnjevanje pridevnika	komparacija
sklon	kazus
1. sklon (imenovalnik)	nominativ
2. sklon (rodilnik)	genitiv
3. sklon (dajalnik)	dativ
4. sklon (tožilnik)	akuzativ
5. sklon (mestnik)	lokativ
6. sklon (orodnik)	instrumental
predlog	prepozicija
skladnja	sintaksa
priredje	parataksa/koordinacija
podredje	hipotaksa/subordinacija
vezniška beseda	konjunkcija

SAMOSTALNIŠKA BESEDNA ZVEZA

(pregled sklanjatvenih vzorcev in nekaj pogosto rabljenih izjem)

PRIDEVNIK + SAMOSTALNIK – moški spol

	E	D	M
1	velik park	velika parka	veliki parki
2	velikega parka	velikih parkov	velikih parkov
3	velikemu parku	velikima parkoma	velikim parkom
4	velik park	velika parka	velike parke
5	v velikem parku	v velikih parkih	v velikih parkih
6	z velikim parkom	z velikima parkoma	z velikimi parki

	E	D	M
1	velik kraj	velika kraja	veliki kraji
2	velikega kraja	velikih krajev*	velikih krajev*
3	velikemu kraju	velikima krajema*	velikim krajem*
4	velik kraj	velika kraja	velike kraje
5	v velikem kraju	v velikih krajih	v velikih krajih
6	z velikim krajem*	z velikima krajema*	z velikimi kraji

* za c, č, ž, š, j: -o- ➡ -e-

	E	E
1	prijazen policist	prijazen pes
2	prijaznega policista	prijaznega psa
3	prijaznemu policistu	prijaznemu psu
4	prijaznega policista*	prijaznega psa*
5	pri prijaznem policistu	pri prijaznem psu
6	s prijaznim policistom	s prijaznim psom

*kategorija – živo: osebe in živali

Po zgledih *velik park* in *prijazen policist* se sklanjajo tudi samostalniki, ki se končujejo na **-o** ali **-a**: avto, kino, disko, radio, imena na **-o** (Marko ...), imena na **-a** (Miha ...), priimki na **-a** (Hosta ...), osebe moškega spola na **-a** (vodja, kolega ...).

(Varianta: Samostalnike, ki se končujejo na **-a**, lahko sklanjamo tudi po ženski sklanjatvi Miha, Mihe, Mihi ...)

	E	D	M
1	moški**	moška	moški
2	moškega	moških	moških
3	moškemu	moškima	moškim
4	moškega	moška	moške
5	pri moškem	pri moških	pri moških
6	z moškim	z moškima	z moškimi

** samostalniki, tvorjeni iz pridevnikov

Oglejte si še: izpad polglasnika (-e-), podaljšave z -j- in -t-, variantne končnice ali oblike in izjeme.

	E	E	E	E
1	zvezek ¹	kolesar	taksi	Tone
2	zvezka	kolesarja ²	taksija ³	Toneta ⁴
3	zvezku	kolesarju	taksiju	Tonetu
4	zvezek	kolesarja	taksija	Toneta
5	v zvezku	pri kolesarju	pri taksiju	pri Tonetu
6	z zvezkom	s kolesarjem	s taksijem	s Tonetom

	E	D	M	M	M
1	grad ⁵	gradova	gradovi	gostje ⁶	možje ⁷
2	gradu/grad ^a	gradov	gradov	gostov	mož-Ø
3	gradu	gradovoma	gradovom	gostom	možem
4	grad	gradova	gradove	goste	može
5	v gradu	v gradovih	v gradovih	pri gostih	pri možeh
6	z gradom	z gradovoma	z gradovi	z gosti	z možmi

- 1 – neobstoječi polglasnik izpade: zvezek ➡ zvezka, Slovenec ➡ Slovenca ...
- 2 – samostalniki na -r pogosto podaljšujejo osnovo z -j- (profesor ➡ profesorja, papir ➡ papirja, koledar ➡ koledarja ...)
- 3 – samostalniki, ki se končujejo na samoglasnik (vokal), prevzeti iz drugih jezikov, podaljšujejo osnovo z -j- (taksi ➡ taksija, bife ➡ bifeja, kanu ➡ kanuja, abonma ➡ abonmaja ...); tako tudi dež ➡ dežja in samostalniki na -i (oči ➡ očija, Franci ➡ Francija ...)
POZOR! Osnove ne podaljšujejo samostalniki na -r, ki imajo v osnovi polglasnik (veter, Peter, september ...), in nekaj drugih (mir, večer, šotor, govor, prostor ...)
- 4 – imena in priimki na -e podaljšujejo osnovo s -t-: Tone ➡ Toneta, Tomše ➡ Tomšeta; tako tudi oče ➡ očeta
- 5 a) – nekateri enozložni samostalniki podaljšujejo osnovo z -ov- v **D** in **M** (grad ➡ gradovi, most, pas, plaz, sin, slap, strah, zid, gozd, val, vrt, vrh ...);
5 b) – nekateri od teh samostalnikov imajo v 2. sklonu (rodilniku) **E** variantno končnico -a/-u (grad ➡ grada/gradu, most ➡ mosta/mostu ..., tako tudi mir ➡ mira/miru; ampak: gozd ➡ gozda, val ➡ vala, vrt ➡ vrta, vrh ➡ vrha)
- 6 – v 1. sklonu (imenovalniku) **M** lahko pogosto rabimo variantno končnico: gosti/gostje, študenti/študentje, brati/bratje, fanti/fantje, sosedi/sosedje ...
- 7 – končnica -jé je naglašena v samostalnkih: mož, zob, las – v 2. sklonu (rodilniku) **M** je takrat končnica -Ø

	E	D	M	E	D	M
1	otrok ⁸	otroka	otroci	človek ⁹	človeka	ljude
2	otroka	otrok-Ø	otrok-Ø	človeka	ljudi	ljudi
3	otroku	otrokoma	otrokom	človeku	človekoma	ljudem
4	otroka	otroka	otroke	človeka	človeka	ljudi
5	pri otroku	pri otrocih	pri otrocih	pri človeku	pri ljudeh	pri ljudeh
6	z otrokom	z otrokoma	z otroki	s človekom	s človekoma	z ljudmi

	E	D	M
1	dan ¹⁰	dneva	dnevi
2	dneva/dne	dnevov/dni	dnevov/dni
3	dnevu	dnevoma/dnema	dnevom/dnem
4	dan	dneva/dni	dneve/dni
5	v dnevu	v dnevih/v dne	v dnevih/v dne
6	z dnevom/z dnem	z dnevoma/z dnema	z dnevi

8, 9, 10 – posebnosti so še samostalniki: otrok (D, M), človek (D, M) in dan

PRIDEVNIK + SAMOSTALNIK – ženski spol

1. ženska sklanjatev

	E	D	M
1	dolga ulica	dolgi ulici	dolge ulice
2	dolge ulice	dolgi ulic	dolgi ulic
3	dolgi ulici	dolgima ulicama	dolgim ulicam
4	dolgo ulico	dolgi ulici	dolge ulice
5	po dolgi ulici	po dolgi ulicah	po dolgi ulicah
6	z dolgo ulico	z dolgima ulicama	z dolgimi ulicami

Samostalniki na -ev:

	E	D	M
1	stara cerkev	stari cerkvi	stare cerkve
2	stare cerkve	starih cerkev	starih cerkev
3	stari cerkvi	starima cerkvama	starim cerkvam
4	staro cerkev	stari cerkvi	stare cerkve
5	v stari cerkvi	v starih cerkvah	v starih cerkvah
6	s staro cerkvijo	s starima cerkvama	s starimi cerkvami

Oglejte si še: vrivanje polglasnika (-e-) ali -i- in izjeme.

	M	M	E	D	M	E
1	tekme	ladja	gospa ³	gospe	gospe	Japonska
2	tekem ¹	ladij ²	gospe	gospa	gospa	Japonske
3	tekmam	ladjam	gospe	gospema	gospem	Japonski
4	tekme	ladje	gospo	gospe	gospe	Japonsko
5	pri tekmah	na ladjah	pri gospe	pri gospeh	pri gospeh	na Japonskem ⁴
6	s tekmami	z ladjami	z gospo	z gospema	z gospemi	z Japonsko

- 1 – Vrivanje polglasnika v 2. sklonu (rodilniku) **D** in **M** pri samostalnikih kot: tekma ➡ tekem, zemlja ➡ zemelj, prošnja ➡ prošelj, češnja ➡ češelj ...
- 2 – Vrivanje -i- v 2. sklonu (rodilniku) **M** pri samostalnikih kot: ladja ➡ ladij, večerja ➡ večerij
- 3 – Posebnost je še samostalni gospa
- 4 – Države in pokrajine na -ska in -ška v 5. sklonu (mestniku) najpogosteje rabijo obliko na Japonskem, na Gorenjskem
- 5 – Posebnost sta tudi samostalniki mati in hči, ki ju lahko zamenjamo z mama in hčerka

2. ženska sklanjatev

	E	D	M
1	znana osebnost	znani osebnosti	znane osebnosti
2	znane osebnosti	znanih osebnosti	znanih osebnosti
3	znani osebnosti	znanima osebnost(i)ma	znanim osebnostim
4	znano osebnost	znani osebnosti	znane osebnosti
5	pri znani osebnosti	pri znanih osebnostih	pri znanih osebnostih
6	z znano osebnostjo	z znanima osebnost(i)ma	z znanimi osebnostmi

Oglejte si še: samostalnike z neobstoječim polglasnikom (-e-) in enozložne samostalnike¹.

	E	D	M	E	D	M
1	pesem	pesmi	pesmi	vas	vasi	vasi
2	pesmi	pesmi	pesmi	vasi	vasi	vasi
3	pesmi	pesmima	pesmim	vasi	vasema	vasem
4	pesem	pesmi	pesmi	vas	vasi	vasi
5	pri pesmi	pri pesmih	pri pesmih	pri vasi	pri vaseh	pri vaseh
6	s pesmijo	s pesmima	s pesmimi	z vasjo	z vasema	z vasmi

- 1 – Pri enozložnih samostalnikih se mesto naglasa spreminja.

Samostalniki ženskega spola, ki ne spreminjajo končnice:

ženska imena, ki se ne končujejo na -a (Joži, Karmen, Ines, Ingrid, Yuko ... in mami, miss ...)

PRIDEVNIK + SAMOSTALNIK – srednji spol

	E	D	M
1	naš ^e * mesto	naši mesti	naša mesta
2	naš ^{ega} mesta	naših mest	naših mest
3	naš ^{emu} mestu	naš ^{ima} mestoma	naš ^{im} mestom
4	naš ^e mesto	naši mesti	naša mesta
5	v naš ^{em} mestu	v naših mestih	v naših mestih
6	z naš ^{im} mestom	z naš ^{ima} mestoma	z naš ^{imi} mesti

* pridevniki, ki se končujejo s c, č, ž, š, j: -o ➡ -e

	E	D	M
1	veliko parkiriš ^{če} **	veliki parkirišči	velika parkirišča
2	velik ^{ega} parkirišča	velikih parkirišč	velikih parkirišč
3	velik ^{emu} parkirišču	velik ^{ima} parkirišč ^{ema} **	velik ^{im} parkirišč ^{em} **
4	veliko parkirišče	veliki parkirišči	velika parkirišča
5	na velik ^{em} parkirišču	na velikih parkiriščih	v velikih parkiriščih
6	z velik ^{im} parkirišč ^{em} **	z velik ^{ima} parkirišč ^{ema} **	z velik ^{imi} parkirišči

** za c, č, ž, š, j: -o ➡ -e

	E
1	Krško*
2	Krškega
3	Krškemu
4	Krško
5	pri Krškem
6	s Krškim

* krajevna imena kot: Krško, Trnovo ..., tvorjena iz pridevnikov

Oglejte si še: podaljšave s -s-, -t- in z -n-, vrivanje polglasnika ali -i- in izjeme.

	E	E	E	M	M	M
1	kolo	dekle	vreme	pisma	naselje	tla ⁶
2	kole ^{sa} ¹	deklet ^a ²	vreme ^{na} ³	pisem ⁴	naselij ⁵	tal
3	kole ^{su}	deklet ^u	vreme ^{nu}	pismom	naselj ^{em}	tlom
4	kolo	dekle	vreme	pisma	naselja	tla
5	na kole ^{su}	pri deklet ^u	pri vreme ^{nu}	v pismih	v naseljih	na tleh
6	s kole ^{som}	z deklet ^{om}	z vreme ^{nom}	s pismi	z naselji	s tlemi

1 – Nekaj samostalnikov, ki podaljšujejo osnovo s -s-: kolo ➡ kolesa, pero ➡ peresa, telo ➡ telesa, drevo ➡ drevesa, slovo ➡ slovesa ...; prim. še: uho ➡ ušesa, oko ➡ očesa (v M ➡ oči = 2. ženska sklanjatev)

2 – Nekaj samostalnikov, ki podaljšujejo osnovo s -t-: dekle ➡ dekleta, dete ➡ deteta, tele ➡ teleta ...

3 – Nekaj samostalnikov, ki podaljšujejo osnovo z -n-: vreme ➡ vremena, ime ➡ imena, breme ➡ bremena, seme ➡ semena ...

4 – Nekaj samostalnikov, kjer se v 2. sklonu (rodilniku) D in M vriva polglasnik: pismo ➡ pisem, okno ➡ oken, sredstvo ➡ sredstev ...

5 – Nekaj samostalnikov, kjer se v 2. sklonu (rodilniku) D in M vriva -i-: naselje ➡ naselij, morje ➡ morij, podjetje ➡ podjetij ...

6 – Posebnost: samostalnik tla

OSEBNI ZAIMEK

– naglasne (dolge) in naslonske (kratke) oblike

	E				D			M		
1	jaz	ti	on ono	ona	midva medve	vidva vedve	onadva onidve	mi me	vi ve	oni one ona
2	mene me	tebe te	njega ga	nje je	naju	vaju	njiju ju	nas	vas	njih jih
3	meni mi	tebi ti	njemu mu	njej ji	nama	vama	njima jima	nam	vam	njim jim
4	mene me	tebe te	njega ga	njo jo	naju	vaju	njiju ju	nas	vas	njih jih
5	pri meni	pri tebi	pri njem	pri njej	pri naju	pri vaju	pri njiju	pri nas	pri vas	pri njih
6	z menoj/ z mano	s teboj/ s tabo	z njim	z njo	z nama	z vama	z njima	z nami	z vami	z njimi

Oblike z naglasom (dolge oblike) se uporabljajo:

– kadar so poudarjene:

Primerjajte:

Poznam ga. Ne poznam je. – Njega poznam, nje pa ne.

Videl sem ga. Videl sem jo. – Videl sem njega in njo.

Telefoniral sem jim. – Tudi njim sem telefoniral.

Smejem se ti. – Komu se smeješ? – Tebi.

– za predlogi: brez mene, k njej ...

S slovenščino nimam težav

Delovni listi

1. enota

Delovni list I

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Od kod so? Dopolnite povedi, kot kaže primer.

Primer: *Michael Schumacher je iz Nemčije. (Nemčija)*

Maradona je iz _____. (Argentina)

Sokrat je bil iz _____. (Grčija)

Kleopatra je bila iz _____. (Egipt)

Julij Cezar je bil iz _____. (Rim)

Romeo in Julija sta bila iz _____. (Verona)

Pablo Neruda je bil iz _____. (Čile)

Greta Garbo je bila iz _____. (Švedska)

Indira Ghandi je bila iz _____. (Indija)

Papež Janez Pavel II. je bil iz _____. (Poljska)

Drakula je iz _____. (Transilvanija)

W. A. Mozart je bil iz _____. (Salzburg)

Skupina The Beatles je bila iz _____. (Liverpool)

Od kod so vaši sošolci? Iz katere države? Iz katerega mesta?

2. Poklici.

Primer: *Igor je ekonomist. Njegova sodelavka je ekonomistka.*

Srečko je frizer. Njegova sodelavka je _____.

Uroš je receptor v hotelu. Njegova sodelavka je _____.

Matej je športni novinar. Njegova sodelavka je _____.

Luka je profesor. Njegova sodelavka je _____.

Pavel je državni uradnik. Njegova sodelavka je _____.

Rok je arheolog. Njegova sodelavka je _____.

Mitja je kirurg. Njegova sodelavka je _____.

Aleš je operni pevec. Njegova sodelavka je _____.

Katere poklice še poznate? Tvorite moške in ženske oblike.

Pomagajte si lahko s slovarjem.

1. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

3. Vstavite *ker* ali *da bi*.

Prišel sem na tečaj, _____ se bolje naučil slovenski jezik.

Maria se uči slovensko, _____ je poročena s Slovencem.

Lorenzo bi rad znal govoriti slovensko, _____ je njegova mama Slovenka.

Sayaka se uči slovensko, _____ bolje komunicirala s svojimi študenti.

Zelo dobro govorim angleški, nemški in francoski jezik, _____ sem po poklicu prevajalka.

4. Dokončajte povedi.

Grem v Piran, ker _____.

Grem v Piran, da bi _____.

Ana se uči špansko, ker _____.

Ana se uči špansko, da bi _____.

Janez si je kupil športni avto, ker _____.

Janez si je kupil športni avto, da bi _____.

5. Vstavite *ker* ali *da bi*.

Ana je prišla v Slovenijo, _____ je njena stara mama Slovenka. Stara mama si je vedno želela, _____ tudi njena vnukinja spoznala Slovenijo. Učila jo je slovensko, _____ se Ana boljše počutila, ko bo šla v Slovenijo. Ana se je hitro učila, _____ sta se s staro mamo dobro razumeli. _____ obe radi pojeta, sta se naučili veliko slovenskih pesmi.

Prišel je trenutek, ko je Ana zares odpotovala v Slovenijo. Stara mama je bila malo žalostna, _____ je prestara, _____ tudi ona potovala tako daleč. Zato je Ani kupila fotoaparat, _____ slikala vse kraje in ljudi, o katerih sta se pogovarjali.

6. Vprašajte po podčrtanih besedah.

To je <u>Petra Novak</u> .	<i>Kdo je to?</i>
Po poklicu je <u>zdravnik</u> .	
<u>Lani</u> se je poročila.	
Živi v <u>Škofji Loki</u> .	
V prostem času <u>igramo tenis</u> .	
Na počitnice gresta vsako leto v <u>Piran</u> .	
Rada ima <u>vroče in sončno</u> vreme.	
Mojca študira na <u>Filozofski</u> fakulteti.	
V Avstriji živita <u>eno leto</u> .	
Slovenščino se uči, <u>ker bo živel</u> v Sloveniji.	
Pouk imamo <u>od 9.00 do 12.30</u> .	

7.* V spodnji intervju vpišite vprašalnice.
Pogovor z gospo Jano Hibaš, češko veleposlanico v Sloveniji.

Novinarka:	_____ prihajate?
Jana Hibaš:	Sem iz glavnega mesta Češke, iz Prage.
Novinarka:	_____ časa ste že tukaj?
Jana Hibaš:	V Ljubljani sem že pol leta.
Novinarka:	_____ se počutite pri nas?
Jana Hibaš:	Dobro. Slovenija mi je všeč in všeč mi je tudi vaša hrana. Zelenjava je tukaj veliko boljša kot na Češkem.
Novinarka:	_____ ste tukaj sami?
Jana Hibaš:	Ne, z družino. Sem poročena in imam dve hčerki. Starejša hodi v šolo, mlajša pa v vrtec.
Novinarka:	_____ delate v prostem času?
Jana Hibaš:	Z družino hodimo na izlete, radi imamo hribe, sploh naravo. Poleti smo šli velikokrat na Bohinjsko jezero, ker hčerki radi plavata. Enkrat smo šli tudi na Cerknjsko jezero, ker smo v turističnem vodniku videli sliko lepega modrega Cerknjskega jezera. Pol dneva smo iskali jezero. Tudi ko smo ugotovili, da modrega jezera ne bomo videli, nismo bili slabe volje: bilo je lepo in romantično.
Novinarka:	Za konec še čisto žensko vprašanje. _____ se vam zdijo slovenski moški?
Jana Hibaš:	Ah. Na Češkem imamo več intelektualnih tipov. Pri vas se po moje pozna vpliv Italije, vsi so zelo športni, imajo lepe hlače in pijejo kokakolo. Jaz sem iz Prage. To je Kafkovo mesto, tam imajo moški črne plašče in črne misli, pijejo črno kavo in črno govorijo. To so praški intelektualci.

2. enota

Delovni list 1

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Dopolnite.

- Andrej:** Ime mi _____ Andrej. To _____ moji prijatelji Janez, Aleš in Matej. Janez in Aleš _____ študenta, Matej _____ natakar. Mi _____ vsi Ljubljanci. Kaj pa ve, _____ ve tudi Ljubljanki?
- Mojca:** Ne, me _____ iz Maribora. Ana in jaz _____ študentki, Jasna _____ medicinska sestra. Kaj pa ti, Andrej, _____ ti tudi študent?
- Andrej:** Ne, jaz _____ kuhar v piceriji Oliva.
- Mojca:** O, to _____ super! Lahko pridemo na pico?
- Andrej:** Seveda! Moje pice _____ zelo dobre, najboljše v Ljubljani.

2. Dopolnite z ustreznim glagolom.

klicati	učiti	smučati	študirati	igrati	kuhati	risati	pisati
---------	-------	---------	-----------	--------	--------	--------	--------

- Sayaka je lektorica za japonsščino. _____ na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- Daniel je študent. _____ matematiko.
- Andrej je kuhar. Trenutno _____ v gostilni Šestica.
- Eva in Igor sta arhitekta. Zdaj _____ načrt za nov hotel v Ljubljani.
- Moji sošolci so anketarji. Po telefonu _____ različne ljudi.
- Gospod Kopač je novinar. _____ za časopis Delo.
- Moji prijatelji so smučarji. _____ predvsem v Kranjski Gori.
- Barbara in Irena sta glasbenici. _____ v simfoničnem orkestru.

3.* Vstavite glagole v pravilni obliki. (Pozor, dvojina!)

Oriana je povedala: »Sobote in nedelje _____ (preživljati) skupaj z možem. Skupaj _____ (iti) na krajši ali daljši izlet in _____ (ustaviti se) v kakšni dobri restavraciji, ker oba rada dobro _____ (jesti). Ponavadi _____ (naročiti) lokalno specialiteto: tisto, kar je v določeni gostilni najboljše.«

Tudi Dejan Vodovnik ponavadi preživlja vikende s svojo ženo. Ob koncu tedna skupaj _____ (kuhati), ker med tednom _____ (ne imeti) časa. Potem _____ (iti) na sprehod. Kadar dežuje, _____ (ostati) doma in _____ (brati) kakšno dobro knjigo ter _____ (poslušati) glasbo.

2. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

4. Peter ne ve, kaj bi delal. Mama mu predlaga različne stvari. Dokončajte.

glasba	knjiga	prijateljica	kosilo	šah
sprehod		televizija	avto	izlet

Lahko poslušáš _____, gledáš _____, lahko bereš _____, lahko igraš _____ z očetom, lahko skuhaš _____, lahko povabiš _____ na kavo, lahko gresta na _____ ali prosiš očeta za _____ in se odpeljeta na _____.

5. Kaj počnejo v prostem času? Vstavite samostalnike v pravilni obliki. (Pozor, množina!)

Peter zbira _____ (znamka), Jože _____ (kovanec), Marija _____ (stara razglednica). Mira rada bere _____ (roman), njena sestra pa bere samo _____ (časopis, revija). Gašper ima rad _____ (tuji jezik), njegov brat pa _____ (ljudski inštrument). Ana v prostem času najraje obišče _____ (prijatelj, prijateljica) in ob nedeljah _____ (sorodnik). Pika zelo rada šiva. Sama si naredi vsa _____ (oblačilo): tudi _____, _____, _____ (bluza, krilo, hlače).

6. Kam grejo?

V	NA
kino	koncert
disko	kosilo
knjižnica	letališče
gozd	tenis
služba	aerobika
restavracija	trg
park	morje
trgovina	predavanje
šola	izlet
	obisk
	pošta
	kava
	piknik

Filip želi videti najnovejši film in gre _____.

Petra rada pleše in bo šla zvečer _____.

Janez rad poslušá klasično glasbo in gre zvečer _____.

Že dolgo nisem videla najboljše prijateljice. Popoldne grem k njej _____.

Za vikend gremo v hribe, zato grem _____, da bom kupila hrano in pijačo.

Po izletu bomo gotovo lačni in bomo šli _____.

V ponedeljek bomo spet šli _____ in se pridno učili.

Potrebujem neko knjigo in bom šla _____.

Besede, ki so vam ostale, uporabite v svojih primerih.

2. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

7. Kaj radi delate? Kaj rajši delate? In kaj delate najrajši? Iz danih predlogov tvorite povedi, kot kaže primer.

plavati	smučati	igrati košarko	igrati šah	brati
poslušati glasbo	kuhati	dobro jesti	pogovarjati se	
plesati	počivati	sprehajati se	igrati karte	iti na koncert
iti v kino	iti v gledališče	gledati nogometno tekmo		

Primer: Rad(a) poslušam glasbo, rajši plešem, najrajši počivam.

Kaj radi delajo vaši prijatelji ali sošolci?

Primer: Peter rad igra klavir, Ana rada kuha.

8. Tvorite povedi, kot kaže primer.

Primer: (ob sobotah, (jaz), iti na izlet, sprehajati se) ➡ Ob sobotah grem na izlet in se sprehajam.
(pogosto, (on), plavati, iti v savno)
(ob nedeljah, (mi), skuhati kaj dobrega, imeti družinsko kosilo)
(včasih ves vikend, (ti), spati, gledati televizijo)
(dopoldne, (jaz), nakupovati, povabiti prijateljico na kavo)
(popoldne, (midva), ukvarjati se s športom, zabavati se s prijatelji)
(zvečer, (onidve), poslušati glasbo, lenariti)

9.* Pretvorite, kot kaže primer.

Primer: Berem ali gledam televizijo. ➡ Če ne berem, gledam televizijo.
Grem v kino ali gledališče.
Ob sobotah grem na fitnes ali igram tenis.
Grem v hribe ali tečem po gozdu.
Ob nedeljah plavam ali igram nogomet.
Zjutraj telefoniram prijateljici ali ji napišem elektronsko pismo.
Poslušam Mozarta ali gledam dober film.

10.* Dokončajte povedi.

Primer:	Kadar poslušam glasbo, ...	Ko sem bil(a) majhen/majhna, ... ➡ Ko sem bil(a) majhen/majhna, sem si želel(a) psa.
	➡ Kadar poslušam glasbo, se sprostim.	
	Kadar grem na izlet, ...	Ko sem bil(a) zadnjič na počitnicah, ...
	Kadar imamo družinsko kosilo, ...	Ko sem srečal(a) prijatelja, ...
	Kadar igram tenis, ...	Ko bova šla skupaj na kosilo, ...
	Kadar poslušam glasbo, ...	Ko boš šel/šla v knjižnico, ...
	Kadar imam čas, ...	Ko boš imel(a) čas, ...

2. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

11.* Postavite vprašanja in odgovarjajte, kot kaže primer.

Primer: *A poznaš Pavleta Kozjeka? – Ja, poznam ga, on je slovenski alpinist.*

Zlatko Zahovič – nogometaš

Brigita Bukovec – atletinja

Rajmond Debevec – strelec

Iztok Čop in Luka Špik – veslača

Katarina Venturini in Andrej Škufca – plesalca

Jan Cvitkovič – igralec, režiser

Desa Muck – pisateljica, televizijska igralka

Sebastjan Cavazza – igralec

Svetlana Makarovič – pesnica, pisateljica, igralka

Aleš Debeljak – pesnik

Tinkara Kovač – pevka

Vlado Kreslin, Zoran Predin, Peter Lovšin – pevci

12.* Vstavite osebne zaimke.

Primer: *Kupil sem čokolado in jo takoj pojedel.*

Včeraj zvečer sem skuhal večerjo in _____ pojedel. Zraven sem gledal televizijo, kot _____ gledam vsak večer. Včasih kupim tudi časopis in _____ berem med večerjo. Pri večerji ponavadi odprem eno pivo in _____ z užitkom popijem.

Včasih povabim na večerjo prijatelje. Včeraj sem _____ povabil, ampak niso imeli časa. Roman in Tadej sta mi rekla, da bosta prišla kasneje. Čakal sem _____ do devetih, ampak nista prišla.

Potem sem poklical najprej Romana in _____ vprašal, zakaj ne pride: »Hej, Roman, že cel večer _____ čakam, kje si?«

Roman se je opravičil: »Oprosti, stari, pozabil sem, da si _____ povabil. Če imaš še kaj piva, pridem takoj.«

Ker Tadej ni prišel, sva z Romanom popila vse pivo. Danes _____ zato boli glava in težko študirava.

3. enota

Delovni list 1

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Podčrtajte glagole in jih uporabite v besedilu o Igorjevi ženi Tanji.

Igor je bil star 24 let, ko je končal ekonomsko fakulteto. Hitro je dobil službo in od leta 1998 dela pri Mercatorju. Ko je dobil službo, se je kmalu tudi poročil. Otrok še nima. Ko je bil mlajši, je zelo rad smučal, zdaj smučanje rajši gleda po televiziji. Ob sobotah gresta z ženo v kakšen lokal, kjer lahko tudi plešeta.

Tanja _____ stara 24 let, ko _____ fakulteto za novinarstvo.
Tako j _____ službo in od leta 1998 _____ pri časopisu Delo. Ko _____ službo, _____ tudi _____. Otrok še _____. Ko _____ mlajša, _____ zelo rada _____, zdaj pa smučanje samo še _____ po televiziji. Ob sobotah _____ z možem v kakšen lokal, kjer lahko _____.

2.* Postavite glagole v pravilno obliko. Pazite na dvojino.

Oriana je povedala, kako sta z možem preživela vikend:
»V soboto _____ (iti) na izlet na Dolenjsko. _____ (hoditi) dve uri in _____ (nabirati) gobe. Potem _____ (biti) lačna in _____ (ustaviti se) v dobri gostilni. _____ (jesti) polento z gobami. Hrana _____ (biti) odlična.«
Dejan in njegova prijateljica _____ v soboto _____ (ostati) doma. _____ (skuhati) dobro kosilo. Po kosilu _____ (počivati) in _____ (brati) knjige. Popoldne _____ (povabiti) prijatelje na obisk. Zvečer _____ (gledati) televizijo.

Kje ste bili vi v soboto in nedeljo? Kaj ste delali?

3. Kakšna je? / Kakšen je? / Kakšno je?

lep	star	vroč	nov	zanimiv	majhen	rumen	drag
mlad	suh	velik	debel	mrzel	dober	moder	simpatičen
dobra kava			čaj			vino	
kolo			ladja			avto	
mesto			stanovanje			hiša	
punca			fant			otrok	
služba			delo			direktor	

Besedne zveze uporabite v povedih.

Primer: Rad(a) pijem črno kavo.

3. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

4. Kaj in koga ima Peter?

lepa hiša	starejši brat	zlati ribici	nova garaža
zanimiv prijatelj	simpatična punca	velik vrt	črn pes
siamska mačka	star avto	rdeče kolo	moderno pohištvo
težki motor	štiri starejše sestre	dva bratranca	

Primer: Peter ima lepo hišo, _____

5. Dopolnite.

Maja ima dva _____ (otrok): _____ (fantek) in _____ (punčka).

Punčka je stara 7 mesecev, zato ima Maja še _____ (porodniški dopust).

Vseeno ima veliko dela. Zjutraj pelje _____ (sin Matjaž) v _____ (vrtec). Potem poskrbi za _____ (hčerka Manca). Pripravi ji _____ (hrana), obleče jo, obuje ji _____ (rdeči čevljički) in jo pelje na _____ (dolga sprehoda). Ko se vrne, Maja pospravi _____ (stanovanje) in skuha _____ (kosilo). Potem gresta iskati _____ (Matjaž). Takšno je skoraj vsako dopoldne. Popoldne delajo različne stvari.

Včeraj so šli v _____ (bližnja trgovina) in Maja je kupila _____ (mleko, čokolada, otroški piškoti, testenine). Igrali so se in brali _____ (otroška knjiga, M). Počakali so še _____ (oče) in skupaj odšli na _____ (izlet) v _____ (narava).

Oče je zvečer pripravil _____ (okusna večerja) za _____ (cela družina). Ko sta šla otroka v _____ (postelja), sta Maja in njen mož dobila _____ (obisk).

6. Smiselno dopolnite besedilo s pridevniki.

Jana si je kupila _____ stanovanje v centru Ljubljane. Je poročena in ima dva _____ otroka. Hčerka je stara tri leta, sin hodi v _____ razred. Po poklicu je prevajalka, v službo hodi v _____ podjetje, _____ mož pa v _____ agencijo. Jana zelo dobro govori _____ in _____ jezik.

Doma imajo tudi psa, ki je _____ in _____.

3. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

7. Napišite, čigavo je kaj, tako kot kaže primer.

Mojca	knjiga	To je Mojčina knjiga.
učitelj	torba	
Peter	motor	
Simona	otrok	
stric	kolo	
oče	računalnik	
Urban	avto	
sestra	mož	
Matjaž	babica	
zdravnica	delo	

8. Vstavite svojilne zaimke.

Primer: Od včeraj sem teta. Moja sestra je rodila hčerko.

Ti imaš tudi nečaka in nečakinjo, a ne? Koliko je star _____ nečak? In _____ nečakinja, je starejša ali mlajša od njega?

A veš, da si je Peter kupil psa? – A res, in kakšne pasme je _____ pes?

Irena mi je predstavila svojega partnerja. _____ partner je po poklicu advokat.

Že dolgo skupaj stanujeta. _____ stanovanje je zelo lepo opremljeno.

Imata majhnega otroka. Mislim, da je _____ otrok star sedem ali osem mesecev.

Mi imamo nove sosede. _____ novi sosedi so tihi in prijazni. Imajo sicer psa, ampak tudi _____ pes je prijazen in tih.

Midva z možem sva si kupila nov avto. A hočeš videti _____ novega golfa?

Kaj pa vidva? Ali _____ avto še gre?

9.* Dopolnite povedi s svojilnimi ali povratnimi svojilnimi zaimki.

Primer: Darko ima dojenčka. Pogledjte sliko! To je njegov dojenček. Seveda rad skrbi za svojega otroka.

Darkova žena je arhitektka. _____ delo je zanimivo in ustvarjalno. Zelo rada ima _____ delo.

Darko in žena imata veliko hišo. Mislita, da je _____ hiša najlepša v ulici. Za _____ hišo porabita veliko denarja.

Darko ima veliko prijateljev. _____ prijatelji mislijo, da je pospravljanje in kuhanje samo za ženske. Darko pravi, da je _____ mnenje konzervativno.

Darko, _____ žena in prijatelji grejo radi skupaj na izlet. _____ izleti so vedno zabavni in veseli. Pogosto grejo na sprehod peš na bližnji hrib. Včasih se vsak s _____ avtom odpeljejo na Gorenjsko ali Primorsko.

3. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

10. Dokončajte zgodbo brez konca.

Primer: *Ko je Jana prišla na zabavo, je videla Dejana.*

Ko je videla Dejana, _____.

Ko se je začela z njim pogovarjati, _____.

Ko je ugotovila, da je zelo simpatičen fant, _____.

Ko ga je povabila na ples, _____.

Ko je rekel, da ne zna plesati, _____.

Ko je pogledala drugam, _____.

Ko je videla Mateja, _____.

11.* Vstavite glagole v pretekliku.

Simon in Nina _____ (spoznati se) na neki novoletni zabavi

v Novem mestu. Simona _____ (povabiti) njegov prijatelj Roman.

Nina _____ (priti) z neko prijateljico. Simonu _____ (biti)

Nina takoj všeč in _____ jo _____ (začeti) osvajati. _____ (prinesti) ji _____

šampanjec in torto. Nina in Simon _____ (plesati), čeprav _____ Simon

potem _____ (priznati), da ne mara plesati. Opolnoči _____ Simon _____

(skočiti) v ledeno mrzlo reko Krko, da bi naredil vtis na Nino. In _____ (uspeti) mu _____!

Nina in Simon sta še danes par in pravkar pričakujeta otroka.

Ali poznate tudi vi kakšno zanimivo zgodbo, kako sta se dva spoznala?

4. enota

Delovni list 1

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Napišite, brez česa Peter ne more živeti.

televizija	svež zrak	črn pes	prijazna punca	elektrika	voda
dobra hrana	zanimivi prijatelji	hiter avto	mlajši sestrī	zabava	

Primer: Peter ne more živeti brez: televizije, _____

2. Sonja in Matjaž sta fant in punca.

Kadar gresta ven, gresta pogosto na večerjo v kakšno lepo restavracijo. Ugotovila sta, da imata rada zelo različno hrano: kar ima rad Matjaž, tega Sonja zagotovo ne mara. Dopolnite spodnjo tabelo, kot kaže primer.

Matjaž ima zelo rad:	Sonja ne mara:
zelenjavno juho	zelenjavne juhe
kraški pršut	
dunajske zrezke	
pečen krompir	
široke rezance s smetano	
kuhano zelenjavo	
čokoladni sladoled	
prekmursko gibanico	
rdeče vino	
kavo z mlekom	

3. Dopolnite.

Za zajtrk pogosto jem _____ in _____ in pijem _____; nikoli ne jem _____ in _____ in ne pijem _____.

Za kosilo najraje jem _____, _____ in _____; nikoli ne jem _____, _____ in _____.

Za sladico si včasih naročim _____ ali _____; nikoli ne naročim _____ ali _____.

4. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

4. Oglejte si spodnjo tabelo, v kateri so naštetе različne stvari in osebe. Napišite, kaj/koga ima Mojca in kaj bi rada imela.

osebe, stvari, živali	Mojca ima:	Mojca bi rada imela:
starejši brat	starejšega brata	pet starejših bratov
mlajši sestri		štiri
zlata ribica		pet
nova obleka		veliko
zanimiva knjiga		deset
domače naloge		manj
rdeče kolo		pet
dober prijatelj		sto
moderna slika		dve
stensko ogledalo		tri

5. Tvorite povedi, kot kaže primer.

Poletne šole so se udeležili študentje naslednjih narodnosti:

Avstrijci – 8	Američani – 10	Avstrijke – 12	Američanke – 11
Italijani – 7	Argentinci – 21	Italijanke – 9	Argentinke – 23
Madžari – 5	Francozi – 3	Madžarke – 6	Francozinja – 1
Nemci – 5	Španca – 2	Nemke – 7	Švicarka – 1

Primer: V poletni šoli je bilo 8 Avstrijcev in 12 Avstrijk.

6. Mojca dela v trgovini Sadje – zelenjava. Kako naroči sadje?

Naročiti mora:

hruške – 20 kg pomaranče – 30 kg banane – 20 kg jabolka – 20 kg	marelice – 10 kg slive – 10 kg breskve – 10 kg orehi – 10 kg
--	---

Primer: Prosim, pripeljite mi 20 kil(ogramov) hrušk.

In zdaj naroči še zelenjavo.

krompir – 30 kg paradižnik – 20 kg solata – 15 kg paprika – 10 kg	korenje – 10 kg cvetača – 10 kg kumare – 5 kg bučke – 5 kg
--	---

Primer: Prosim, pripeljite mi tudi 30 kil(ogramov) krompirja in 5 kil(ogramov) kumar.

4. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

7. Dopolnite.

Slovenci pojedjo v primerjavi s prejšnjimi leti več sadja (sadje) in več _____ (zelenjava), vendar še vedno pojedjo preveč _____ (mastna hrana). Prav tako pojedjo premalo _____ (črn kruh) in preveč _____ (bela moka). Moški zvečer še vedno popijejo preveč _____ (pivo) in _____ (vino) ter pojedjo veliko _____ (sendvič, M) in _____ (klobasa, M). Ženske pojedjo veliko _____ (sladoled), _____ (čokolada) in _____ (čips). Vsi čez dan popijejo premalo _____ (navadna voda) in preveč _____ (gazirana pijača, M) ter _____ (črna kava).

8. Dopolnite.

Nekega dne sva šli s prijateljico v restavracijo blizu _____ (mestna hiša). Najprej sva naročili pol litra _____ (rdeče vino) in steklenico _____ (mineralna voda). Potem sva dolgo izbirali, kaj bi jedli. Jaz sem želela poskusiti specialiteto _____ (šef kuhinje), moja prijateljica je vegetarijanka in je seveda hotela nekaj brez _____ (meso). Na žalost niso imeli _____ (zelenjavna juha), zato se je odločila samo za velik krožnik _____ (solata). Čeprav je to znana in draga restavracija, hrana ni bila preveč okusna. Slabe volje sva odšli domov.

Od _____ (restavracija) do _____ (študentski dom) ni daleč, zato nisva čakali _____ (avtobus), ampak sva šli peš. Začelo je močno deževati. _____ (dežnik) nisva imeli, torej sva bili mokri do _____ (koža).

Na srečo sva na poti srečali pet _____ (prijatelj) iz _____ (študentski dom). Tudi oni so bili mokri, ampak so bili vseeno dobre volje. Ves čas so se zabavali in pripovedovali šale iz _____ (komedija), ki so jo ta večer gledali v kinu. Še danes se smejemo, kadar se spomnimo _____ (ta večer).

4. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

9.* Dopolnite.

Koliko študentov _____ (biti) v skupini? In od kod so? – Pet študentov _____ (prihajati) iz Amerike, nekaj jih _____ (živeti) v Evropi, dva sta iz Avstralije.

Včeraj smo v restavraciji rezervirali šest miz. Pet miz _____ (biti) v prostoru za nekadilce in ena v prostoru za kadilce. _____ (priti) triintrideset ljudi, tako da med nekadilci _____ (ne biti) dovolj stolov za vse. Nekaj nekadilcev _____ (sedeti) v zakajenem prostoru.

10. Dokončajte povedi.

Primer: *Janez bi rad naredil nekaj dobrega, vendar gre vedno kaj narobe.*

Rad bi skuhal kosilo, ampak _____.

Povabil bi ženo v restavracijo, ampak _____.

Naročil bi palačinke z orehi, vendar _____.

V trgovini bi kupil sladoled, vendar _____.

Vsak dan bi jedel sadje in zelenjavo, pa _____.

11.* Dokončajte povedi.

Primer: *Čeprav hitra prehrana ni zdrava, grem včasih v McDonalds.*

Čeprav jem veliko sadja in zelenjave, _____.

Čeprav zjutraj nimam veliko časa, _____.

Čeprav sem šla v zelo drago restavracijo, _____.

Čeprav Janez ne mara špinače, _____.

5. enota

Delovni list 1

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Kadar ima Nataša čas, pokliče prijateljico in potem se eno uro pogovarjata po telefonu. Napišite, o čem se pogovarjata.

eksotično potovanje	nov film	poletna moda	dobri prijatelji
okusna večerja	simpatičen fant	izlet v naravo	stari starši
zanimive knjige	koncerti	služba	življenje

Primer: Pogovarjata se o: eksotičnem potovanju, _____

2. Odgovorite.

Kje je Eifflov stolp?	Kje sta Rdeči trg in Kremelj?
Kje je Bela hiša?	Kje je bil rojen Wolfgang Amadeus Mozart?
Kje je bil Berlinski zid?	Kje je »doma« tango?
Kje je Kitajski zid?	Kje je najbolj znan karneval?
Kje živijo kenguruji?	Kje vozijo po levi strani ceste?

3. Ali najdete kraje na zemljevidu Slovenije?

Kraji in znamenitosti	Ali ste že bili ...?	Ali boste šli ...?
Škofja Loka	v Škofji Loki	v Škofjo Loko
Lipica		
Portorož		
Škocjanske jame (M)		
Logarska dolina		
Rogaška Slatina		
idrijski rudnik		
Kranjska Gora		
Predjamski grad		
Čateške toplice (M)		

Kako bi lahko potovali? Izdelajte načrt. Pomagajte si z zemljevidom.

Primer: Potovanje bomo začeli v Ljubljani. Iz Ljubljane bomo šli v ...

4. Preberite besedilo o stevardesi Nataši in vstavite glagole v pravih oblikah in ustreznih časih (Pozor, preteklik, sedanjik in prihodnjik!).

Nataša _____ (začeti) delati na letališču pred sedmimi leti. Takrat _____ delo stevardese _____ (sprejeti) kot avanturo. _____ (delati) honorarno preko študentskega servisa. Nataša _____ (javiti se) na razpis v časopisu in _____ (biti) sprejeta. Takrat _____ (predstavljati si), da takšen način življenja ni primeren za žensko z družino. Ampak to _____ (postati) njen poklic, ki ga _____ (imeti) še vedno rada. Delovnik _____ (trajati) več kot osem ur. Pogosto stevardese _____ (delati) tudi ponoči. Nataša _____ (pogrešati) skupne vikende z družino, toda vsak poklic _____ (imeti) svoje prednosti in pomanjkljivosti. Nataša rada _____ (delati) z ljudmi, _____ (znati) govoriti tuje jezike, pri svojem delu _____ (biti) natančna in prijazna. Čez en teden _____ (iti) v Pariz. To _____ (biti) kratka pot, saj _____ (leteti) le dve uri. V Parizu _____ (imeti) tudi prosti čas, ki ga _____ (porabiti) za nakupe. Otroku _____ (kupiti) nove igrače in možu CD s francosko glasbo.

5. Tvorite povedi iz danih besed.

- Primer: *Nataša, včeraj, leteti, v London*
 – *Nataša je včeraj letela v London.*
 – *Včeraj je Nataša letela v London.*

naslednji petek, Nataša, iti, v Bruselj

Natašina družina, v soboto, peljati se, v Dubrovnik

prejšnji teden, začeti se učiti (jaz), za izpit

včeraj, javiti se (jaz), na oglas, za delo

moj sodelavec, na morju, spoznati, čudovita punca

5. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

6.* Dopolnite odgovore. (Pazite na besedni red.)

Primer: S kom se je pogovarjala Nataša?– Z novinarko. Skoraj eno uro sta se pogovarjali.O čem sta se pogovarjali? – O njenem delu.

_____, kaj Nataša dela v prostem času.

Kaj si je Nataša mislila o poklicu stevardese? –

_____, da to ni delo za vedno.

Kako si predstavljáš svoj bodoči poklic? – Sploh _____ ga še ne _____.S čim se boš ukvarjal, ko boš končal šolo? –

Ko bom končal šolo, _____ z iskanjem službe.

Kam boste šli letos na počitnice? – Na morje.

Verjetno _____ na kakšen otok.

Kaj bi si želel za rojstni dan? – Veliko sadno torto.

Najprej _____ torto in potem veliko prijateljev, da bi jo skupaj pojedli.

7.* V povedih naslednjega besedila manjkajo nekatere besede (npr. je, se, bi, mu ...). Povedi smiselno dopolnite.

Peter je v časopisu videl oglas za delo hostese na letališču. Prebral _____ in obvestil prijateljico Tanjo, ki išče honorarno delo. Ona _____ na oglas prijavila in delodajalec _____ poklical na razgovor. Na razgovoru _____ pogovarjala o tej službi in o njeni prihodnosti. Povedala _____, da _____ rada postala stevardesa. Ukvarjala _____ s potniki na letalu in veliko potovala. Zdaj čaka na odgovor. Mogoče _____ nekoč res delala na letališču.

5. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

8. Odgovorite na vprašanja. Odgovore utemeljite.

Kaj bi radi delali v prihodnosti? Zakaj?

Kateri poklic bi bil idealen za vašega sošolca? Zakaj?

Kje bi radi živeli? Zakaj?

9. Dokončajte povedi tako, da uporabite informacije iz okvirčka.

Nova Ljubljanska banka išče sodelavce, ki

- starost do 35 let
- visoka izobrazba ekonomske smeri
- vsaj tri leta delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti
- poznavanje dela z računalnikom

10.* Dokončajte povedi.

Primer: Stevardesa je oseba, ki skrbi za potnike v letalu.

Študent je človek, ki _____.

Delavec je oseba, ki _____.

Šef je oseba, ki _____.

To je poklic, ki _____.

Delovnik je čas, ki _____.

Nočno delo je težko za žensko, ki _____.

6. enota

Delovni list I

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Kadar potujemo, navadno spimo v hotelu. Če smo zelo utrujeni, potrebujemo mirno in udobno sobo. Napišite, kakšno sobo bi želeli dobiti.

čista kopalnica	udoben stol	lep razgled	velika postelja
glasen telefon	satelitska televizija		namizna svetilka
	pisalna miza	veliko ogledalo	

Primer: Želim sobo s čisto kopalnico _____

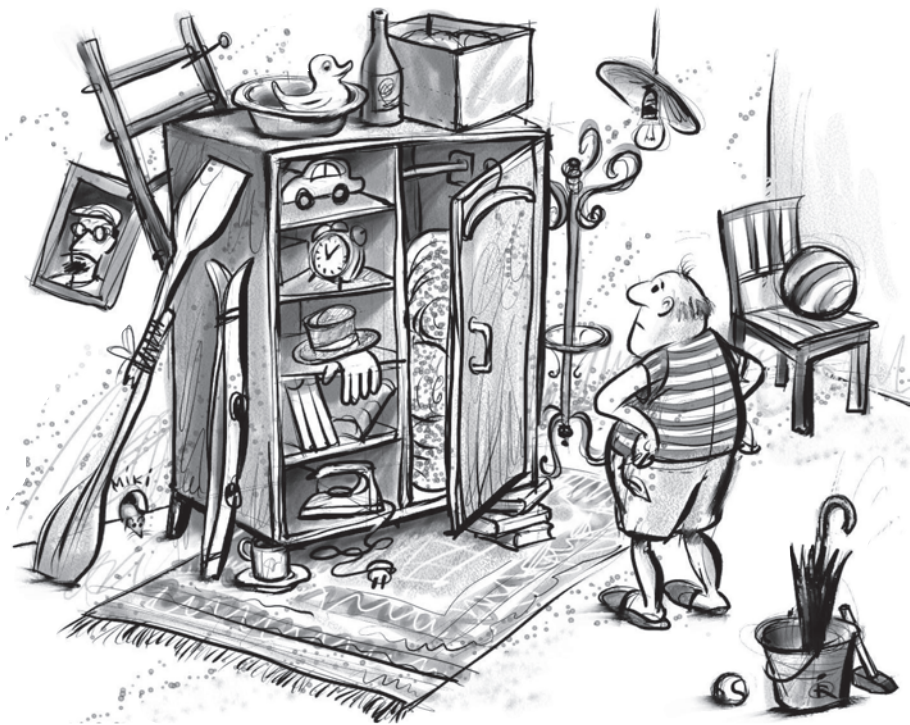
2. S kom radi potujete? Kako (s čim) radi potujete?

najboljši prijatelj	najboljša prijateljica	mož	žena	starši
sam	fant	punca	hčerka	sin
ladja	vlak	letalo		
jadrnica	avto	kolo	peš	avtodom
				avtobus

Primer: Rad(a) potujem s svojo družino. Najraje se vozim z avtom.

3. V tej sobi je velik nered. Kje je kaj? Opišite sliko. Uporabite naslednje izraze: spodaj, zgoraj, na levi, na desni, blizu, zraven, nasproti, pri, ob, v, na, med, nad, pod, pred, za.

Primer: Skodelica je pod omaro.

4. Odgovorite. Kdaj (pred koliko časa)

- ste se rodili? (Primer odgovora: Pred dvajsetimi leti.)
- ste končali šolo?
- ste prvič slišali za Slovenijo?
- ste prišli v Slovenijo?
- se je Slovenija osamosvojila (= je postala neodvisna)?

6. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

5. Kaj mislite, kako je drugje po svetu? Primerjajte in dopolnite, kot kaže primer. Dodajte še svoje primere.

Primer: Ljubljana je _____ (velik/majhen) kot moj kraj.

Ljubljana je večja kot moj kraj.

Ljubljana je manjša kot moj kraj.

Ljubljana je približno enako velika kot moj kraj.

Življenje v Parizu je _____ (miren) kot v mojem kraju.

Zrak v Alpah je _____ (čist) kot v mojem kraju.

Cene so v Londonu _____ (visok) kot v mojem kraju.

Vozniki v Italiji so _____ (previden) kot v mojem kraju.

Ljudje v Sloveniji so _____ (prijazen) kot v mojem kraju.

6. Primerjajte naštete stvari in napišite povedi.

Primer: **hiter: letalo, vlak, avtobus**
⚡ **Vlak je hitrejši od avtobusa. / Vlak je hitrejši kot avtobus. Letalo je najhitrejše.**

zanimiv: narodni park, muzej, živalski vrt

težek: kovček, torba, nahrbtnik

drag: hotel s petimi zvezdicami, šotor, mladinski hotel

vroč: puščava, plaža, mesto

visok: hiša, nebotačnik, stolpnica

pomemben: denar, potni list, letalska karta

širok: cesta, avtocesta, ulica

zelen: park, gozd, mesto

velik: jezero, morje, ocean

7. Povežite s simboli.

Jasno bo.

Oblačno bo, s padavinami.

Snežilo bo do nižin.

Po nižinah bo megla.

Pihal bo močan veter.

Popoldne so možne posamezne nevihte.

8.* Na zemljevidu Slovenije poiščite Litijo in Idrijo in dopolnite naslednje besedilo.

Gabrovka je vas, približno 20 km oddaljena od _____ (Litija). Pokrajina je slikovita, na _____ (hribček, M) so vinogradi, po _____ (dolina, M) pa polja. Prebivalci se ukvarjajo delno s _____ (kmetijstvo), delno hodijo v _____ (služba) v _____ (bližnje mesto, M).

Javornik je 1240 m visok hrib nad _____ (Idrija). Pod _____ (vrh) so zgradili astronomski observatorij. Na _____ (druga stran), le 10 minut od _____ (observatorij), je planinski dom, ki stoji med _____ (Javornik) in _____ (Dedni vrh). Na _____ (Javornik) lahko pridete peš iz _____ (Hotedrščica) ali s _____ (Črni Vrh). Manj vzdržljivi se lahko pripeljejo z _____ (avto) po _____ (makadamska cesta).

6. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

9. Oglejte si ponudbo agencije za počitnice v zadnjem hipu.

POČITNICE V ZADNJEM HIPU			
Turčija	18., 25. 5.	Hotel*** / 7 dni / vse vključeno + letalo	236 EUR
Tunizija	15., 22. 5.	Hotel*** / 7 dni / polpenzion + letalo	296 EUR
Grčija – Krf	13., 20. 5.	Hotel** / 14 dni / zajtrk + ladja	208 EUR
Malta	7., 14. 6.	Hotel** / 7 dni / polpenzion + letalo	310 EUR
Poreč	23. 6.	Hotel Rubin*** / 14 dni / polni penzion	264 EUR

Izberite eno od potovanj in sestavite dialoge. Uporabite lahko naslednja vprašanja:

KAM potujete?KJE je ta država?KJE je to mesto?KDAJ odpotujete?

ZA KOLIKO ČASA greste na potovanje?KAKO/S ČIM boste potovali?

KOLIKO STANE potovanje?KAJ je vključeno v ceno?

S KOM boste šli na potovanje?ZAKAJ ste izbrali to potovanje?

- Primeri:

A. Zakaj ste izbrali potovanje v Turčijo?

B. Ker je cenejše kot potovanje v Tunizijo.

A. Potujem v Poreč.

B. Kam?

A. V Poreč.

B. Kje je to mesto?

A. Na Hrvaškem.

10.* Dokončajte povedi.

Če boste potovali v mojo državo,

... morate vzeti s sabo _____

... si oglejte _____

... vam ni treba iti v/na _____

... lahko poskusite _____

... pazite na _____

... ne smete _____

... obiščite _____

... kupite _____

... se naučite, kako se reče _____

7. enota

Delovni list 1

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Komu piše Sonja kartice z lepimi pozdravi s počitnic?

mama in oče	stara sosed	najboljša prijateljica
sorodniki	mož	(dve) mlajši sestr
prijazne tete	otroka	sodelavci
		dedek

Primer: Sonja piše mami in očetu, _____

2. Dopolnite povedi.

Aleksandra je proti hitri vožnji _____, _____
(hitra vožnja, mamila, plastične operacije), njen fant Uroš je proti _____
in _____ (vegetarijanska hrana, nakupovanje).

Na evropskem prvenstvu v nogometu je Slovenija igrala proti _____ in _____
(Jugoslavija, Španija).

Peljali smo se proti _____ (Maribor) in nato proti _____
(Murska Sobota). Potem smo se izgubili in smo morali vprašati za pot.

Kljub _____ in _____ (zdrava hrana, rekreacija) je težko imeti
lepo postavo.

Zdravnik je _____ (Mojca) svetoval več spanja in gibanja. _____
(njena prijateljica) je priporočil zeliščni čaj.

Marko rad pomaga _____ (stara mama) pri delu na vrtu.

V živalskem vrtu smo se smejali _____ (simpatične opice) in _____
(morski levi).

3. Kam bodo šle navedene osebe danes popoldne? Pazite na predloge in sklone.

mama	zdravnik	Mama gre k zdravniku.
Špela	kozmetičarka	
oče	avtomehanik	
brat	Gregor	
sestra	tržnica	
učiteljica	šola	
Gospod F.	frizer	
Borut	letališče	
Janez	izlet	
Barbara	prijateljice	

7. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

4.* Dopolnite.

Nina misli, da je prava pot k _____ (zdravje) umirjeno življenje in kvalitetna prehrana. Kljub _____ (vsakodnevni napori) v službi _____ (ona) uspeva najti čas za družino in zase. V prostem času se posveča _____ (šport) in _____ (knjiga, M). Skrb za zdravo prehrano je zaupala _____ (svoj mož), ki je na tem področju pravi strokovnjak. Dobro ve, kaj škoduje _____ (zdravje), kako se je treba zavarovati proti _____ (virusno obolenje, M), kateri vitamini so namenjeni _____ (mladi), ki imajo težave s kožo, katere vitamine je treba dati _____ (otrok, D), kadar imata naporne dni v šoli, in tako naprej. _____ (Nina) se zdi, da so vsi bolj zdravi, odkar pazijo na prehrano.

5.* V spodnji dialog vstavite osebne zaimke.

Mama: Ali si že pisal dedku?

Peter: Ja, včeraj sem _____ pisal in _____ čestital za rojstni dan. Babici in dedku sem se opravičil, ker ne bom mogel na njuno praznovanje, in _____ obljubil, da ju bom obiskal naslednji konec tedna. Babici sem tudi napisal, da _____ bom prinesel knjigo, ki sem _____ jo obljubil. Ko bom obiskal babico in dedka, bomo povabili še druge sorodnike in pokazal _____ bom slike s potovanja. Upam, da _____ bojo všeč.

Mama: A že imaš slike s potovanja? Zakaj _____ jih še nisi pokazal?

Peter: Ker _____ nisi nič rekla. Lahko _____ jih pokažem takoj zdaj.

Mama: Seveda bi jih rada videla in oče tudi. Mogoče bo boljše, da _____ jih pokažeš zvečer, ko ima tudi oče čas.

Peter: Zmenjeno. Zvečer _____ bom pokazal slike. In ti _____ pripravi kaj dobrega za večerjo.

7. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

6.* Nadomestite z osebnimi zaimki.

Primer: *A si dal mami rože? – Seveda sem ji jih dal.*

A si pokazal učiteljici domačo nalogo? – Seveda sem _____ pokazal.

A si kupil dedku zdravilo? – Seveda sem _____ kupil.

A si pokosil sosedom travo? – Že včeraj sem _____ pokosil.

A si dal mački mleko? – Ravnokar sem _____ dal.

A mi posodiš slovar? – Z veseljem _____ posodim.

A mi poveš svojo telefonsko številko? – Seveda _____ povem.

A je Ana predstavila fanta staršem? – Ni _____ še predstavila.

A je oče kupil Filipu kolo? – Samo obljubil _____ je, kupil pa še ne.

A je mama spekla dvojčkoma torto. – Ne še, za rojstni dan _____ bo spekla.

Nismo še videli tvojih poročnih slik. Kdaj _____ boš pokazala?

7. Vstavite: *mora, ne sme, lahko.*

Zdravnik mi je rekel: »Vaš sin _____ tri tedne počivati. V tem času _____ hoditi ven iz hiše. _____ bere ali gleda televizijo. Redno _____ jemati tablete, ki sem mu jih predpisal. Čez tri tedne _____ priti na pregled. Gotovo še en mesec _____ telovaditi. _____ pa hodi na kratke sprehode.«

8.* Odgovorite in utemeljite, kot kažeta primera: *Kako moramo skrbeti za zdravje?*

Primeri: *Ali moramo jesti sadje in zelenjavo? – Seveda, samo tako dobimo dovolj vitaminov.*
Ali moramo vsak mesec k zobozdravniku? – Ne vsak mesec, dobro pa je, če gremo k zobozdravniku na pol leta.

Ali moramo piti vodo? _____

Ali lahko pijemo alkohol? _____

Ali moramo popiti kozarček vina vsak dan? _____

Ali lahko pijemo kavo? _____

Ali moramo telovaditi? _____

Ali moramo teči maraton? _____

Ali si moramo umivati zobe? _____

Ali moramo jemati vitaminske tablete? _____

7. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

9.* Uporabite ustrezni glagol.

- kuhati, skuhati* 1. Najprej moram _____ kosilo, potem se lahko igram s tabo.
2. V nedeljo sem več kot dve uri _____ kosilo in na koncu ga ni nihče pohvalil.
3. Kaj si danes _____ za kosilo? – Špagete.
- kaditi, pokaditi* 4. Prosim, počakaj, da _____ cigareto, v slaščičarni ni dovoljeno _____.
5. Včasih sem veliko _____, zdaj pa _____ največ 10 cigaret na dan.
- učiti se, naučiti se* 6. V šoli sem se 8 let _____ angleščino, ampak ne morem reči, da sem se jo _____ . Ko sem bil v Angliji, nisem nič razumel.
7. Pred testom sem se celo popoldne _____.
8. Pri tem profesorju sem se veliko _____ – in to še zdaj znam.
- teči, steči* 9. Vsak dan _____ eno uro. Rad _____ po parku.
10. Danes sem izgubil psa: ko je zagledal mačko, _____ za njo.
11. Prosim, a lahko _____ za Petrom? Pozabil je dežnik.
- poznati, spoznati* 12. Blažko _____ že pet let. _____ sem jo pred petimi leti, ko sem začela plesati v skupini Betontanc.
- kupovati, kupiti* 13. Včeraj sem celo popoldne _____ čevlje, ampak na koncu nisem nič _____.
- jemati, vzeti* 14. Ne maram _____ nobenih tablet, ampak včeraj me je tako bolela glava, da sem moral _____ aspirin.
- hujšati, shujšati* 15. Mojca kar naprej _____. Takoj ko _____ za nekaj kilogramov, neha z dieto in se spet zredi in potem spet začne od začetka.
- obiskovati, obiskati* 16. Ali redno _____ babico v domu za ostarele? – Ja, seveda, prejšnji teden sem jo _____ trikrat.
- spoznavati, spoznati* 17. Rada potujem in _____ nove ljudi. Na potovanju sem _____ svojega fanta.

8. enota

Delovni list I

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Kaj mora delati študent?

Česa mu ni treba?

Česa ne sme delati?

pisati domače naloge klepetati pripravljati referate kaditi v šoli
brisati tablo zamujati odgovarjati na vprašanja
uporabljati mobilni telefon poslušati učitelja nositi uniformo
prihajati točno v šolo prepisovati nositi copate

2. Dopolnite z »lahko« ali z glagolom »ne moči«.

Primeri: Ali mi lahko pokažete pot? – Ne morem, ker sem prvič v tem mestu.
Zakaj nisi kupil vstopnic? – Nisem jih mogel kupiti, ker sem doma pozabil denarnico.

A _____ dobim eno karto do Tolmina? – Žal mi je, v Tolmin
_____ potovati z vlakom, _____ pa se peljete v Most na Soči.

A bi _____ rezervirala letalsko karto za Pariz za 23. julij? – Za 23. julij vam
_____ narediti rezervacije, ker je vse polno. _____ pa letite
24. julija.

Odprite kovček, prosim. – Oprostite, _____ odpreti kovčka, ker sem izgubil ključ.

Zakaj mi včeraj nisi telefoniral? – Oprosti, _____, ker sem imel prazno baterijo
v mobilnem telefonu.

Zakaj včeraj nisi prišla na fitnes? – Oprosti, _____ priti, ker sem morala peljati
psa k veterinarju.

8. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

3. Vstavite: morati (moram, moraš ...), ne smeti (ne smem, ne smeš ...), ni treba

Kadar vozimo, _____ piti alkohola.

Če te ustavi policist, _____ pokazati dokumente.

V mestih _____ voziti več kot 50 km/h.

V Sloveniji _____ tudi podnevi voziti s prižganimi lučmi.

Motoristi _____ imeti na glavi čelade.

Kolesarjem _____ imeti čelade; na kolesu je čelada obvezna samo za otroke.

Če hočeš v Sloveniji voziti avto, _____ biti star najmanj 18 let.

V Ameriki ti _____ biti star 18 let, dovolj je 16 let, da lahko voziš.

PARKIRANJE
1 EUR/h
od 7^h do 19^h

Ponoči _____ plačati parkirnine.

4.* Dopolnite.

Primer: Ali moram kavo plačati takoj? – Ne, ni vam je treba takoj plačati.

Ali moram prijaviti brivski aparat? – Ne, _____.

Ali moram pokazati tudi potni list? – Ne, če imate osebno izkaznico, _____
_____.

Ali moram odpreti prtljago? – Ne, _____.

Ali moram res priti na letališče dve uri pred poletom? – Ne, _____
dve uri prej, dobro pa je, da ste tam eno uro prej.Ali moram sam priti na letališče po izgubljeno prtljago ali mi jo boste vi pripeljali? –
_____, mi vam jo bomo pripeljali.

8. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

5.* Postavite besedili v preteklik.

Gospa Debeljak mora na policijsko postajo, ker so ji ukradli kolo. Torej želi prijaviti krajo. Hoče poiskati najbližjo policijsko postajo, ampak ne more, ker ne pozna mesta. Na cesti za nasvet vpraša policista. On ji pove, kako bi lahko prišla do tja.

Primer: Gospa Debeljak je morala na policijsko postajo ...

Goran iz Hrvaške hoče študirati v Sloveniji, zato mora narediti izpit iz slovenskega jezika. Prijaviti se mora v Izpitnem centru in plačati 121 evrov. Pisati mora test in se pripraviti na ustni izpit. Na žalost se ne more veliko pogovarjati po slovensko, ker še nima slovenskih prijateljev.

Primer: Goran iz Hrvaške je hotel študirati v Sloveniji ...

6.* Povejte drugače.

Primer: Tukaj je prepovedano parkirati. – Tukaj ne smete parkirati.

Tukaj ni dovoljeno kaditi. _____

Prepovedano je voziti več kot 130 kilometrov na uro. _____

V Sloveniji je obvezno voziti s prižganimi lučmi. _____

Za motoriste so obvezne čelade. _____

Kaj bi radi? _____

Ne bi rad, da bi se kaj takega ponovilo. _____

Peter si namerava kupiti motor. _____

Ni nujno, da takoj plačate. _____

Ni potrebno porabiti vsega denarja, saj ga lahko zamenjamo nazaj v dolarje. _____

7. Dopolnite. Uporabite naslednje besede: pri, mimo, na, do, po, naravnost.

Gospa na Prešernovem trgu sprašuje, kje je Filozofska fakulteta.

Policist ji razloži:

Najprej greste _____ Čopovi ulici

_____ pošte. _____ pošti zavijete

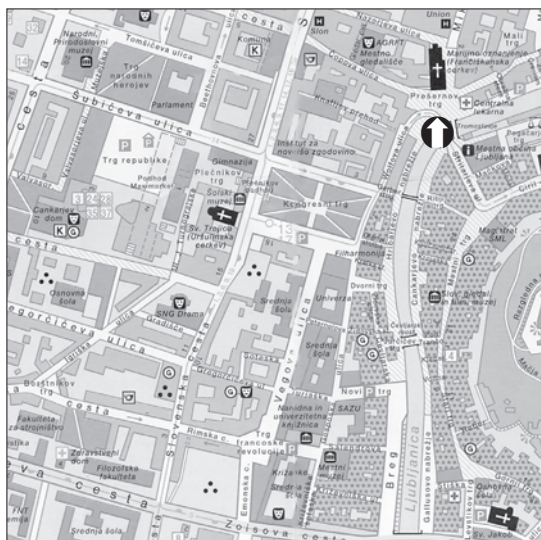
_____ Slovensko cesto. Potem greste

_____ po Slovenski,

_____ Drame _____ križišča z

Aškerčevo cesto. Filozofska fakulteta

je na desni.

8. enota

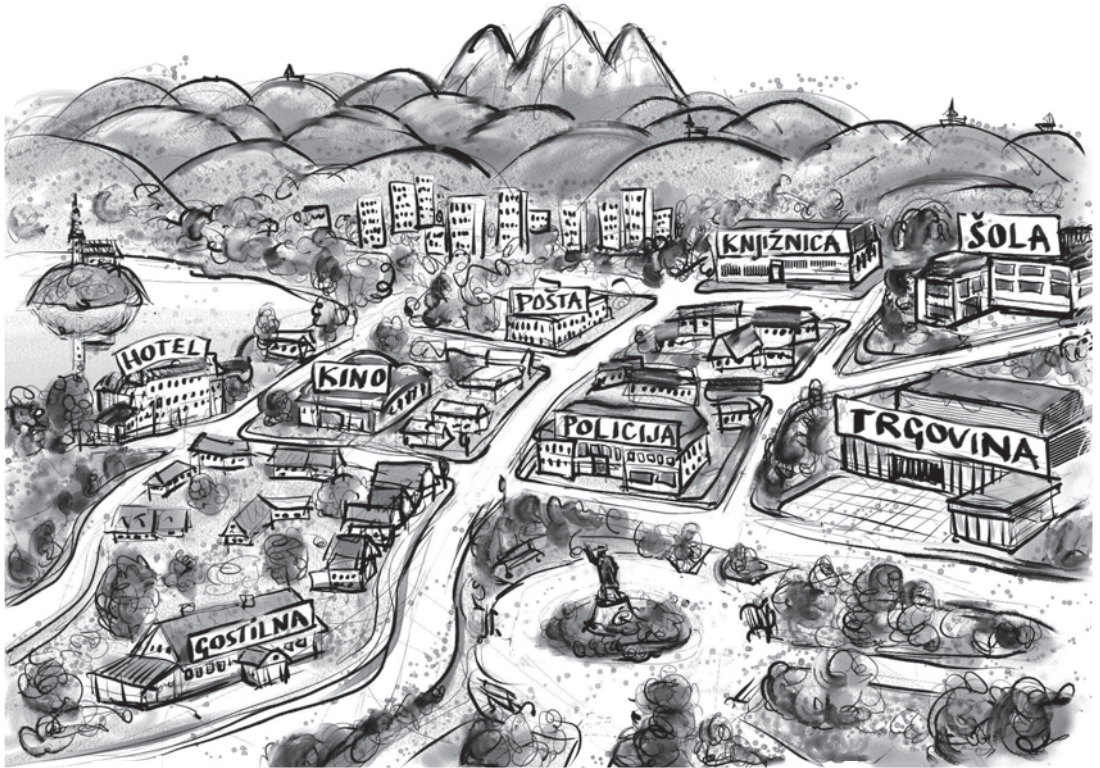
Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

8. Oglejte si zemljevid. Kako bi prišli od ... do ...?

- od gostilne do kina
- od parka do jezera
- od šole do kina
- ...

9. Dokončajte povedi.

Ne potrebujem avta, saj _____.

Ukradli so mi kolo, in sicer _____.

Iskal(a) sem policijsko postajo, saj _____.

Policijska postaja je v centru mesta, in sicer _____.

10.* Dokončajte povedi. Pazite na besedni red.

Primer:

Taksist je oseba, ki vozi taksi.

To je taksist, ki ga vidim vsak dan. To je taksist, ki sem ga videl na postaji.

Policist je oseba, ki _____.

To je policist, ki ga _____.

Policist, ki mu _____, je prijazen.

Policist, o katerem _____, mi je pomagal na cesti.

To je policist, s katerim _____.

Povedi napišite še tako, da zamenjate: policist ↔ policistka.

9. enota

Delovni list I

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

1. Ugotovite, kaj je vzrok in kaj je posledica. Združite povedi na različne načine, kot kažejo primeri.

Primer: *Trener reprezentance je bil slabe volje. Njegovo moštvo je izgubilo tekmo.* ➡

	VZROK (ZAKAJ?)
<i>Trener reprezentance je bil slabe volje</i>	<i>, saj je njegovo moštvo izgubilo tekmo. , ker je njegovo moštvo izgubilo tekmo. zaradi poraza.</i>
	POSLEDICA
<i>Moštvo reprezentance je izgubilo tekmo,</i>	<i>torej je bil trener slabe volje. zato je bil trener slabe volje.</i>

Na koncertu je bilo veliko ljudi. Vstopnice so bile zelo poceni.

Peter je napisal pismo uredniku časopisa. Želel je informirati ljudi o težavah delavcev.

Neznanec je oropal stanovanje. Potreboval je denar.

Ne gremo v kino. Zvečer je na televiziji dober film.

Gledal sem reportažo o življenju v Afriki. V šoli imam referat na to temo.

Na naslovnici časopisa sem videl zanimiv naslov. Časopis sem kupil.

V reviji je objavljen članek o znani igralki. Igralka je dobila pomembno nagrado.

Danes zvečer imam čas. Ogledal si bom baletno predstavo.

Minister za finance je obiskal London. Udeležil se je mednarodnega srečanja bančnikov.

Vreme se bo poslabšalo. Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli težave.

9. enota

Delovni list 2

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

2. Nadaljujte povedi.

Politik je oseba, ki _____.

Vremenoslovec je oseba, ki _____.

Sodnik je oseba, ki _____.

Kriminallec je oseba, ki _____.

Varovanje okolja je pomembno, ker _____.

Poklic novinarja je zanimiv, ker _____.

Evropska unija je pomembna zveza, ker _____.

Državni zbor je sprejel zakon, in sicer _____.

Nogometna reprezentanca je izgubila tekmo, in sicer _____.

Dva neznanca sta včeraj oropala banko, in sicer _____.

Vsak dan poslušam radijska poročila, čeprav _____.

Rad hodim na nogometne tekme, čeprav _____.

Pogosto berem rumeni tisk, čeprav _____.

Ta novinar dobro piše, zato _____.

Naročil sem se na revijo Gea, zato _____.

Prijatelj se zanima za zunanjo politiko, zato _____.

Berem knjigo ali _____.

Gledam dokumentarno oddajo ali _____.

Vremensko napoved preberem v časopisu ali _____.

Z bratom se pogovarjam o aktualnih problemih, vendar _____.

Policisti so našli kriminalca, ampak _____.

Paparazzi so naredili veliko slik znanega para, vendar _____.

Zgodila se je nesreča, ko _____.

Rad poslušam intervjuje z znanimi osebami, kadar _____.

Napisal sem reportažo s smučarske tekme, ko _____.

9. enota

Delovni list 3

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

3.* Izberite ustrezni veznik.

Janja Koren, voditeljica Odmevov

Janja Koren je bila rojena na Koroškem, **ampak – ko – ali** že dolgo časa živi na Gorenjskem. Gorenjci se ji zdijo bolj odprti v primerjavi s Korošci, **ker – da bi – ki** so bolj zaprti in manj samozavestni. **Zato – Ko – Čeprav** se človek pogovarja z Janjo, opazi, **da – če – saj** se veliko smeji. Tega gledalci pred televizijo ne opazijo, **vendar – ker – če** je Janja Koren resna in ostra voditeljica, **kot – ki – da** zna sogovornika tudi prekiniti in dobiti želeni odgovor.

Janja ni samo televizijska voditeljica. Je tudi dopisnica z Gorenjskega. To je nepredvidljivo delo **čeprav – in – toda** včasih se zgodi, da Janjo pokličejo sredi pripravljanja kosila, **torej – da bi – ali** mora izključiti štedilnik in iti na teren po nove informacije. Nikoli ne ve, **kdaj – kot – kadar** bo končala delo. Ta stres in nepredvidljivost imata tudi svoje dobre strani, **in sicer – da bi – ali** zna Janja tako bolje izkoristiti tiste proste trenutke, **ampak – čeprav – ko** je doma z družino. Janja pravi: »**Ali – Če – Saj** si vsak večer doma, tega sploh ne znaš ceniti, vse se ti zdi normalno. Kadar sem jaz lahko zvečer doma, je to že pravi praznik. Seveda znam strogo ločiti službo in dom. Znam si vzeti čas zase **ampak – ko – in** iti na počitnice.«

Janja Koren ima rada svoje delo, **zato – da – ali** ga opravlja natančno, vestno in z veseljem.

4.* Nadaljujte povedi.

- Delo novinarjev je težko, ker _____.
- Novinarji pišejo članke, da bi _____.
- Novinarji vodijo dnevnik na televiziji ali _____.
- Novinarji vsak dan poročajo, in sicer _____.
- Delo na terenu je zanimivo, vendar _____.
- Delo na terenu je pomembno, ker _____.
- Rajši bi delal na terenu, kot _____.
- Zanimiva je tista oddaja, ki _____.
- Ta oddaja je zanimiva, čeprav _____.

9. enota

Delovni list 4

Učno gradivo za nadaljevalno stopnjo

datum:

5.* Dopolnite z ustrežno obliko glagola. (Nekaj glagolov je odveč.)

- pogovoriti se, pogovarjati se*

Včeraj _____ študentje pri pouku dolgo časa _____ o aktualnih dogodkih.

Novinar _____ želi na kratko _____ z znanim politikom.
- ostati, ostajati*

Fotoreporter _____ v tej državi _____ eno leto in pol.
- postati, postajati*

Boštjan Slatenšek _____ eden najbolj iskanih svetovnih reporterjev.

Novinarji pri Mladini _____ vedno bolj kritični.
- objaviti, objavljati*

Moja prijateljica novinarka je začela _____ v lokalnem časopisu.

Leta 2002 _____ svoj prvi članek v reviji Mag.
- narediti, delati*

Urednica oddaje _____ ves dan. Ko _____ vse,

je bila zelo zadovoljna.
- posneti, snemati*

V državnem zboru _____ televizijska ekipa celo dopoldne _____ intervjuje

z ministri. _____ je želela tudi intervju s predsednikom vlade, pa ji to ni uspelo.
- prebrati, brati vstopiti, vstopati*

V časopisu _____, da _____ ropar _____ v banko

v trenutku, ko so jo zapirali.
- odpreti, odpirati*

Uslužbenec je moral _____ blagajno.
- zgoditi se, dogajati se*

Potem _____ nekaj nepričakovanega: blagajna je bila prazna.
- ukrasti, krasti*

Le kdo _____ ves denar?

REŠITVE VAJ Z DELOVNIH LISTOV

1. enota

1. Manjkajoče besede

Argentine, Grčije, Egipta, Rima, Verone, Čila, Švedske, Indije, Poljske, Transilvanije, Salzburga, Liverpola

2. Manjkajoče besede

frizerka, receptorka, športna novinarka, profesorica, državna uradnica, arheologinja, kirurginja, operna pevka

3. Manjkajoče besede

da bi, ker, ker, da bi, ker

5. Manjkajoče besede

ker, da bi, da bi, ker, ker, ker, da bi, da bi

6. Vprašanja

Kaj je po poklicu? – Kdaj se je poročila? – Kje živi?
– Kaj delate v prostem času? – Kam gresta vsako leto na počitnice? – Kakšno vreme ima rada? – Na kateri fakulteti študira Mojca? – Kako dolgo/Koliko časa živita v Avstriji? – Zakaj se uči slovenščino? – Kdaj/Od kdaj do kdaj imamo pouk?

7. Manjkajoče besede

od kod, koliko, kako, ali, kaj, kakšni

2. enota

1. Manjkajoče besede

je, so, sta, je, smo, ste, smo, sva, je, si, sem, je, so

2. Manjkajoče besede

uči, študira, kuha, rišeta, kličejo, piše, smučajo, igrata

3. Manjkajoče besede

preživljam/preživljava, greva, se ustaviva, jeva, naročiva, kuhata, nimata, gresta, ostaneta, bereta, poslušata

4. Manjkajoče besede

glasbo, televizijo, knjigo, šah, kosilo, prijateljico, sprehod, avto, izlet

5. Manjkajoče besede

znamke, kovance, stare razglednice, romane, časopise, revije, tuje jezike, ljudske inštrumente, prijatelje, prijateljice, sorodnike, oblačila, bluže, krila, hlače

6. Manjkajoče besede

v kino, v disko, na koncert, na obisk/na kavo, v trgovino, v restavracijo, v šolo, v knjižnico

8. Povedi

Pogosto plava in gre v savno. – Ob nedeljah skuhamo kaj dobrega in imamo družinsko kosilo.
– Včasih ves vikend spiš in gledaš televizijo.

– Dopoldne nakupujem in povabim prijateljico na kavo. – Popoldne se ukvarjava s športom in se zabavava s prijatelji. – Zvečer poslušata glasbo in lenarita.

9. Povedi

Če ne grem v kino, grem v gledališče. – Če ob sobotah ne grem na fitnes, igram tenis. – Če ne grem v hribe, tečem po gozdu. – Če ob nedeljah ne plavam, igram nogomet. – Če jutraj ne telefoniram prijateljici, ji napišem elektronsko pismo. – Če ne poslušam Mozarta, gledam dober film.

11. Vprašanja in odgovori

A poznaš Zlatka Zahoviča?

– Ja, poznam ga, on je slovenski nogometaš.

A poznaš Brigito Bukovec?

– Ja, poznam jo, ona je slovenska atletinja.

A poznaš Rajmonda Debevca?

– Ja, poznam ga, on je slovenski strelec.

A poznaš Iztoka Čopa in Luka Špika?

– Ja, poznam ju, onadva sta slovenska veslača.

A poznaš Katarino Venturini in Andreja Škufco?

– Ja, poznam ju, onadva sta slovenska plesalca.

A poznaš Jana Cvitkoviča?

– Ja, poznam ga, on je slovenski igravec in režiser.

A poznaš Deso Muck?

– Ja, poznam jo, ona je slovenska pisateljica in televizijska igralka.

A poznaš Sebastijana Cavazzo?

– Ja, poznam ga, on je slovenski igravec.

A poznaš Svetlano Makarovič?

– Ja, poznam jo, ona je slovenska pesnica,

pisateljica, igralka.

A poznaš Aleša Debeljaka?

– Ja, poznam ga, on je slovenski pesnik.

A poznaš Tinkaro Kovač?

– Ja, poznam jo, ona je slovenska pevka.

A poznaš Vlada Kreslina, Zorana Predina in Petra Lovšina?

– Ja, poznam jih, oni so slovenski pevci.

12. Manjkajoče besede

jo, jo, ga, ga, jih, ju, ga, te, me, naju

3. enota

1. Podčrtani glagoli

Igor je bil star 24 let, ko je končal ekonomsko fakulteto. Hitro je dobil službo in od leta 1998 delal pri Mercatorju. Ko je dobil službo, se je kmalu tudi poročil. Otrok še nima. Ko je bil mlajši, je zelo rad smučal, zdaj smučanje rajši gleda po televiziji. Ob sobotah gresta z ženo v kakšen lokal, kjer lahko tudi plešeta.

Manjkajoče besede

je bila, je končala, je dobila, dela, je dobila, se je ... poročila, nima, je bila, je ... smučala, gleda, gresta, plešeta

2. Manjkajoče besede

sva šla, hodila sva, nabirala, sva bila, sva se ustavila, jedla sva, je bila, sta ... ostala, skuhala sta, sta počivala, brala, sta povabila, sta gledala

4. Odgovori

Peter ima lepo hišo, starejšega brata, zlati ribici, novo garažo, zanimivega prijatelja, simpatično punco, velik vrt, črnega psa, siamsko mačko, star avto, rdeče kolo, moderno pohištvo, težki motor, štiri starejše sestre, dva bratranca.

5. Manjkajoče besede

otroka, fantka, punčko, porodniški dopust, sina Matjaža, vrtec, hčerko Manco, hrano, rdeče čevljičke, dolg sprehod, stanovanje, kosilo, Matjaža, bližnjo trgovino, mleko, čokolado, otroške piškote, testenine, otroške knjige, očeta, izlet, naravo, okusno večerjo, celo družino, posteljo, obisk

7. Povedi

To je učiteljeva torba. – To je Petrov motor. – To je Simonin otrok. – To je stričevo kolo. – To je očetov računalnik. – To je Urbanov avto. – To je sestrin mož. – To je Matjaževa babica. – To je zdravnično delo.

8. Manjkajoče besede

tvoj, tvoja, njegov, njen, njuno, njun, naši, njihov, najinega, vajn

9. Manjkajoče besede

njeno, svoje, njuna, svojo, njegovi, njihovo, njegova, njihovi, svojim

10. Povedi

Ko je videla Dejana, se je začela z njim pogovarjati. Ko se je začela z njim pogovarjati, je ugotovila, da je zelo simpatičen fant. Ko je ugotovila, da je zelo simpatičen fant, ga je povabila na ples. Ko ga je povabila na ples, je rekel, da ne zna plesati. Ko je rekel, da ne zna plesati, je pogledala drugam. Ko je pogledala drugam, je videla Mateja. Ko je videla Mateja, ...

11. Manjkajoče besede

sta se spoznala, je povabil, je prišla, je bila, začel ... je, prinesel ... je, sta plesala, je ... priznal, je ... skočil, uspelo ... je

4. enota**1. Odgovori**

Peter ne more živeti brez: televizije, svežega zraka, črnega psa, prijazne punce, elektrike, vode, dobre hrane, zanimivih prijateljev, hitrega avta, mlajših sester, zabave.

2. Manjkajoče besede

Sonja ne mara zelenjavne juhe, kraškega pršuta, dunajskih rezkov, pečenega krompirja, širokih rezancev s smetano, kuhane zelenjave, čokoladnega sladoleda, prekmurske gibanice, rdečega vina, kave z mlekom.

3. Primer rešitve

Za zajtrk pogosto jem kruh in marmelado in pijem čaj; nikoli ne jem piškotov in masla in ne pijem kave. Za kosilo najraje jem krompir, meso in solato; nikoli ne jem govejega mesa, riža in špinacije. Za sladico si včasih naročim torto ali sladoled; nikoli ne naročim prekmurske gibanice ali sadne kupe.

4. Manjkajoče besede

Mojca ima starejšega brata, mlajši sestra, zlato ribico, novo obleko, zanimivo knjigo, domače naloge, rdeče kolo, dobrega prijatelja, moderno sliko, stensko ogledalo.

Mojca bi rada imela pet starejših bratov, štiri mlajše sestre, pet zlatih ribic, veliko novih oblek, deset zanimivih knjig, manj domačih nalog, pet rdečih koles, sto dobrih prijateljev, dve moderni sliki, tri stenska ogledala.

5. Odgovori

V poletni šoli je bilo 8 Avstrijcev in 12 Avstrijk.
– V poletni šoli je bilo 7 Italijanov in 9 Italijank.
– V poletni šoli je bilo 5 Madžarov in 6 Madžark.
– V poletni šoli je bilo 5 Nemcev in 7 Nemk.
– V poletni šoli je bilo 10 Američanov in 11 Američank.
– V poletni šoli je bilo 21 Argentincev in 23 Argentink.
– V poletni šoli so bili 3 Francozi in 1 Francozinja.
– V poletni šoli sta bila 2 Španca.
– V poletni šoli je bila 1 Švicarka.

6. Odgovori

Prosim, pripeljite mi 20 kil(ogramov) hrušk, 30 kil(ogramov) pomaranč, 20 kil(ogramov) banan, 20 kil(ogramov) jabolčk, 10 kil(ogramov) marelic, 10 kil(ogramov) sliv, 10 kil(ogramov) breskev, 10 kil(ogramov) orehov.

Prosim, pripeljite mi tudi 30 kil(ogramov) krompirja in 5 kil(ogramov) kumar, 20 kil(ogramov) paradižnika in 10 kil(ogramov) bučk, 15 kil(ogramov) solate in 10 kil(ogramov) paprike, 10 kil(ogramov) korenja in 10 kil(ogramov) cvetače.

7. Manjkajoče besede

sadja, zelenjave, mastne hrane, črnega kruha, bele moke, piva, vina, sendvičev, klobas, sladoleda, čokolade, čipsa, navadne vode, gaziranih pijač, črne kave

8. Manjkajoče besede

mestne hiše, rdečega vina, mineralne vode, šefa kuhinje, mesa, zelenjavne juhe, solate, restavracije, študentskega doma, avtobusa, dežnika, kože, prijatelj, študentskega doma, komedije, tega večera

9. Manjkajoče besede

je, prihaja, živi, je bilo, prišlo je, ni bilo, je sedelo

5. enota**1. Odgovori**

Pogovarjata se o eksotičnem potovanju, novem filmu, poletni modi, dobrih prijateljih, okusni večerji, simpatičnem fantu, izletu v naravo, starih starših, zanimivih knjigah, koncertih, službi, življenju.

2. Odgovori

Eifflov stolp je v Parizu (v Franciji). – Bela hiša je v Washingtonu (v Združenih državah Amerike). – Berlinski zid je bil v Berlinu (v Nemčiji). – Kitajski zid je na Kitajskem. – Kenguruji živijo v Avstraliji. – Rdeči trg in Kremelj sta v Moskvi (v Rusiji). – Wolfgang Amadeus Mozart je bil rojen v Salzburgu (v Avstriji). – Tango je doma v Argentini. – Najbolj znan karneval je v Rio/Riu de Janeiru (v Braziliji). – Po levi strani ceste vozijo v Veliki Britaniji (tudi na Irskem, v Indiji, v Maleziji ...).

3. Manjkajoče besede

Ali ste že bili v Škofji Loki, v Lipici, v Portorožu, v Škocjanskih jamah, v Logarski dolini, v Rogaški Slatini, v idrijskem rudniku, v Kranjski Gori, v Predjamskem gradu, v Čateških toplicah? Ali boste šli v Škofjo Loko, v Lipico, v Portorož, v Škocjanske jame, v Logarsko dolino, v Rogaško Slatino, v idrijski rudnik, v Kranjsko Goro, v Predjamski grad, v Čateške toplice?

Primer potovanja:

Potovanje bomo začeli v Ljubljani. Iz Ljubljane bomo šli v Škofjo Loko. Iz Škofje Loke bomo šli v Kranjsko Goro, iz Kranjske Gore v idrijski rudnik, iz idrijskega rudnika v Predjamski grad, iz Predjamskega grada v Portorož, iz Portoroža v Lipico, iz Lipice spet v Ljubljano, iz Ljubljane bomo šli naprej v Logarsko dolino, iz Logarske doline v Rogaško Slatino, iz Rogaške Slatine v Čateške toplice in na koncu iz Čateških toplic nazaj v Ljubljano.

4. Manjkajoče besede

je začela, je ... sprejela, delala je, se je javila, je bila, si je predstavljala, je postal, ima, traja, delajo, pogreša, ima, dela, zna, je, bo šla, bo, bo letela, bo imela, bo porabila, bo kupila

5. Primeri rešitev

Nataša bo šla naslednji petek v Bruselj./Naslednji petek bo šla Nataša v Bruselj.

Natašina družina se bo v soboto peljala v Dubrovnik./V soboto se bo Natašina družina peljala v Dubrovnik.

Prejšnji teden sem se začel(a) učiti za izpit./Za izpit sem se začel(a) učiti prejšnji teden.

Včeraj sem se javil(a) na oglas za delo./Na oglas za delo sem se javil(a) včeraj.

Moj sodelavec je na morju spoznal čudovito punco./Na morju je moj sodelavec spoznal čudovito punco.

6. Dopolnjeni odgovori

Pogovarjali sta se, kaj Nataša dela v prostem času. – Mislila si je, da to ni delo za vedno. – Sploh si ga še ne predstavljam. – Ko bom končal šolo, se bom ukvarjal z iskanjem službe. – Verjetno bomo šli na kakšen otok. – Najprej bi si želel torto in potem veliko prijateljev, da bi jo skupaj pojedli.

7. Manjkajoče besede

ga je, se je, jo je, sta se, mu je, bi, bi se, bo

9. Dopolnjene povedi

Nova Ljubljanska banka išče sodelavce, ki so stari do 35 let, (ki) imajo visoko izobrazbo ekonomske smeri, (ki) imajo vsaj tri leta delovnih izkušenj, (ki) imajo organizacijske sposobnosti, (ki) poznajo delo z računalnikom.

6. enota**1. Odgovori**

Želim sobo s čisto kopalnico, z udobnim stolom, z lepim razgledom, z veliko posteljo, z glasnim telefonom, s satelitsko televizijo, z namizno svetilko, s pisalno mizo, z velikim ogledalom.

2. Odgovori

Rad(a) potujem z najboljšim prijateljem/z najboljšo prijateljico, z možem/z ženo, s starši, sam(a), s fantom/s punco, s hčerko/s sinom ... Vozim se z ladjo, z vlakom, z letalom, z jadrnico, z avtom, s kolesom, z avtodomom, z avtobusom. Hodim peš.

5. Primeri odgovorov

Življenje v Parizu je mirnejše/manj mirno/enako mirno kot v mojem kraju.

Zrak v Alpah je čistejši/manj čist/enako čist kot v mojem kraju.

Cene so v Londonu višje/nižje/približno enako visoke kot v mojem kraju.
Vozniki v Italiji so bolj previdni/previdnejši/manj previdni/enako previdni kot v mojem kraju.
Ljudje v Sloveniji so bolj prijazni/prijaznejši/manj prijazni/enako prijazni kot v mojem kraju.

6. Primeri odgovorov

Narodni park je zanimivejši od muzeja/kot muzej.
Živalski vrt je najzanimivejši.
Kovček je težji od torbe/kot torba. Nahrbtnik je najtežji.
Mladinski hotel je dražji od šotora/kot šotor. Hotel s petimi zvezdicami je najdražji.
Plaža je bolj vroča od mesta/kot mesto. Puščava je najbolj vroča.
Stolpnica je višja od hiše/kot hiša. Nebotičnik je najvišji.
Denar je pomembnejši od letalske karte/kot letalska karta. Potni list je najpomembnejši.
Cesta je širša od ulice/kot ulica. Avtocesta je najširša.
Park je bolj zelen od mesta/kot mesto. Gozd je najbolj zelen.
Morje je večje od jezera/kot jezero. Ocean je največji.

7. Povezave

Jasno bo.
Oblačno bo, s padavinami.
Snežilo bo do nižin.
Po nižinah bo megla.
Pihal bo močan veter.
Popoldne so možne posamezne nevihte.

8. Manjkajoče besede

Litije, hribčkih, dolinah, kmetijstvom, službo, bližnja mesta
Idrijo, vrhom, drugi strani, observatorija, Javornikom, Dednim vrhom, Javornik, Hotedrščice, Črnega vrha, avtom, makadamski cesti

zdravi hrani, rekreaciji
Mojci, njeni prijateljici
stari mami
simpatičnim opicam, morskim levom

3. Odgovori

Špela gre h kozmetičarki. – Oče gre k avtomehaniku. – Brat gre h Gregorju. – Sestra gre na tržnico. – Učiteljica gre v šolo. – Gospod F. gre k frizerju. – Borut gre na letališče. – Janez gre na izlet. – Barbara gre k prijateljicam.

4. Manjkajoče besede

zdravju, vsakodnevnim naporom, ji, športu, knjigam, svojemu možu, zdravju, virusnim obolenjem, mladim, otrokoma, Nini.

5. Manjkajoče besede

mu, mu, jima, ji, ji, jim, jim, nam/mi, mi, ti, nama, vama, nam/mi

6. Odgovori

Seveda sem ji jo pokazal. – Seveda sem mu ga kupil. – Že včeraj sem jim jo pokosil. – Ravnokar sem ji ga dal. – Z veseljem ti ga posodim. – Seveda ti jo povem. – Ni jim ga še predstavila. – Samo obljubil mu ga je, kupil pa še ne. – Ne še, za rojstni dan jima jo bo spekla. – Kdaj nam jih boš pokazala?

7. Manjkajoče besede

mora, ne sme, lahko, mora, mora, ne sme, lahko

9. Manjkajoče besede

skuhati, kuhal/kuhala, skuhal/skuhala
pokadim, kaditi, kadil/kadila, pokadim
učil, naučil, učil, naučil
tečem, tečem, je stekel, stečeš
poznam, spoznala
kupoval/kupovala, kupil/kupila
jemati, vzeti
hujša, shujša
obiskuješ, obiskal/obiskala
spoznavam, spoznala

8. enota

1. Odgovori

Študent mora pisati domače naloge, poslušati učitelja, pripravljati referate, odgovarjati na vprašanja, prihajati točno v šolo.
Študentu ni treba/Ni mu treba brisati table, nositi uniforme, nositi copat.
Ne sme klepetati, zamujati, prepisovati, kaditi v šoli, uporabljati mobilnega telefona.

7. enota

1. Odgovori

Sonja piše mami in očetu, stari sosed, najboljši prijateljici, sorodnikom, možu, mlajšima sestram, sodelavcem, prijaznim tetam, otrokoma, dedku.

2. Manjkajoče besede

hitri vožnji, mamilom, plastičnim operacijam, vegetarijanski hrani, nakupovanju
Jugoslaviji, Španiji
Mariboru, Murski Soboti

2. Manjkajoče besede

lahko, ne morete, lahko
lahko, ne morem, lahko
ne morem
nisem mogel
nisem mogla

3. Manjkajoče besede

ne smemo, moraš, ne smemo/smete/smeš,
moramo/morate/moraš, morajo/morate/moramo,
ni treba, moraš, ni treba, ni treba

4. Odgovori

ni vam ga treba prijaviti – vam ga ni treba pokazati
– ni vam je treba odpreti – ni vam treba priti – ni
vam treba priti ponjo

5. Besedilo v pretekliku

Gospa Debeljak je morala na policijsko postajo, ker
so ji ukradli kolo. Torej je želela prijaviti krajo.
Hotela je poiskati najbližjo policijsko postajo,
ampak ni mogla, ker ni poznala mesta. Na cesti je
za nasvet vprašala policista. On ji je povedal, kako
bi lahko prišla do tja.

Goran iz Hrvaške je hotel študirati v Sloveniji, zato
je moral narediti izpit iz slovenskega jezika. Prijaviti
se je moral v Izpitnem centru in plačati 121 evrov.
Pisati je moral test in se pripraviti na ustni izpit.
Na žalost se ni mogel veliko pogovarjati po
slovensko, ker še ni imel slovenskih prijateljev.

6. Primeri rešitev

Tukaj ne smete kaditi. – Ne sme se voziti več kot
130 km na uro. – V Sloveniji moramo voziti s
prižganimi lučmi. – Motoristi morajo nositi čelade.
– Kaj želite? – Ne želim, da bi se kaj takega
ponovilo. – Peter hoče kupiti motor. – Ni treba
tako plačati. – Ni treba porabiti vsega denarja ...

7. Manjkajoče besede

po, do, pri, na, naravnost, mimo, do

Časopis sem kupil zaradi zanimivega naslova na
naslovnici.

V reviji je objavljen članek o znani igralki, ker je
dobila pomembno nagrado.

Danes zvečer imam čas, torej si bom ogledal
baletno predstavo.

Minister za finance je obiskal London zaradi
mednarodnega srečanja bančnikov.

Vreme se bo poslabšalo, zato bodo imeli
vremensko občutljivi ljudje težave.

3. Pravilne besede

ampak, ki, ko, da, ker, ki, in, torej, kdaj, in sicer, ko,
če, in, zato

5. Manjkajoče besede

so se ... pogovarjali, se ... pogovoriti, je ... ostal,
je postal, postajajo, objavljati, je objavila, je delala,
je naredila, je ... snemala, posneti, sem prebral(a),
je ... vstopil, odpreti, se je zgodilo, je ukradel

9. enota**1. Primeri rešitev**

Na koncertu je bilo veliko ljudi, ker so bile
vstopnice zelo poceni. Zaradi poceni vstopnic je
bilo na koncertu veliko ljudi. Vstopnice so bile zelo
poceni, zato je bilo na koncertu veliko ljudi.
Peter je želel informirati ljudi ..., torej je napisal
pismo ...

Neznanec je oropal stanovanje, ker je potreboval
denar.

Zvečer je na televiziji dober film, zato ne gremo
v kino.

Gledal sem reportažo o življenju v Afriki, ker imam
v šoli referat na to temo.

VIRI

V učbenik **S slovenščino nimam težav** so vključeni:

- besedila, prirejena iz člankov, fotografije ter avtentično in prirejeno reklamno in drugo gradivo iz:
 - One (str. 10, 14, 15, 20, 42; DL: str. 5, 9), Dela (str. 29), Rodne grude (str. 6, avtor fotografije Ivan Cimerman), Dnevnika (str. 6, avtor fotografije Jaka Adamič), Gee (str. 34), Vive (str. 42, avtorica fotografije Sonja Javornik), Jane (str. 16, 22; DL: str. 3, 35), Delničarja (str. 40) in Poleta (str. 54), Nedeljskega dnevnika (str. 9, 64), Aerodroma Ljubljana (str. 28, 38);
 - turističnih prospektov Slovenije (str. 21, 38, 41);
 - *Priročnika za nabiranje zdravilnih rastlin*, Mohorjeva družba, 1989 (str. 47);
 - knjige *Slovenske narodne pravljice*, Mladinska knjiga, 1997 (str. 22);
- zemljevid Ljubljane (str. 48; DL: str. 31), zemljevid Slovenije (str. 80) z dovoljenjem za uporabo podatkov Geodetskega zavoda in Geodetske uprave Slovenije;
- basen *Kakšna krivica* iz knjige *Papiga že spet v šoli* Slavka Pregla (str. 15);
- *Pravljica o Dravi* iz knjige *Slovenske narodne pravljice* (str. 27);
- odlomek iz romana *Silvija* Nejke Omahen (str. 33);
- odlomka iz novele *Princi svetlobe* Milana Dekleve (str. 41);
- odlomek iz romana *Deseti brat* Josipa Jurčiča (str. 53);
- pesem *Sreča stanuje v sedmem nadstropju* Frana Milčinskega Ježka (str. 47);
- kitica iz pesmi *Zdravljica* Franceta Prešerna (str. 59).

Avtorica fotografije na strani 16 je Mira Paternoster, avtor fotografij na straneh 26, 28 in 49 pa Andrej Blatnik.

S slovenščino nimam težav

Učbenik za kratke tečaje slovenščine
Nadaljevalna stopnja

Avtorice:

Andreja Markovič
Vesna Halužan
Mateja Pezdirc Bartol
Danuša Škapin
Gita Vuga

Recenzenta:

Nataša Pirih Svetina
Mladen Pavičič

Urednici:

Jana Zemljarič Miklavčič
Metka Lokar

Ilustrator:

Igor Rehar

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2002 (prva izdaja).
Vse pravice pridržane.

Založila:

Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal:

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko
www.centerslo.si

Za založbo:

Andrej Černe, dekan Filozofske fakultete

Ljubljana, 2013
Šesta izdaja

Naklada:

3000 izvodov (tisk na zahtevo)

Oblikovanje in prelom:

Metka Žerovnik

Tisk:

Birografika Bori, d. o. o.

Cena: 27,00 EUR

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6(075.4)

S slovenščino nimam težav : učbenik za kratke tečaje slovenščine
: nadaljevalna stopnja / Andreja Markovič ... [et al.] ; [urednici
Jana Zemljarič Miklavčič, Metka Lokar ; ilustrator Igor Rehar]. -
6. izd. - V Ljubljani : Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2013

ISBN 978-961-237-012-1

1. Markovič, Andreja 2. Zemljarič Miklavčič, Jana
249361152